Publicaţie periodică de istorie tematică şi cultură patriotică

MAREŞALUL

ION ANTONESCU

București

ANUL 1 – Nr. 2/2001

Vitrine cu cărţi ale căror subiecte sunt legate de viaţa şi activitatea ***Mareşalului Ion Antonescu***
(expoziţie ocazionată de Conferinţa Naţională "Mareşal Ion Antonescu")

MAREȘALUL
ION ANTONESCU

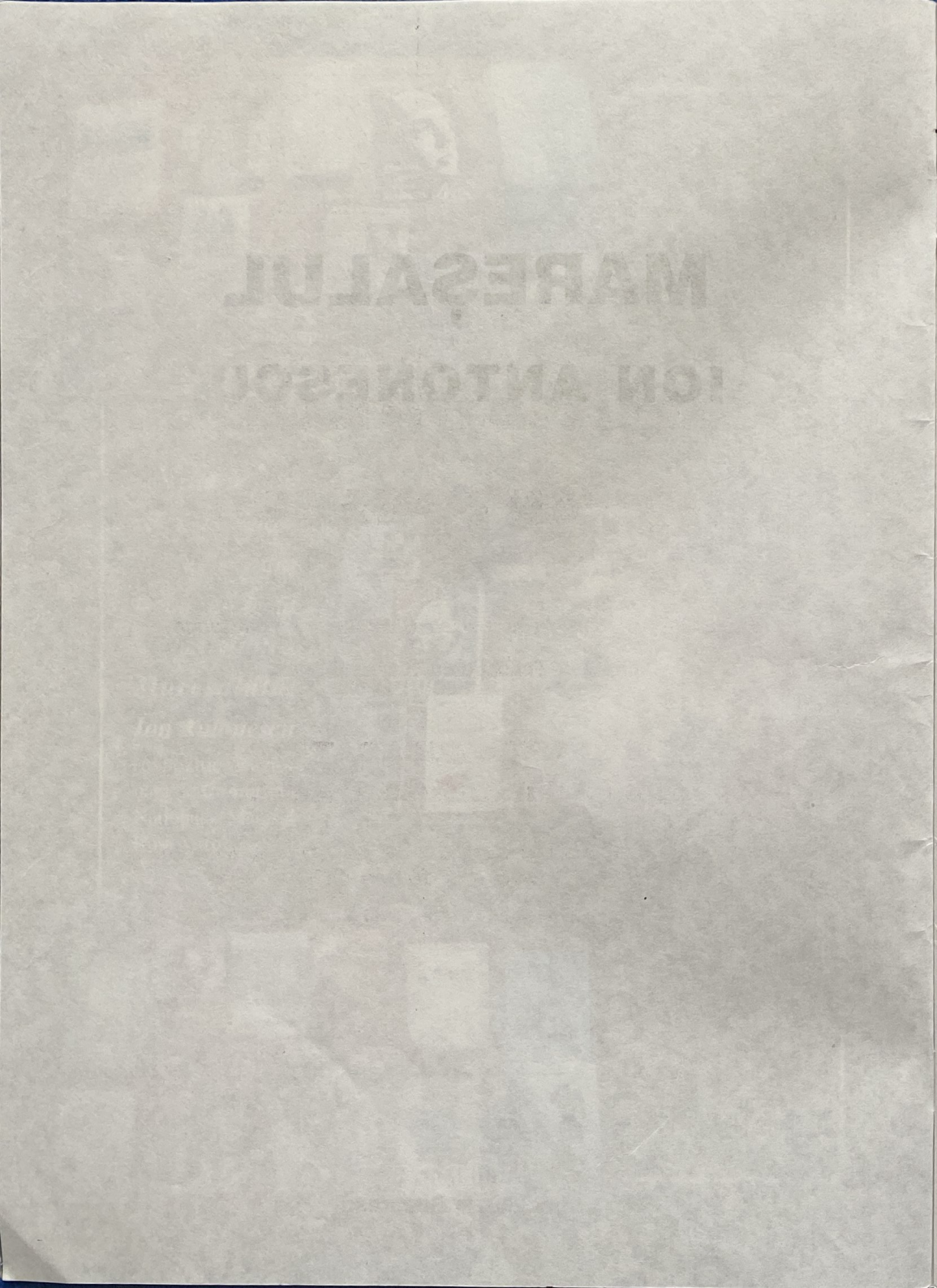

„Am dat totul poporului român!
Judecata lui de mâine va fi dreaptă
și mă va înălța!"
Mareșal Ion Antonescu

MAREȘALUL
ION ANTONESCU

Publicație periodică de istorie tematică și cultură patriotică

Editată de Fundația Europeană Drăgan

DREAPTĂ JUDECATĂ
Mareșalului ION ANTONESCU

◆ la împlinirea a 55 de ani de la moartea Mareșalului
(1 iunie 1946 – 1 iunie 2001) ◆

Anul I, nr. 2
mai 2001 • București

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC:

Prof. Univ. Dr. Gheorghe BUZATU
Prof. Univ. Dr. Jipa ROTARU
Prof. Univ. Dr. Augustin DEAC
Prof. Univ. Dr. Ion COJA

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Gheorghe Iuliu Pancrațiu GHEORGHIU — redactor șef
Comandor av. (r) Radu THEODORU
General de brig. (r) Octavian CIHODARU
Colonel (r) dr. Aurel PENTELESCU
Andri POPA STRÂMBEANU — secretar general de redacție
COORDONATOR tehnoredactare computerizată: Mariana IONIȚĂ
Procesare coperți (policromie): Maria PAȘOL

Nota redacției: Corectitudinea informațiilor incluse în articole, a citatelor și referirilor utilizate, cad în responsabilitatea autorilor.

Adresa redacției: Fundația Europeană Drăgan,
Calea Rahovei nr. 153, Sector 5, București
Tel.: 336.07.79; Fax: 335.97.55

Printed in Romania
grupul dragoprint
fed print sa O societate Butan Gas
B-dul Tudor Vladimirescu, nr. 31, sector 5, București, ROMÂNIA
Telefon: 335.93.18; 335.97.47
Fax: 337.33.77

Editorial

De ce revista „Mareșal Ion Antonescu“?

Încă de la primul număr eram poate datori să motivăm necesitatea acestei noi publicații. N-am făcut-o din mai multe considerente, dar mai ales doream să verificăm reacția cunoscătorilor și iubitorilor de istorie adevărată la apariția acestei reviste de istorie tematică. Apariția cvasi-spontană a fost într-un fel aranjată, astfel încât lansarea primului număr să coincidă cu data Conferinței Naționale „Mareșal Ion Antonescu“ din 31 martie 2001

Semnalele deosebite de bună primire de la cititorii avizați (am primit felicitări din partea unor istorici de marcă, unor oameni de cultură, gazetari cu răspundere la publicații de mare circulație) ne-au consolidat speranțele care pot fi puse și pe seama reușitei Conferinței Naționale amintite.

Avem astăzi certitudinea că publicația este dorită și nu am primit până-n prezent nici o reacție de critică în legătură cu conținutul materialelor publicate și situarea lor corectă față de adevărul istoric, atât cât poate fi el dovedit.

Pentru asta mai trebuie să ne declarăm public imperativele pe care ni le-am propus pentru scoaterea și publicarea Revistei:

– ținuta de înalt profesionalism a materialelor semnate de istoricii care „nu trebuie să fie antonescieni, ci *antonescologi*“ (l-am citat pe prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu);

– autenticitatea relatărilor legate de perioada care ne interesează, probată prin varii mijloace;

– absența invectivelor sau epitetelor ofensatoare la adresa oricăror personalități, uzanțe proprii unor publicații (periodice) cu caracter preponderent politic.

Legat de acest ultim imperativ, vom insista asupra diferențelor principale între publicația noastră și una orientată politic, cu scop preponderent propagandistic. *Politica* se derulează în registrul propagandistic, în timp ce *istoria* se dezvoltă în registrul științific, bazele celor două registre (invectivele, respectiv adevărul) neavând nimic în comun.

Bineînțeles că „politicul“ exploatează la maxim opera istoricilor, când aceasta este consonantă cu obiectivul său. În lipsa acestora, „politicul“ nu are jenă în a falsifica istoria, a susține aceste „falsuri“ prin lobyuri puternice în țări cu „cuvânt greu“ în corul statelor din prima linie, prin eforturi materiale deosebit de mari, uneori incredibile, de editare a mii de titluri, în ediții multilingve, cu subiecte „cvasi-istorice“, care susțin punctul de vedere dorit.

Revista noastră își propune distanță față de abordarea propagandistică, dar – dat fiind și atributul de „cultură patriotică“ – nu respinge folosirea celor publicate în paginile sale, în scopul principal al apărării intereselor românești. În egală măsură, paginile revistei noastre sunt deschise luărilor de poziție împotriva manifestărilor antiromânești de orice fel, dar cu instrumentele primelor două imperative.

În susținerea cauzală a apariției revistei noastre, trebuie să marcăm și „dreptul sacru la istoria națională“ (am citat un titlul al unui articol chiar din prezentul număr) al oricărui popor, deci implicit al românilor. Nu e drept ca unii să își sacralizeze istoria, transformând-o în Vechiul Testament al BIBLIEI și urmașii acestora să se erijeze în cenzori ai istoriei altor popoare. Noi suntem evident pe baricada celor care clădesc istoria națională, cea *adevărată*, deci tot cu instrumentele primelor două imperative. Un singur exemplu de fariseism propagandistic: să critici politica lui Antonescu în Basarabia și Bucovina eliberate de sub bolșevism (în fapt, acțiuni militare de front), când stră-strămunii tăi i-au exterminat pe filisteni (triburi egeice care s-au așezat la sfârșitul sec. al XIII-lea – începutul sec. al XII-lea î.e.n. în sudul Palestinei) sub

conducerea celebrului rege David, dar (atenție!) sub oblăduirea și conform indicațiilor *Domnului* (Vechiul Testament, „Cartea a doua a regilor", cap. 5 – „David rege peste tot Israelul").

Dar inadvertențe între argument și obiectiv sunt mult mai numeroase în istoria modernă, poate chiar în istoria zilelor noastre, dar noi ne propunem să ne uităm în primul rând în „grădina noastră". Numai în mod fortuit, vom apela la analize comparative, căci discipline de graniță precum „Literatura comparată", „Istorie comparată" s-au dovedit a fi complementare benefic disciplinelor de bază și asta de la Plutarh citire cu ale sale „Vieți Paralele".

Ca să păzim și să ne păzim de abateri de la respectarea imperativelor ce ni le-am propus, am rugat personalități ale istoriografiei românești, dintre istoricii de marcă bine cunoscuți, de a accepta să ne facă onoarea de a fi incluși în Consiliul Științific al revistei și să gireze astfel bunele intenții și strădaniile Colegiului de redacție.

În final, dar nu în ultimul rând, vreau să subliniem că datorită sprijinului și ajutorului material total al prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan, această revistă a putut să apară pe firmamentul publicațiilor din România.

Andri POPA STRÂMBEANU

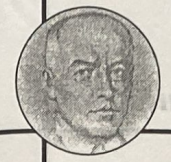

ETERNA CAPCANĂ

Paul EVERAC

Un om deosebit a fost împușcat la 1 iunie 1946 pe pământul României. Un om deosebit, prins într-o capcană.

De ce era deosebit Ion Antonescu și care era capcana?

Era **deosebit** căci cumula **competența militară,** știința de a mânui și a călăuzi masele ostășești, cu **necruțarea morală,** cu neacceptarea compromisului felon, - ceea ce e rar la noi. Se adăuga **cinstea proprie,** rară și ea, **demnitatea și simțul onoarei,** - astăzi dispărute. Se adăuga, oricât de paradoxal ar părea pentru un om dintr-o bucată, un notabil **tact diplomatic,** șlefuit la ambasadele noastre din Apus. Această îngemănare e neobișnuită și ea stă sub ochiul lui Dumnezeu, căci Antonescu era și foarte creștin-ortodox. Dezinteresat de carieră, nu o dată demisionar, se străduia necurmat pentru binele țării.

Care era capcana? Era vechea, eterna, dilematica noastră zbatere între forțe și direcții superioare, antagonice, care se adunau și se băteau în capul conducătorilor noștri. Mircea cel Bătrân a fost mazilit o vreme căci, pus să aleagă între candidații la succesiunea Imperiului Otoman - dilemă stringentă! -, a ales altfel decât era să iasă în cele din urmă. Prins în focul tragic între Turci, Austrieci și apoi Ruși, Brâncoveanu s-a văzut descăpățânat cu toți fiii săi, în piața publică. Grigore Ghica, devenit din fanariot patriot român, a fost zdrobit în jocul tranzacționist dintre Austrieci și Turci. Tudor Vladimirescu a intrat în capcana disputelor sângeroase dintre Greci și Turci și a plătit cu capul pentru propria lui străşnicie. Între marea boierime conservatoare și ascensiunea popular-țărănească atât de necesară, a fost strâns cu ușa Alexandru Ioan Cuza și obligat să se exileze. A plătit naționalistul burghez Iorga intrat de-a-ndoaselea în capcana extremismului legionar. A plătit cu viața Nicolae Ceaușescu atunci când s-a găsit înghesuit între arabi și evrei, când rușii și americanii, între care patinase destul de abil, și-au dat mâna deasupra capului său. **Capcana n-a lipsit niciodată** și ea ține de tragismul condiției de conducător român.

Ion Antonescu a încercat-o din plin! El n-avea cum să iasă din dilema în care intrase, iar românii, după cum le e obiceiul, l-au vândut și pe el, ca pe atâția alții. Ca toți ceilalți, el „îmbrăcase cămașa morții", asumându-și șefia unui stat pe care ar fi vrut să-l mântuie și să-l facă să hălăduiască. Înzestrat neobișnuit, profesând energii naționale remarcabile, era incomod. Dar, ca și la ceilalți, moartea lui a pus această țară nefericită în incomodități sporite, greu suportabile. Marile energii renăscătoare, poruncitoare ale oamenilor de excepție stânjenesc. Popoarele mediocre preferă debandada. Slavă Domnului, am avut-o, sub înșelătorul titlu de libertate.

Mai sunt și azi oameni înzestrați dar nu ca Antonescu. Capcanele sunt de asemenea la zi. Mai sunt probabil și gloanțele cu care se amendează iubirea de patrie, gloanțe slobozite de nemernici și oportuniști. Un Antonescu al geniului militar, al străşniciei, al cinstei și al diplomației, al mândriei și onoarei naționale și populare, iată ce ne-ar trebui și azi! Să ne plecăm fruntea în fața memoriei lui! Îl vom fi meritat?!

Mareșalul Ion Antonescu în fața eternității

Ofensa supremă

Prof. univ. dr. GH. BUZATU

Închisoarea Jilava - sâmbătă, 1 iunie 1946, după orele 18:00: sub gloanțele unui pluton de execuție, compus din gardieni - supremă ofensă adusă oastei țării, al cărei ultim mareșal se afla el însuși în bătaia pistolarilor nenorociți selecționați pe bază de „voluntariat" - cădeau seceraţi, în Valea Piersicilor, Ion Antonescu, conducătorul statului român din perioada 1940-1944, și câțiva dintre cei mai apropiați colaboratori ai săi - Mihai Antonescu, Gh. Alexianu și C. Piky Vasiliu. Execuția, în fapt, măcelul, trebuia, în intenția organizatorilor, politicieni și comuniști complotiști, români și de aiurea, aflați în solda Kremlinului ori în serviciul comandat al Marilor Puteri învingătoare în războiul mondial din 1939-1945, să rămână pentru cât mai mult timp posibil învăluită în mister. Nu avea să fie așa! Nu a fost posibil să fie astfel! Martorii asasinatului, de la 1 iunie 1946, au fost cei dintâi care au rupt vălul tăcerii. Operatorul Ovidiu Gologan - pe lângă faptul că alături, dar separat de „omologul" său desemnat de puterea ocupantă, URSS - ne-a lăsat pelicula surprinzând principalele momente ale crimei și s-a aflat printre cei care au relatat, în detaliu, faptele. Pe de altă parte, persoane anume desemnate au consemnat, în sinteze și procese-verbale, cele petrecute. Documentele respective, păstrate zeci de ani sub șapte lacăte, au ajuns, după deschiderea arhivelor începând cu 1989 și anii următori la dispoziția istoricilor și, în consecință, la știința cititorilor.

Este inutil să subliniem că, excepție făcând presa de inspirație moscovită și internaționalistă, unele grupuri interne și o bandă de sceleraţi, care se „remarcaseră" organizând penibilul „Proces al marii trădări naționale" (?!) sub egida „Tribunalului Poporului" (?!) din București, poporul român, cercurile democratice, forțele armatei naționale, prestigioase personalități, române și străine, au dezaprobat măcelul, situându-se evident între cei care și-au asumat o incontestabilă prioritate în stabilirea, peste voința nevolnicilor „învingători" aflați în postura de ocupanți vremelnici ai României, a posterității mareșalului Antonescu (vezi, în acest sens, contribuțiile sau grupajele de documente găzduite în revistele „Dosarele Istoriei"; „Magazin Istoric"; „Document" și, îndeosebi, „Revista de Istorie Militară" nr. 1-2/1994, 5/1994, 1/1995, 3-4/1996, 3/2000; „Caietele Magazin Istoric" nr. I/1993; I.T. Lazăr, *Moartea Mareșalului Ion Antonescu,* București, 1991; Viorel Domenico, *Istoria secretă a filmului românesc, 1940-1950,* București, 1996). Faimosul diplomat Grigore Gafencu, aflat departe de țară, în Elveția, a consemnat, chiar în seara zilei de 1 iunie 1946, în amplul său *Jurnal:* „(...) Radio București anunță că azi, la orele șase seara, Mareșalul Antonescu, Ică Antonescu și alți patru demnitari *(în fapt, doi, n.ns.)* au fost „executați". Grația regală nu a putut, deci, interveni. Rușii au cerut moartea lor. Să nu fie cumva semnalul unei cumplite dezlănțuiri de patimi sângeroase. Păcatele Mareșalului au fost oarecum spălate prin abuzurile regimului de azi și prin primejdia de moarte pe care sovieticii o țin întinsă asupra țării. Întâmplările care au urmat prăbușirii sale au așternut uitarea peste campania nenorocită pe care el a purtat-o în Rusia, ca și peste oarba înverșunare cu

care s-a aruncat în brațele lui Hitler. Ieri încă vinovat, **Mareșalul cade ca un martir al cauzei românești, pentru că România nu mai cunoaște decât o singură amenințare: Rusia. În jurul lui se va naște o legendă care va îndulci judecata istoriei. Moartea ce i se trage din mâna imperiului vecin îl apropie de sufletul unui popor care se simte, în întregime, amenințat de această împărăție** *(subl. ns.)".* La trei ani după faptele relatate, ziaristul american Reuben H. Markham reținea, la rându-i, în amintirile sale apărute, în original, în SUA: „Ion Antonescu petrecuse doi ani în captivate la Moscova (1944-1946), așteptând judecata Tribunalului Poporului, așa cum un șoarece prins în cursă așteaptă să fie înecat. Națiunea română știa că, de fapt, cea care avea să-l judece în 1946 era Rusia, ale cărei trupe ocupau țara. Mai știa că judecătorii erau uneltele Moscovei și că cei doi procurori comuniști erau agenți fanatici ai acesteia. O mare parte din ziariștii aflați în sala Tribunalului, cei mai mulți neromâni, erau agitatori aflați în serviciul Moscovei și întreținеau o atmosferă ostilă Mareșalului. Ei au salutat zgomotos decizia Tribunalului dirijat de ministrul comunist al Justiției, Lucrețiu Pătrășcanu, de a-l condamna la moarte. Majoritatea românilor au avut atunci sentimentul că ei înșiși căzuseră în capcana rusească împreună cu Mareșalul și că, de fapt, ei erau judecați, luați în derâdere, condamnați. Antonescu a avut o conduită plină de calm și demnitate. El a înfruntat Rusia și de această dată, refuzând să-și ceară scuze pentru faptul de a o fi atacat. A repetat chiar că a luptat pentru a învinge. Mulți români au văzut în atitudinea sa un simbol al respectului de sine ca națiune și i-au fost recunoscători pentru că le-a oferit acest simbol. Nu l-au putut ajuta cu nimic, dar au jubilat văzând că un român, deși cu funia rusească deasupra capului, stătea demn și îi înfrunta cu calm pe bolșevici. O tăcere grea s-a lăsat peste inimile românilor, când acesta a fost condus în celula condamnaților la moarte și ea s-a transformat în consternare când s-au răspândit, peste tot în țară, veşti despre felul în care a fost executat. El a dorit, firește, să fie executat nu prin spânzurătoare ci prin împușcare, așa cum e practica în cazul ofițerilor, pretutindeni și dintotdeauna. Și a murit după cum i-a fost dorința, cu fața la plutonul de execuție, refuzând să fie legat la ochi. Mareșalul însuși a dat plutonului de execuție comanda „foc", dovedindu-se mai stăpân pe sine decât ei. Ani de zile, Antonescu fusese apreciat ca cel mai remarcabil militar al țării. Avea o expresie severă, o privire scrutătoare și reputația de a fi plin de voință, dur, aspru. Când tinerii soldați *(gardieni, n.ns.),* care se aflau la mică distanță în fața sa, cu degetul pe trăgaciul armei, i-au întâlnit privirea vie, au tremurat o clipă. Când au tras, Mareșalul a căzut, dar nu era mort și nici măcar nu-și pierduse cunoștința. Ridicându-se puțin, a întins mâna dreaptă spre soldații din pluton, strigându-le: „Trageți încă o dată, băieți!" Ei au început să tragă salvă după salvă, iar un ofițer a folosit pistolul. Când această relatare, mereu înfrumusețată, a început să circule, din gură în gură, crimele lui Antonescu au fost acoperite de compasiunea poporului pentru dânsul, iar în mintea oamenilor el a început să dobândească statura unei victime. Ultima variantă a acestei relatări ce căpătase dimensiuni de legendă îi descria pe cei care l-au împușcat pe Mareșal ca nefiind români. Nici un român nu fusese găsit, se zicea, pentru a-l ucide pe Conducător. Căzut în genunchi, cu sângele șiroind, cu ochii larg deschiși, Antonescu se înfățișa ca salvatorul onoarei românești" (v. Reuben H. Markham, *România sub jugul sovietic*, București, 1996, p. 79-80).

Confirmări și întregiri

Documentele publicate în anexă confirmă ori, mai degrabă, întregesc informațiile deja cunoscute. Ele trebuie însă coroborate cu izvoarele deja editate. Reține în chip deosebit atenția, dintre documentele anexate, Referatul din 6 iunie 1946. Pentru anume detalii, documentul în discuție constituie chiar o sursă unică: într-un cadru precis, închisoarea Jilava, se desfășoară o dramă ai cărei eroi, în rândul întâi mareșalul Antonescu, își „joacă rolul" cu desăvârșire - ultimul prânz dinainte de execuție, cele din urmă „vizite" și declarații. Se impun, în context, recunoașterile Mareșalului cuprinzând și crezul existenței sale, și anume

că: „Dacă mor, este pentru Bucovina şi Basarabia. De ar fi să reîncep, aş face la fel“.

Totodată, Antonescu nu a socotit necesar să-l „ierte“ pe suveran, dimpotrivă, prezicându-i şi un final de domnie sub comunişti, în privinţa căruia s-a înşelat cu numai 17-18 luni: „Regele este un monstru moral, într-o lună îşi va pierde tronul“.

În strict raport cu succesiunea faptelor, asistăm, în continuare, la împărtăşania celor patru condamnaţi la moarte, la deplasarea lor spre locul denumit Valea Piersicilor, la incidentul cu gazetarii străini, inclusiv un rus, opriţi să asiste la execuţie. Se surprinde comportamentul condamnaţilor, pentru ca în centrul obiectivului să se afle însăşi scena execuţiei, cu exemplul de-acum celebru al celui de-al treilea mareşal al României, care a dovedit că ştia să moară aşa cum a trăit, iar asta în condiţiile în care asasinii, mai mult decât au împlinit un ordin, au înfăptuit un masacru!... Nu este cazul să stăruim, întrucât referatul, care trebuie numai-decât completat cu Sinteza purtând nr. 2, este zguduitor şi vorbeşte de la sine. Nemaifiind necesare comentarii! Nu lipsite de interes, în sfârşit, sunt paragrafele ultime din referat, înregistrând ceea ce ar fi reprezentat „zvonurile diversioniste şi agitatorice“ pe marginea execuţiei de la 1 iunie 1946.

Subliniem că Sinteza nr. 2 a mai fost tipărită, într-o formă uşor modificată, dar, oricum, incompletă *(v. „Revista de Istorie Militară“, nr. 1-2/1994, p. 54-56).* Textul valorificat de această dată a fost depistat în arhivele militare din Piteşti de colegii prof. univ. dr. V.Fl. Dobrinescu şi col. dr. Gh. Nicolescu, împreună cu care am purces la elaborarea celei dintâi *Istorii a Mareşalului Antonescu pentru poporul românesc* (sub tipar, în mai multe volume). Documentul în atenţie reprezintă, dacă mai era cazul, proba supremă că execuţia grupului Antonescu s-a confundat cu un măcel... După două salve ale plutonului de execuţie, s-a „remarcat“ gardianul-şef - un anume Frugină -, care, separat, le-a aplicat loviturile de graţie celor ce, în stare semiconştientă, nu sucombaseră totuşi la primele focuri, şi anume lui Antonescu şi Piky Vasiliu, ciuruiţi cu pistoletul în... trei şi, respectiv, şase reprize!

În urmă cu mai mulţi ani, prefaţând seria celor şase volume intitulate *Mareşalul Antonescu în faţa Istoriei,* din colecţia „Românii în istoria universală“ (vol. 11, 12, 14, 21, 27 şi 73), concluzionam referindune la sfârşitul mareşalului şi al colaboratorilor săi survenit, în condiţiile cunoscute, în tragica zi a istoriei naţionale de 1 iunie 1946: „(...) Mareşalul Ion Antonescu pleca în istorie, adică acolo de unde venise, aidoma tuturor antemergătorilor legendari ai neamului românesc!“

Bucureşti, 6 iunie 1946

Referat asupra execuţiei din 1 iunie 1946

„6 iunie 1946. Referat asupra execuţiei marilor criminali de război Ion Antonescu, Mihai Antonescu, (C.) Piky Vasiliu şi (Gh.) Alexianu.

Execuţia marilor criminali de război a avut loc, la Jilava, în ziua de 1 iunie 1946, ora 18.00. Pe tot timpul deţinerii lor la Jilava, condamnaţii la moarte au avut un regim din cele mai bune. Pentru hrana fiecăruia se alocase o sumă de 10000 lei pe zi. Astfel, ultimul prânz a fost format din: caş cu mămăligă, borş de miel, cartofi cu carne de miel, vin şi sifon. Condamnaţii au stat în celule separate, fiecare însă supravegheat de câte un gardian care nu părăsea nici un moment celula. În felul acesta, s-a evitat orice tentativă de sinucidere, eventual de evaziune. Vizitele primite înaintea execuţiei au fost următoarele: **Ion Antonescu** a fost vizitat de mama sa, dna Baranga, de dna Rodica Mărculescu şi de soţia sa, Maria Antonescu. Pe aceasta din urmă, nu o mai văzuse de la 23 august 1944. Dna Baranga i-a adus diferite alimente, în special bomboane şi şocolată, la primirea cărora ex-mareşalul a spus că nu mai are timpul să le mănânce. La ora acestei întâlniri, dna Baranga, în urma speranţei dată de arhiducesa Ileana, nu avea certitudinea că fiul ei va fi executat. Ion Antonescu şi-a întovărăşit mama până la uşă; deşi ştia că va fi împuşcat, i-a ascuns acest lucru. Totuşi, a avut două precizări politice: „Dacă mor, este pentru Bucovina şi Basarabia. De ar fi să reîncep, aş face la fel“; apoi, a continuat: „Regele este un monstru moral, într-o lună îşi va pierde tronul“.

Întrevederea cu soţia a durat circa o jumătate de oră. Maria Antonescu i-a adus un buchet de flori, din care a dat câte

o floare ultimilor veniţi să-l vadă.

Mihai Antonescu a fost vizitat de fraţii săi, comandor de marină Nicolae Antonescu, şi Dumitru, precum şi de soţii Rodrig şi Elena Modreanu.

La **Piky Vasiliu** au venit soţia şi fiul său, medic, care s-a interesat la preotul închisorii dacă tatăl său e tratat creştineşte.

La **Alexianu** au venit cele două soţii pe care le-a avut şi trei copii, între care o fată de 19 ani. Copiii se agăţau cu disperare de tatăl lor, plângând. La un moment dat, una din soţii - o persoană mai în vârstă şi de aspect sever - s-a adresat lui Alexianu şi copiilor: „Nu mai plânge aşa că râd jidanii de noi“.

Ultimele 24 ore care au precedat împuşcarea condamnaţii şi le-au petrecut în rugăciuni, cu excepţia lui Mihai Antonescu, care tot timpul a stat întins şi nemişcat în pat. Nu a ieşit în curte, nu a scos nici o vorbă şi nici nu a mâncat nimic.

Semnalăm, cu această ocazie, pe confesorul închisorii, preotul Totolici, care era mai deprimat decât condamnaţii. Abia putea să se ţină pe picioare, lamentându-se că mai bine nu se făcea preot decât să asiste la astfel de lucruri.

Puţin înainte de execuţie, condamnaţii au fost aduşi de către gardieni. Grupul a trecut prin faţa unei echipe de corespondenţi străini, în fruntea cărora se găseau O'Brien, de la Associated Press şi F. Shea, ataşatul de presă al USA.

Corespondenţii de presă străini nu au fost lăsaţi să pătrundă în curtea unde trebuia să aibă loc execuţia. De aici, au luat naştere unele incidente. Astfel, la un moment dat, O'Brien, care avea permis de a asista la execuţie şi care totuşi nu a fost lăsat să intre, a spus dlui secretar general (Avram) Bunaciu: „Am fost în munţi, unde am văzut un cimitir cu sute de aviatori americani omorâţi fiindcă criminalul Antonescu ne-a declarat război. Ca american, vreau să asist la execuţia acestor criminali!“

După un alt schimb de vorbe, O'Brien a adăugat că bugetul Agenţiei Associated Press e mai mare decât al României.

De asemeni, nu a putut pătrunde la locul execuţiei nici maiorul Smirinov, din serviciul de informaţii sovetic, care a fost tot timpul răspunzător de paza lui Antonescu.

Interzicerea ziariştilor străini de a asista la această execuţie istorică a provocat un curent de nemulţumiri unanim, aşa încât corespondenţii străini au refuzat seara invitaţia dlui prim-ministru de a merge la meetingul, de la Iaşi, al Frontului Plugarilor. Chiar şi presa străină simpatizantă, cum este, de exemplu, agenţia lui Tito, reprezentată prin Mesarovici, se consideră ofensată de insuccesul ei profesional de a nu fi putut asista la execuţiile de la Jilava. În drum spre locul execuţiei, ex-mareşalul păşea destul de demn; se vedea însă că atitudinea lui era forţată. Deşi mersul său părea mândru, faţa îi era descompusă, bărbia căzută şi uşor tremurândă. Purta haine civile şi panglică tricoloră la rever. Icã Antonescu era complet descompus, obrazul galben avea reflexe cenuşii. Picioarele îi erau moi, iar bărbia avea un neîntrerupt tremur nervos. Fostul colaborator al mareşalului păşea mecanic, ca un automat.

Piky Vasiliu s-a ţinut mai bine, a găsit chiar tăria să glumească cu oamenii din plutonul de execuţie, cărora le recomanda să ochească bine în regiunea inimii. Totuşi, până la urmă, l-au părăsit puterile, cerând să fie legat la ochi cu fularul său.

Spre surpriza tuturor, cel mai bine s-a comportat însă Alexianu, care, cu o atitudine marţială, înainta bărbăteşte spre locul execuţiei, fără de nici o şovăire.

Mareşalul a primit prima salvă salutând cu pălăria; el împreună cu Piky Vasiliu n-au fost ucişi imediat, aşa că a fost nevoie de încă o salvă şi câteva focuri suplimentare. Când medicul legist s-a apropiat să constate moartea, fostul mareşal s-a ridicat, proptindu-se în mână, spunând: „Domnule procuror, nu am murit încă!“. Gardienii au mai tras atunci câteva focuri în cap.

Cam acelaşi lucru s-a petrecut şi cu Piky Vasiliu, care, ridicându-se în patru labe, a cerut să i se tragă în inimă. În regiunea inimii i s-au tras trei focuri, fără un rezultat decisiv.

În total, s-au tras 12 focuri suplimentare peste cele regulamentare, pentru ca Ion Antonescu şi Piky Vasiliu să poată fi, într-adevăr, ucişi. Icã Antonescu şi Alexianu au căzut de la prima salvă. Imediat s-au primit la direcţia închisorii

cererile familiilor respective ca să se predea corpurile executaţilor. Primul procuror a respins însă cererile, urmând ca executaţii să fie incineraţi, iar cenuşa lor risipită.

Scena execuţiei a fost filmată de operatori cinematografici, ale căror filme au fost însă confiscate de către primprocurorul Jean Nicolau.

După execuţie, maniştii şi liberalii continuă să răspândească diferite zvonuri diversionite şi agitatorice, ca: execuţia a fost simulată, pentru ca să se vadă reacţiunea opiniei publice. În realitate, toţi sunt vii şi ţinuţi ascunşi; armata a refuzat să tragă în fostul ei mareşal şi de aceea s-a recurs la o echipă de gardieni publici; echipa de gardieni a fost formată „exclusiv din evrei comunişti", că nici un român n-ar fi îndrăznit să tragă în cel ce ne redăduse Basarabia şi Bucovina; printre executorii lui Antonescu s-ar fi identificat şi trei evrei, cunoscuţi membri ai Apărării Patriotice.

Această informaţie este difuzată intimilor chiar de Maniu, care deplânge slăbiciunea regală de a nu fi putut frâna setea de sânge şi de răzbunare a comuniştilor.

În general, reacţiunea este foarte afectată de executarea lui Antonescu şi a complicilor săi. Suveranul a lămurit însă pe Brătianu că nu are nici o posibilitate de a face un act de clemenţă fără consecinţe grave pentru ţară şi pentru Tron.

Maniu susţine că regele a pierdut subit din imensa sa popularitate, fiindcă apare ca un om mic şi rău, care s-a răzbunat pentru umilirile la care a fost supus de Antonescu.

(Gh.) Tătărescu şi (D.) Negel ar fi pledat pentru respingerea graţierii, ultimul jucând un oarecare rol şi în decorarea primului ministru. Toată această manevră a fost făcută de Negel pentru a-şi salva situaţia personală la Palat şi pentru a fi scutit şi de alte neplăceri judiciare ca fost membru în guvernul Antonescu.

În casa dnei Baranga, unul din nepoţii ex-mareşalului, un băiat tânăr şi brun - tip de exaltat -, a spus că va ucide pe Suveran - „această canalie încoronată care s-a pus în slujba jidanilor şi a comuniştilor".

Se observă că întreaga ură a familiei Antonescu, ca şi de altfel a unei părţi a opiniei publice, se îndreaptă împotriva regelui Mihai şi a ingratitudinii regale.

Printre tineretul universitar liberal şi naţional-ţărănesc se agită ideea de a se purta, ca semn de protest pentru executarea lui Ion Antonescu, o rozetă tricoloră barată cu doliu.

Execuţia a fost făcută în condiţiuni mizerabile, o atmosferă de improvizaţie stăruia la fiecare pas; preotul deprimat şi incapabil de a întări pe condamnaţii care trebuiau să moară; plutonul de execuţie, neinstruit, era format din elemente care parcă nu mai ţinuseră niciodată o armă de foc în mână. Gloanţele primei salve au nimerit pe condamnaţi în abdomen, prilejuindu-le şi aşa o agonie chinuitoare.

Uciderea lui Ion Antonescu şi a lui Piky Vasiliu a semănat mai mult a masacru decât a execuţie. În felul acesta, solemnitatea execuţiei, care ar fi trebuit să aibă un aspect sobru şi justiţiar, s-a transformat într-un spectacol penibil şi sanguin.

Semnalăm cu acest prilej pe comandantul închisorii Jilava, colonelul Pristava, care, în 1943, era comandantul închisorii Curţii Marţiale; un om de o cruzime patologică.

În timpul dictaturii, maltrata arestaţii politici, supunându-i la un „regim special".

În acea vreme, trăia cu deţinuta Bella Şatova, căreia, voind să-i dea o cameră în care să locuiască singură, a trimis pe celelalte 19 deţinute - tovarăşele ei de cameră - cu o dubă într-un alt loc, unde deja exista o aglomeraţie înăbuşitoare. Pristava, nu ştiu prin ce împrejurări, a ajuns astăzi într-un post mai important, deşi sub regimul trecut era un convins persecutor al luptătorilor democraţi".

(Arhiva SRI, Bucureşti, fond „D", dosar 4.427, filele 142-149)

Bucureşti, iunie 1946

Relatare asupra execuţiei din 1 iunie 1946 descoperită în arhivele militare

„Execuţia sentinţei date de Tribunalul Poporului pentru pedepsirea cu moartea a marilor criminali de război.

În închisoarea Jilava, următorii condamnaţi la moarte aşteaptă executarea prin împuşcare: mareşalul Ion Antonescu; Mihai Antonescu; Gheorghe

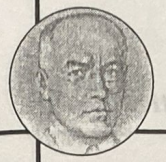

Alexianu; g-ralul Piky Vasiliu.

Sâmbătă, 1 iunie 1946, orele 16.00, dna mareşal Maria Antonescu vine cu o maşină de la Bucureşti şi aduce soţului şi celorlalţi, la cererea lor, 16 m, panglici tricolore (culorile naţionale româneşti). Ea vine liberă (nu este arestată) şi stă de vorbă cu soţul ei (Ion Antonescu) timp de aproape o oră, aşezaţi de o parte şi de alta a unei mese care este continuu supravegheată de un agent şi un jandarm.

Înainte de ora 17.00, în ziua de sâmbătă, 1 iunie 1946, vine la celula condamnaţilor un preot care îi împărtăşeşte pe toţi, mai puţin pe Ion Antonesu, care refuză, spunând: „Iartă-mă, părinte, dar refuz împărtăşania deoarece am pe Mihai Antonescu pe conştiinţă; el trebuia să rămână la Universitate, unde era unul din cei mai emeriţi profesori, dar eu sunt vinovat de asta că l-am luat cu mine la cârma ţării".

Au fost duşi cu escorte puternice de gardieni la locul de execuţie în aşa-zisa Vale a Piersicilor, permiţându-se doar jandarmilor, ce erau de gardă, să asiste, plus operatorii de cinematograf, ruşi şi români, plus câţiva ziarişti (ziariştilor englezi şi americani nu li s-a permis intrarea la acest trist ceremonial). Condamnaţii s-au aşezat de voie pe locul de execuţie în dreptul (câte) unui par, anume aranjat. În careu, plutonul de execuţie, format din gardieni, plus ceilalţi jandarmi, au format careu în formă de „U", iar magistratul procuror a citit cu glas rar şi tare sentinţa de condamnare la moarte în faţa condamnaţilor. Procurorul a cerut condamnaţilor ultima dorinţă. Condamnaţii răspund pe rând: **Ion Antonescu** cere să fie executat de armată, nu de gardieni; i se răspunde că nu, la care mareşalul răspunde: „Canaliilor, canaliilor". **Mihai Antonescu** a spus că nu are nimic de spus, fiind complet epuizat; **Alexianu-** idem; generalul **Piky Vasiliu** a spus să fie împuşcat de jandarmii lui, jandarmii îngrămădindu-se să-l vadă. Procurorul răspunde că nu se poate. Vasiliu spune: „Atenţie, jandarmi" - făcând un semn cu mâna, a mai spus: „Rog pe domnul procuror să roage pe camarazii gardieni să ochească bine să nu ne mai chinuiască", apoi a cerut să fie legat la ochi; i s-a răspuns cu „nu avem cu ce", iar el şi-a scos fularul gri de la gât, spunând: „Legaţi-mă cu fularul meu".

A urmat comanda execuţiei, prin încărcarea armelor, iar, la comanda de foc, mareşalul a salutat ridicând mâna dreaptă cu pălăria în sus, după care au căzut toţi la pământ. Mareşalul s-a ridicat imediat pe mâna dreaptă, sprijinindu-se de cot şi zicând: „Nu m-aţi împuşcat, domnilor, trageţi" - după care şeful gardienilor s-a dus cu pistolul la Antonescu, trăgându-i două cartuşe în cap; a trecut apoi doctorul să constate moartea, spunând că mareşalul şi Vasiliu nu sunt morţi. Comandantul gardienilor a mai tras câte un foc de pistol în pieptul lui Antonescu şi Vasiliu, apoi iar au fost examinaţi de doctor şi spunând că tot nu sunt morţi. Comandantul gardienilor s-a dus din nou cu pistolul în mână spre Vasiliu şi, vrând să tragă, s-a defectat, rămânând glonţul în gura ţevii, crăpată; a luat apoi o armă de la un gardian, trăgând un foc în capul lui Vasiliu, dar s-a defectat şi arma, având dublă alimentaţie.

A schimbat-o cu alta şi a mai tras trei focuri în Vasiliu, în diferite părţi ale corpului; după aceea s-a îndreptat spre mareşal, trăgând trei focuri în piept; doctorul, constatând, a spus că Antonescu este mort, iar Vasiliu încă mai trăieşte.

Din nou s-a îndreptat gardianul cu arma spre Vasiliu; încă una în cap şi apoi examinarea medicală.

Rezultatul: Vasiliu, având creierii ieşiţi din cap din cauza gloanţelor, şi încă mai mişca şi mai vorbea ceva neînţeles. Gardianul s-a dus din nou la el, trăgând două focuri în cap; după asta, doctorul a constatat că a murit şi Vasiliu. Au fost puşi pe tărgi, băgaţi în dubă şi expediaţi. Din momentul când au plecat condamnaţii din celulă şi până la îmbarcarea cadavrelor în autobuze au fost filmaţi de către două aparate de filmat la care au operat un român şi un rus.

Numele gardianului: Frugină.

Observaţiuni: pentru execuţie s-au oferit 17 gardieni, din care au fost aleşi 12".

(Arhivele Militare Piteşti, fond 5.417, crt. 1.585, filele 115-116; v. şi „Revista de Istorie Militară", Bucureşti, nr. 1-2/1994).

(Din volumul *Omagiu Profesorului Jipa Rotaru*, Bucureşti, 2001).

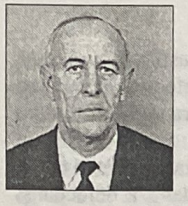

Locul Mareșalului ION ANTONESCU

în istoria militară a poporului român

Cdor (r) prof. univ. dr. Jipa ROTARU

Mareșalul Ion Antonescu a fost o personalitate militară de prestigiu a neamului românesc. Scos din istorie aproape 45 de ani, el nu putea să dispară din conștiințele responsabile ale acestui neam pentru că a fost patriotul și militarul care n-a avut alt țel decât unitatea, libertatea și propășirea neamului său căruia i-a închinat întreaga-i viață.

Crescut și format la școala patriotismului românesc, a devenit în scurt timp un militar de carieră desăvârșit. Se poate afirma că Ion Antonescu a fost *omul epocii în care a trăit*, i-a simțit frământările, urcușurile și coborâșurile ca nimeni altul.

Întreaga capacitate de muncă, priceperea și talentul său și chiar viața și le-a pus în slujba libertății, unității și propășirii țării, devenind astfel, pentru noi, un martir al neamului cu putere de simbol peste timp.

Printr-o muncă fără preget și dăruire exemplară, a urcat pas cu pas toate treptele ierarhiei militare de la sublocotenent la mareșal. În funcțiile îndeplinite, de la comandant de secție (pluton) la comandant suprem al armatei române, și-a îndeplinit cu o conștiinciozitate demnă de invidiat toate îndatoririle, fiind unul dintre cele mai strălucite exemple de înalt profesionalism, corectitudine, camaraderie, disciplină și ordine militară.

Dotat cu o inteligență superioară, el și-a însușit vaste cunoștințe nu numai în domeniul militar, ci și în cel politic, diplomatic, administrativ, impunându-se în rândul corpului ofițeresc încă la începutul carierei militare ca o personalitate extrem de complexă. Se distingea printr-un dezvoltat simț al datoriei, voință acerbă, o uimitoare memorie, spirit de observație, bun organizator și înalt profesionalism; la aceasta se adăuga crezul său sfânt - dragoste nețărmurită față de patria sa, România - care trebuia să ființeze între hotarele sale străbune.

Calitățile de bun militar și le-a pus în valoare în situațiile deosebite ale anilor de grea încercare pentru țară - războaiele purtate de poporul nostru pentru libertate și întregire națională din 1913, 1916-1919 și de reîntregire 1941-1945, ca participant direct pe câmpul de luptă sau în funcții importante de stat major, la diferite eșaloane.

*

* *

La 1 iunie 1946, cu o zi înainte de a împlini 64 de ani, mareșalul Ion Antonescu, fostul Conducător al statului și Comandant Suprem al armatei într-una din cele mai grele perioade din istoria contemporană a României (1940-1944), cădea cu demnitate sub gloanțele unui improvizat pluton de execuție.

Fusese arestat din ordinul regelui Mihai I, la 23 august 1944, chiar în reședința regală unde venise pentru a-i prezenta suveranului hotărârea sa de a încerca, printr-o ultimă acțiune politico-militară salvarea țării de la dezastru, prin încheierea armistițiului cu aliații și realinierea României la Națiunile Unite. Soarta îi fusese însă pecetluită în cercurile oculte monarhisto-comuniste.

După o noapte petrecută într-o cameră-seif fără aerisire, mareșalul României avea să fie preluat de o echipă de comuniști condusă de unul dintre ofițerii dezertori din armata română, devenit ulterior agent G.R.U., arestat, judecat și condamnat ca atare de Siguranța țării în 1939, l-am numit pe viitorul ministru al Forțelor Armate, Emil Bodnăraș. Predat la începutul lunii septembrie 1944, Comandamentului Sovietic din România, a fost dus la Moscova și supus unor drastice interogatorii. Stors și cu sănătatea zdrobită în închisoarea de la Liublianca, după aproape doi ani (aprilie 1946) Ion Antonescu este readus în țară și supus unui simulacru de proces condus de un tribunal al Poporului special constituit pe baza Decretului elaborat de Lucrețiu Pătrășcanu și semnat de rege pentru judecarea *„criminalilor de război și a vinovaților de dezastrul țării"*.

Din păcate nu a adevăraților vinovați, ci a acelor eroi ai neamului, care, pe parcursul a mai bine de 3 ani înfruntaseră unul dintre cei mai vechi și mai aprigi dușmani ai României, Imperiul de la răsărit, din dorința neștirbită de a reface granițele crunt ciuntite în vara anului 1940 și a împiedica răspândirea „ciumei roșii" precum și contaminarea armatei și a claselor sociale de jos românești cu ideile și practicile bolșevice.

În fruntea listei acestor eroi, în mare parte militari, generali și ofițeri superiori ai armatei române regale, deveniți apoi martiri sau „locatari" ai închisorilor și lagărelor comuniste s-a aflat mareșalul Ion Antonescu.

„Vestitul" de tristă amintire Tribunal al Poporului, executând strict ordinele de la Moscova, care nu putea ierta îndrăzneala mareșalului de a ordona armatei române la 22 iunie 1941 să treacă Prutul pentru *„a întregi în trupul țării Basarabia, nordul Bucovinei și ținutul Herța"*, ocupate abuziv de sovietici cu un an înainte, a dat, cum era de așteptat, sentința supremă - condamnarea la moarte în cazul mareșalului și a celor mai apropiați colaboratori.

Executați la 1 iunie 1946 cei patru: Mareșalul Ion Antonescu, Mihai Antonescu, generalul Constantin Pichi Vasiliu și Gheorghe Alexianu aveau să intre în istorie pentru următorii 50 de ani drept „criminali de război" și principali vinovați de dezastrul României. Nici nu putea fi altfel, atâta timp cât istoriografia românească până către anii '80 era strict controlată și dirijată de la Moscova de „ultraspecialiști" precum Mihai Roller et comp.

A venit momentul 1989 când cu toții ne-am bucurat că am câștigat libertatea, cel puțin cea de exprimare. Cei pasionați de anumite subiecte, în general, dintre acelea „tabu" am trecut la aprofundarea studiului în arhive pentru a repune în drepturi, în spiritul purului adevăr, pe aceia care au avut de suferit pe nedrept. Așa au apărut nenumărate lucrări, unele chiar de referință pe cele mai diverse teme ale istoriei politico-militare a României din ultimele decenii.

Sigur, temele interzise în ultimii ani aveau să abunde, înregistrându-se o adevărată „explozie" în ceea ce privește: Istoria României în perioada interbelică, istoria partidelor politice românești, stânga românească, dreapta românească, participarea României și a armatei sale la cel de-al doilea război mondial, instaurarea comunismului în România și multe, multe altele.

Referitor la perioada 1940-1944 și la personalitatea celui care s-a aflat la cârma țării, în funcția de Conducător al Statului - Mareșalul Ion Antonescu, au apărut peste 60 de lucrări și un număr foarte mare de materiale în reviste de specialitate sau presa cotidiană. În majoritatea lor, acestea au contribuit la lămurirea și întregirea istoriei României și a armatei sale în perioada războiului precum și la elucidarea implicării sale, rolului unor personalități, cu precădere: Regele, Conducătorul Statului, șefii partidelor istorice, mari comandanți militari.

Și dacă, lăsând la o parte câteva lucrări ce exprimau puncte de vedere partizane, se contura pe ansamblu, pe baza unor cercetări de prestigiu, ideea meritelor mareșalului Ion Antonescu, a sacrificiului și martiriului său întru salvarea și reîntregirea neamului și de ce nu, reașezarea lui pe soclul de pe care fusese doborât de cizma sovietică, ne-a fost dat să asistăm la o a doua condamnare a sa.

Și aceasta este cu atât mai gravă și mai de luat în seamă, cu cât este înfăptuită de un slujitor al acelei instituții căreia mareșalul îi dedicase întreaga sa viață - armata.

După ce cotidianul „Ziua" din 6 ianuarie 1998, care cuprindea un amplu interviu cu domnul Alex Mihai Stoenescu, căci despre domnia sa este vorba, ne prevenea cu litere de o șchioapă încă de pe pagina întâia în titlul de gardă că „Antonescu era sifilitic", câteva zile mai târziu avea să ne explice mult mai detaliat autorul interviului citat într-o altă gazetă „valoroasă" („Privirea" nr. 107/4-10 febr. 1998) „de ce Ion Antonescu nu poate fi erou". Aceeași revistă anunța apariția cărții „Armata, Mareșalul și Evreii", rod al unei munci de „patru ani de intensă documentare" (p.18) depusă de domnul Alex Mihai Stoenescu.

Așteptam cu firească nerăb-

dare, ca istoric militar ce mă străduisem mai bine de 15-18 ani să elucidez unele din „luminile și umbrele" personalității lui Ion Antonescu, cartea promisă, întrebându-mă, până a citi „Observatorul militar" An. X nr. 7/18-24 febr. 1998, cui ar folosi o a doua condamnare a mareșalului după același model sovietic, drept criminal de război? În ultimul cotidian citat aveam însă să găsesc răspunsul.

Domnul Alexandru M. Stoenescu își aroga dreptul, de data aceasta din poziția oficială ce o deținea, să recomande „tinerilor ofițeri români de a nu-și face un idol dintr-un militar care a dorit și acceptat calitatea de om politic și care pasionat sincer să se identifice cu armata și țara, a ajuns să identifice armata și țara cu el". Această recomandare, care semăna mult prea mult cu acele „prețioase indicații" ce ni se recomandau lunar în cadrul programelor de tristă amintire de învățământ politico-ideologic, venind la scurt timp după scrisoarea de protest a celor doi senatori americani adresată autorităților române - Afonso D'Amato și Christopher Smith, pentru că procurorul general Sorin Moisescu încercase retragerea recursului în anulare pentru 6 membrii ai fostului guvern Antonescu, avea să mă lămurească în linii mari, dar și să mă incite a citi imediat ce apare cartea „atât de frumos" prezentată și anunțată.

Cartea, odată apărută, avea să-mi ridice multe semne de întrebare, încă de la prima lectură.

Pentru început impresionează prin vastitatea problematicii abordate și a volumului de studiu, ceea ce îndreptățește întrebarea: „Dacă un singur om a putut elabora în numai 3 ani o asemenea lucrare sau dacă nu cumva este rodul muncii unui colectiv mai amplu?" Între timp aveam să ne convingem că într-adevăr documentarea fusese întreprinsă de un larg colectiv de cercetători și insușită, nu știm când și pe cei căi de pseudo-istoricul Alex Mihai Stoenescu.

Este benefică și folositoare analiza destul de pertinentă a evoluției problemei evreilor în România cuprinsă în volum. N-am înțeles însă de ce trebuia ca aceasta să fie întreprinsă într-un volum care poartă în titlu și ARMATA și pe MAREȘAL. Ar fi fost mult mai credibilă într-o lucrare de sine stătătoare, atâta timp cât ea se vrea exhaustivă.

Sunt bine evidențiate meritele mareșalului în al doilea război balcanic și primul război mondial.

Se apreciază, din păcate, cu totul eronat, că mareșalul este creația „vieții militare de cazarmă", autorul dovedind că nu a studiat bibliografia românească ce abordează problematica istoriei politice a României într-una din cele mai grele perioade, cea a anilor 1920-1944 (vezi A. Simion, Gh. Buzatu, Florin Constantiniu, Ioan Scurtu ș.a.).

Un posibil portret al mareșalului încercat de autor este mai mult negativul personalității sale. Culmea, după ce pe fiecare domeniu de analiză se trag concluzii favorabile legate de personajul Ion Antonescu (Vezi capitolele: Eroism și orgoliu; avansări spectaculoase; cariera militară - „extrem de sinuoasă și nici pe departe exemplară; cazul medical); megalomania; paranoia; ș.a.) în final, peste tot, se avansează ideea culpabilizării mareșalului, din dorința (a cui oare?) ca acesta să fie pentru a doua oară condamnat drept „criminal de război".

Și am ales doar câteva exemplificări menite a demonstra forțarea cu bună știință a lucrurilor sau, de ce nu, manipularea prin cuvântul scris, dacă nu în cel mai fericit caz, incapacitatea de penetrare a personalității celui ce avea să se sacrifice pe altarul dragostei de oaste, neam și țară.

Iată câteva argumente pe care autorul nu le-a cunoscut sau nu a vrut să le ia în considerație care contrazic categoric cele afirmate în carte: chemarea lui Ion Antonescu la conducerea țării de către Carol al II-lea; rezoluțiile, scrisorile și hotărârile adoptate în anii de guvernare; depozițiile la proces; memoriul personal - nicăieri, nimic despre boli psihice; ultimul cuvânt - nici condamnarea la moarte nu l-a încovoiat. Și atunci pentru a câta oară întrebarea - cui folosește?

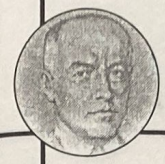

Mareșalul Ion Antonescu la Școala Superioară de Război din București

Prof. dr. Aurel PENTELESCU

Se știu astăzi importante detalii asupra vieții și activității mareșalului Ion Antonescu. Se cunoaște însă puțin sau deloc despre perioada - deosebit de rodnică din viața sa - când a fost comandantul celei mai înalte instituții de învățământ superior militar românesc - Școala Superioară de Război din București, înființată prin Înaltul Decret Regal nr. 2073 din 8 august 1889 (Din 1948, Academia Militară, iar din aprilie 1991, Academia de Înalte Studii Militare).

Școala Superioară de Război din București era la data înființării ei printre puținele instituții de acest gen din Europa și din lume. În cei aproape 60 de ani de existență (1889-1948) a creat elita cadrelor de comandă și de stat major din armata română; calitățile profesionale și patriotice deosebite ale acestora au fost probate în acțiunile militare din cele două mari războaie mondiale ale veacului al XX-lea, la care România a luat parte, apărându-și interesele naționale, însăși ființa neamului românesc.

Mareșalul Ion Antonescu a fost ofițer-elev (student) al acestei prestigioase instituții de învățământ superior militar în anii 1909-1911, promoția 21, în gradul de locotenent, arma cavalerie, coleg de promoție cu viitorii generali Alexandru Gorschi (șef de clasă prin vechime în grad), Florea Țenescu (cu acesta fusese și coleg de promoție la liceul militar din Craiova), Nicolae Bolintineanu, Petre Cănciulescu, C. Cepleanu, Emil Gabrielescu, Mihail Hristescu, Constantin Ilasievici, Ioan Sichitiu, Anton Iovanovici ș.a.[1]

De remarcat că promoția 21 a Școlii Superioare de Război, din care a făcut parte și viitorul mareșal al României, Ion Antonescu, a fost cea dintâi cu un număr mai mare de ofițeri admiși, 34, în loc de 20, cât era tradiția (și posibilitățile materiale de școlarizare). „Comisiunea - își amintește în 1939 generalul de brigadă Mihail Hristescu - oricât a dorit să nu treacă peste cifra predestinată și impusă de o tradiție așa de puternică, n-a putut să o scadă sub 34; au trebuit să fie 34 admiși"[2]. În epocă, promoția 21 a fost supranumită „de aur", date fiind calitățile intelectuale ale absolvenților și sentimentului datoriei acestora, probate la comanda unităților în războiul de întregire a neamului (1916-1919), cât și ulterior.

Mareșalul Ion Antonescu a fost numit comandant al Școlii Superioare de Război la 15 iulie 1927. A funcționat în această calitate timp de doi ani, până la 10 iulie 1929, cu o întrerupere de circa 40 de zile, de la 1 octombrie la 10 noiembrie 1928, când a fost numit secretar general în Ministerul de Război, funcție din care și-a cerut demisia, fără să fi fost aprobată[3]. Atunci, în iulie 1927, când a fost numit comandant al Școlii Superioare de Război abia împlinise vârsta de 45 ani, avea gradul de colonel și poseda o experiență deosebit de bogată în activitatea de stat major și la comanda unor unități militare, inclusiv pe front, în anii 1916-1919. Purta aura binemeritată a celor care au contribuit, ca ofițeri ai armatei române, la făurirea României Mari în anul 1918. Energic, cu o putere de muncă aproape ieșită din comun, specifică generației sale, a trecut la reorganizarea pe baze moderne a întregului proces de învățământ din Școala Superioară de Război. Studiază și se informează asupra celor mai bune metode de învățământ din

ţară şi de peste hotare; elaborează directivele de învăţământ pentru anii 1927-1928 şi 1928-1929; prezidează conferinţele periodice cu profesorii şcolii; conduce comisiile de examen la admitere; predă lecţii de tactică şi strategie ofiţerilor-elevi; tipăreşte cursul „**Focul şi mişcarea**“, adevărat compendiu în materie, la dispoziţia ofiţeilor-elevi, bazat pe experienţa sa în anii 1916-1919 şi ulterior ş.a. În **Directiva pentru anul de învăţământ 1927-1928** precizează: „Astăzi, mai mult ca oricând, artist în materie de conducere a războiului nu poate deveni decât acela care are: o vastă cultură militară, economică, socială, psihologică şi tehnică; o putere de muncă, de analiză şi de reflexiune deosebită, un caracter de elită“[4]. Se poate remarca lesne, prospeţimea şi actualitatea acestor idei, chiar dacă au trecut aproape 75 de ani de atunci.

Despre spiritul nou întronat în Şcoala Superioară de Război de către comandantul acestei instituţii, colonelul Ion Antonescu, în anii 1927-1929, vorbesc cu admiraţie şi emoţie absolvenţii promoţiilor din perioada respectivă (promoţia 35/1927-1929 şi promoţia 36/1928-1930).

Maiorul Alexandru Marin din promoţia 35, infanterist, în gradul de locotenent în anii 1927-1929, notează: „Nu cunosc exact ce a fost Şcoala Superioară de Război până la acea dată, dar ceea ce ştiu precis este că odată cu noua direcţiune au apărut directive noi, cu principii îndrăzneţe, cu programe şi metode noi, care trebuiau a rupe cu trecutul. Era o reînoire generală de care se resimţeau şi cei vechi. O percepeam prin toate simţurile noastre, elev şi profesor, cu o egală intensitate: un om nou, o şcoală nouă. Ideea soluţiilor multiple (la cursurile de tactică - n.n.), pe axa dezvoltării personalităţii a fost - după mine - cea mai mare şi cea mai îndrăzneaţă cucerire pedagogică a Şcolii“[5].

„Promoţia 36 găseşte învăţământul Şcoalei în plină evoluţie - notează locotenent-colonelul State Ionescu. Se părăsiseră multe din principiile care făceau doctrina Şcoalei de Război de odinioară; se transformaseră criteriile de selecţionare, adoptându-se în locul lor altele, care să fie în spiritul vremurilor şi la înălţimea progresului tehnicii, ştiinţei şi doctrinei de război actuale (...) Cu promoţia 36, Şcoala de Război inaugurează sistemul aplicaţiunilor cu dublă partidă“[6].

Ca un corolar al acestei prime perioade, când mareşalul Ion Antonescu a fost comandant (director) al Şcolii Superioare de Război din Bucureşti, sunt însemnările din anul 1939 ale unui alt absolvent, locotenent-colonelul Romulus Aldea, din promoţia 36, genist, în gradul de căpitan la absolvire: „Dacă îmi este permis să calific într-un chip promoţia noastră, a 36-a, cred că nimic nu i s-ar putea aplica mai caracteristic decât: „Muncă şi disciplină“. Gândind în urmă cu atâţia ani, ecoul frământărilor noastre sufleteşti de atunci, păstrează aceeaşi rezonanţă: muncă până la epuizare, în disciplină până la renunţare. Nu era aceasta o lozincă, ci un profund şi real fundament sufletesc; nimeni nu vorbea despre asta, toţi o făceau cu eforturi mereu înnoite, cu o ambiţie continuu tinerească, fără gândul recompenselor, pentru că toţi eram conştienţi că rezultatele străduinţei de atunci nu constituiau decât antrenamentul şi dreptul la muncă în viitor“[7].

Efectul benefic al înnoirilor promovate de comandantul Şcolii Superioare de Război, colonelul Ion Antonescu în anii 1927-1929 se va regăsi şi în etapa următoare. Căpitanul Octavian Adam din promoţia 37 (1929-1931), cavalerist, în gradul de locotenent la absolvire, relata în anul 1939: „Atmosfera care domnea în Şcoală era predominată de spiritul muncii serioase, având ca ţel atingerea unor rezultate cât mai rodnice. Între catedră şi bancă, la majoritatea cursurilor, nu exista decât diferenţa de atitudine, izvorâtă din temeinica pregătire a profesorilor şi care pentru fiecare dintre elevi constituia un imbold de progres pe făgaşul culturii şi experienţei militare“[8].

Cea de a doua şi ultima perioadă la comanda Şcolii Superioare de Război din Bucureşti a mareşalului Ion Antonescu a fost între 1 octombrie 1931 şi 10 octombrie 1933. Este o perioadă dintre cele mai rodnice din activitatea sa, încărcată cu experienţa unor mari realizări. Trecuse în anul 50 al vieţii sale, fusese avansat general de brigadă la 10 mai 1931 şi dispunea în continuare de o putere de muncă impresionantă. Era ferm hotărât - şi va reuşi,

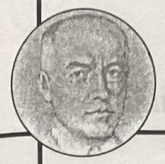

mai cu seamă în planul dezvoltărilor conceptuale, proiective, decât în cel al realizărilor concret-materiale (din cauza condiţiilor grele de criză economică) - să facă din instituţia de învăţământ superior în fruntea căreia se afla - şi rămasă cea mai dragă din toate câte a comandat până atunci, după cum o mărturiseşte el însuşi - o autentică „universitate militară“ şi un „laborator“ pentru cristalizarea doctrinei militare proprii, atât de necesară într-un viitor război pentru realizarea unităţii de concepţie şi de execuţie a tuturor componentelor organismului militar naţional la acea dată[9].

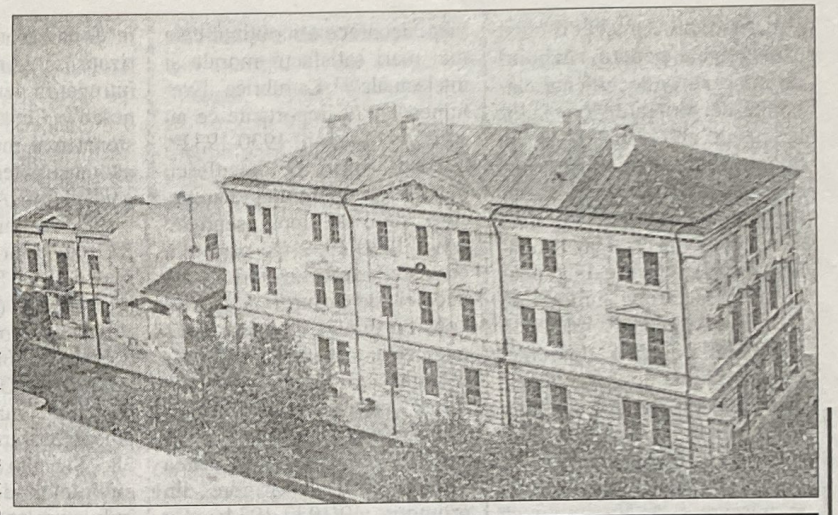

Bucureşti - Clădirea din Bdul Nicolae Bălcescu (fost Ion I. C. Brătianu) unde a funcţionat Şcoala Superioară de Război în anii 1897-1939
(fotografie din anul1939)
Aici a învăţat locotenentul Ion Antonescu în anii 1909-1911 (promoţia 21). Mareşalul Ion Antonescu a fost comandantul Şcolii Superioare de Război, în această clădire, în anii 1927-1929, 1931-1933.
Nici un însemn pe zidurile clădirii nu aminteşte aceste adevăruri sacre!

O cercetare, fie şi sumară, a activităţii Şcolii Superioare de Război din anii 1931-1933 este relevantă pentru dinamismul imprimat procesului de învăţământ de către generalul Ion Antonescu. În plină activitate, stimaţi şi apreciaţi de către ofiţerii-elevi, se aflau mari profesori militari, precum colonelul Florea Ţenescu, la cursul de strategie, colonelul Ilie Şteflea la cursul de tactica infanteriei (ambii vor deţine ulterior, în etape diferite, funcţia de şef al Marelui Stat Major al Armatei Române), iar între profesorii civili se aflau savanţii Nicolae Iorga la cursul de istorie naţională şi universală, Simion Mehedinţi la cursul de geografie generală ş.a.

Conferinţele periodice cu profesorii, conduse de generalul Ion Antonescu, au avut darul să stimuleze spiritul creativ al acestora, materializat atât în promovarea unor metode noi, active, în procesul de învăţământ, cât mai cu seamă în elaborarea unor lucrări, cursuri, instrucţiuni şi regulamente. Din această perioadă, generalul Ion Antonescu cristalizează ideile sale din amplul memoriu de mai târziu, când va deţine funcţia de şef al Marelui Stat Major al Armatei, intitulat „**Armata, starea ei actuală**“ cu date statistice din anii 1920-1933, şi din care vor rezulta „**Directivele privind organizarea armatei, criterii de avut în vedere la noua organizare a armatei**“. Armata - preciza generalul Ion Antonescu în memoriul amintit - „nu are la bază o doctrină de război şi nu este adaptată nici condiţiunilor noastre geografice, politice şi economice (...). De foarte multe ori, în chestiunile de organizări, de creări, de modificări şi de înaintări, interesele particulare au dominat pe acelea generale, au agravat răul provocat de reducerile bugetare şi de lipsa unui criteriu conducător. Pentru aceasta practica reticenţelor trebuie abandonată. Ea ne-a adus unde suntem. Mai ales când este vorba de apărarea Neamului, adevărul trebuie să fie pus în faţa tuturora. A-l ascunde, înseamnă a pregăti conştient ruina şi împărţi răspunderea“[10].

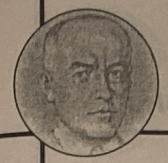

„**Sinteza mișcării**“ și „**Directivele pentru războiul de mișcare**“ - documente elaborate de generalul Ion Antonescu în anii 1931-1933, la Școala Superioară de Război - constituie poate cea mai importantă contribuție (teoretică) a viitorului mareșal al României, Ion Antonescu la fundamentarea doctrinei militare de război a Armatei Române. În „**Sinteza mișcării**“ preciza: „Vom fi, mai mult ca sigur, încolțiți, mai curând sau mai târziu, din trei direcții deosebite (...). Văd salvarea neamului nostru, nu numai în luptă, dar și în mișcare (...). Va trebui să multiplicăm, prin mișcare și viteză, mijloacele noastre“[11].

Mărturiile absolvenților promoțiilor din anii 1931-1933 (promoția 38/1930-1932, promoția 39/1931-1933, promoția 40/1932-1934) sunt relevante în ceea ce privește spiritul care domnea în Școală. Energia propulsartă în ani 1927-1929 se regăsea în această perioadă amplificată de noile orientări ale procesului de învățământ. Mai adăugăm că acum, în anii 1931-1933, sub îndrumarea generalului Ion Antonescu se pun bazele organizatorice, comparabile cu cele existente pe plan mondial, ale Școlii Superioare de Război, și care vor fi finalizate în anii 1936-1938 de către viitorii comandanți ai Școlii, generalii Paul Teodorescu și Ilie Șteflea[12].

Căpitanul Ion Caracaș, promoția 38, în gradul de locotenent la absolvire, consemna: „Timpul petrecut ca elev al Școalei Superioare de Război a fost cel mai frumos din cariera mea, deoarece am obținut cele mai mari satisfacții morale și intelectuale“[13]. La rubrica „Evenimente mai importante ce au avut loc în anii 1930-1932“, maiorul Sorin D. Niculescu notează nu un moment anume, ci o stare de fapt esențială: „Anii 1930-1932 fac parte din perioada de eforturi fericite ale Școalei, de a imprima spiritul nou, creator și doctrina dinamică și constructivă prin excelență, a distrugerii adversarului, - care dăinuiește în prezent în Școală“[14].

Este semnificativă relatarea căpitanului Dan Grigore din promoția 40/1932-1934: „Ca unul ce am avut onoarea și fericirea de a fi trimis și peste hotare pentru a continua cursurile Școalei Superioare de Război din Franța, nu mă pot reține de a nu releva următoarele: am avut norocul de a avea în țară profesori, cari prin spiritul lor larg și occidental, prin metodele lor didactice și prin vasta lor cultură generală și profesională m-au făcut adeseori să regret că nu am putut continua și anul II, a-i asculta și urmări pas cu pas, idee cu idee, în dezvoltarea, aplicarea și soluționarea diferitelor probleme“[15].

În amintirile absolvenților din anii 1931-1933 personalitatea generalului Ion Antonescu, avansat în această perioadă la gradul de general de divizie, este intens elogiată. Să notăm că aceste elogii erau consemnate în anul 1939, cu aproape zece-douăsprezece luni înaintea săvârșirii evenimentelor tragice din vara anului 1940, soldate cu mari rapturi teritoriale și dezmembrarea României Mari, în urma cărora persoana autorizată să conducă statul s-a întrupat în generalul Ion Antonescu. „Ceea ce m-a impresionat mai mult, a fost personalitatea puternică a domnului general Ion Antonescu, directorul Școalei Superioare de Război - notează căpitanul Alexandru Simionescu din promoția 39 (...). Toți ofițerii-elevi l-am simțit în fiecare clipă prezent în spiritul și în inima noastră“[16]. Deosebită este și relatarea maiorului Alexiu Gheorghe, artilerist, promoția 38: „Și acum mi-a rămas ecoul cuvintelor de mulțumire și îndrumare spuse de directorul Școalei, domnul general Antonescu, la plecarea noastră, amintitoare a aceleia înflăcărată pe iluziile primei trese (de sublocotenent - n.n.): „De învățat nimeni nu poate spune că a terminat vreodată. Timpul în Școală este foarte scurt pentru atâta cât ar trebui să se primească noi cunoștințe și să se lămurească cele nelămurite în masa ofițerilor armatei. Școala nu este decât numai un îndreptar. Așa cum apicultorul așează în stup cadrul în care harnicele albine, zi de zi, vor zidi fagurele, tot așa și Școala dă cadrul pe care foștii ei elevi, ca și albinele, vor ști să adauge singuri, tot ce vor culege bun în restul carierei lor“. Sunt sigur că astăzi - notează în continuare maiorul Alexiu Gheorghe -, îndemânaticul apicultor (Directorul nostru de atunci) care nea dat un cadru minunat, ar avea mulțumirea sufletească de a constata că albinele lui l-au înțeles și au fost și sunt harnice așa cum i-a fost întotdeauna dorința lui de harnic român“[17].

Orice comentariu alăturat acestor amintiri prisosește, iar cea mai vibrantă dovadă a respectului și iubirii față de mareșalul Ion Antonescu din partea absolvenților Școlii Superioare de Război a fost fermitatea cu care aceștia, și nu numai ei, întreaga Armată Română, au răspuns, la 22 iunie 1941, ordinului dezrobitor de glie și de neam: „Ostași, vă ordon treceți Prutul!“ Cei patru ani în care mareșalul Ion Antonescu a fost comandantul Școlii Superioare de Război din București (1927-1929; 1931-1933) sunt o pagină, pe care istoria vieții și activității acestui brav ostaș al Armatei Române nu o poate vreodată omite.

NOTE:

1. *Istoricul Școalei Superioare de Război, 1889-1939*, București, 1939, p. 396-397. Vezi și *De la Școala Superioară de Război la Academia de Înalte Studii Militare. Comandanți. Profesori. Absolvenți, 1889-1995*, ediție de General-locotenent Mircea Agapie, Maior Constantin Hlihor, Maior Ion Emil, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1995, p. 56-58, 179.
2. *Școala Superioară de Război. Cartea amintirilor absolvenților, 1889-1939*, București, 1939, album unicat, Muzeul Militar Național, f. 104. Vezi și *Cartea amintirilor absolvenților. O sută de promoții, 1889-1995. Texte selectate*. Ediție îngrijită, note, repere cronologice, indice de persoane și addenda de General-maior Mircea Agapie, Colonel Aurel Pentelescu, Maior Ion Emil, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1994, p. 46.
3. Mareșal Ion Antonescu, *Cariera militară (Scrisori inedite)*. Ediție îngrijită de General-maior Mircea Agapie, Comandor dr. Jipa Rotaru, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1993, p. 11.
4. Arhivele Istorice Centrale (în continuare A.I.C.), fondul Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul Militar (în continuare P.C.M.C.M.), dosarul 453/1941, f. 15.
5. *Cartea amintirilor...*, ed. 1939, f. 228; ed. 1994, p. 114.
6. Ibidem, ed. 1939, f. 239; ed. 1994, p. 118, 119.
7. Ibidem, ed. 1939, f. 238; ed. 1994, p. 117-118 (parțial).
8. Ibidem, ed. 1939, f. 248; ed. 1994, p. 120.
9. A.I.C., fondul P.C.M.C.M., dosarul 464/1941, f. 275.
10. Ibidem, f. 276.
11. Ibidem, f. 16. Vezi integral documentul „Sinteza mișcării“ în Mareșal Ion Antonescu, *Istoria mă va judeca. Scrieri inedite*. Documente selectate și pregătite pentru tipar de Maior Constantin Hlihor, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1993, p. 47-70.
12. Arhivele Ministerului Apărării Naționale (în continuare Arh. M. Ap. N.), fondul Școala Superioară de Război (în continuare S.S.R.), dosarul 824, f. 410-420; dosarul 932 f. 524-532 ș.a.
13. *Cartea amintirilor...*, ed. 1939, f. 254; ed. 1994, p. 127.
14. Ibidem, ed. 1939, f. 254.
15. Ibidem, ed. 1939, f. 270; ed. 1994, p. 137.
16. Ibidem, ed. 1939, f. 266; ed. 1994, p. 135-136.
15. Ibidem, ed. 1939, f. 253; ed. 1994, p. 126.

*) Text reprodus cu unele modificări nesemnificative, operate de autor, după „*Argessis. Studii și comunicări. Seria Istorie*“, VIII, Pitești, 1999, p. 285-290.

Recunoașterea de către Hitler a personalității mareșalului ION ANTONESCU

Cdor (r) prof. univ. dr. Jipa ROTARU

Demnitatea, onoarea, curajul și credința l-au ridicat pe Ion Antonescu în condițiile vitrege din toamna anului 1940 la conducerea statului. Aceste calități deosebite s-au manifestat și în întrevederile pe care Antonescu le-a avut cu fuhrerul Germaniei, ceea ce îl va determina pe Hitler să-l considere pe Ion Antonescu unul dintre cei mai capabili conducători cu care a stat de vorbă și a colaborat.

Încă la prima întrevedere a lui Ion Antonescu cu Hitler, care a avut loc în noiembrie 1940 la Berlin, adânc mișcat de personalitatea generalului român care a prezentat în mod realist o paletă largă de probleme interne și internaționale, ba mai mult, cum spun documentele, și-a permis să sugereze chiar și modul lor de rezolvare, l-a determinat pe Hitler să se adreseze pe un ton sever lui Mihail Sturza, Ministrul de Externe fruntaș al mișcării legionare, prezent la întrevedere, cu cuvintele: „Dumneavoastră nu știți, poate, cine e generalul Antonescu. Nu ați putea găsi un mai mare patriot pentru a apăra interesele țării dumneavoastră". Din documente rezultă că după discuții îndelungate, la această primă întâlnire, printre alte multe probleme discutate, Antonescu a pus sub ochii fuhrerului un Atlas istoric, în care a indicat „fostele limite ale imperiului dac de sub Burebista și Decebal" pe care, firește, dorea să le reîntregească. Nu a lipsit din această primă întâlnire dintre Hitler și Antonescu nici abordarea relațiilor generalului Ion Antonescu cu mișcarea legionară, pe care a prezentat-o ca fiind îndoielnică și chiar periculoasă și că o încăierare „între armata condusă de el și mișcarea legionară era aproape inevitabilă". Câștigarea adeziunii lui Hitler pentru înlăturarea mișcării legionare de la conducerea țării, pregătită deja în timpul acestei întâlniri, Antonescu a obținut-o formal, în urma vizitei sale la Berghot din *14 ianuarie 1941* când Fuhrerul i-a comunicat intenția sa definitivă de a ataca Uniunea Sovietică, dovadă a încrederii ce o avea în Mareșal fără a-i preciza la acea întâlnire data când avea de gând să o facă.

Ion Antonescu obiectase atunci că nu putea garanta cooperarea deplină a României la această întreprindere atât timp cât nu vor fi luate măsuri radicale împotriva Legiunii și a „spiritului ei de răzvrătire". Distinsa personalitate a mareșalului Antonescu, remarcată de Hitler în atâtea situații, iese pregnant în evidență și din cuprinsul unei *scrisori* pe care acesta i-o trimite în *1942*, în care el subliniază rolul jucat de Ion Antonescu în istoria modernă, în special a României. „Îmi dau seama, domnule mareșal, că statul român de astăzi nu-și datorează existența și deci viitorul său decât numai unei persoane și acțiunii domniei voastre. Astăzi sunt fericit de acea clipă, care odinioară, sub impresia primei mele întâlniri cu domnia voastră, mi-a inspirat hotărârea de a orienta de aici înainte politica externă germană față de România, după domnia voastră, domnule mareșal. Ca de atâtea ori în viața mea, și această hotărâre a fost irevocabilă și așa va rămâne pentru totdeauna. Justețea acestei orientări a fost dovedită de desfășurarea istoriei ultimului an. Sunt fericit de a ști că sunteți unul dintre acei bărbați care au recunoscut caracterul inevitabil al răfuielii cu slavismul bolșevic".

Sigur, nu a întârziat *răspunsul mareșalului*: „Vă rog să credeți în mișcata mea mândrie atunci când aflu de la excelența voastră însemnătatea ce a dat-o primei noastre întâlniri și voința irevocabilă de atunci de a se

rezema politica externă pe cuvântul meu.

Doresc să știți că acest cuvânt, loialitatea și onoarea lui sunt ale unui neam întreg care n-a trădat niciodată, care a plătit de multe ori păcatele unei greșite conduceri, dar care nu și-a părăsit niciodată instinctul sobru al destinului adevărat".

Sunt, de asemenea de menționat numeroasele memorandumuri adresate de mareșal conducerii de la Berlin, personal lui Hitler, (în care fie că e vorba de cel din *11 iunie 1941*, din *11 februarie 1942*, din *19 ianuarie 1943*, etc.) au fost abordate problemele fundamentale ale asigurării viitorului poporului român și al României.

„Mareșalul Antonescu și guvernul își fac datoria de a supune fuhrerului Adolf, marile lor preocupări și răspunderile ce au în fața istoriei cu dorința unei clarificări leale și necesare a principalelor probleme despre prezent și viitor ce interesează România".

„Fiecare popor - remarcă Antonescu - îndeplinește o misiune în raport cu puterea lui autentică de viață, cu forța creatoare de istorie a conducătorilor. Poporul român împlinește astăzi, în lupta de la răsărit, o misiune anonimă și colectivă în prăbușirea slavismului. Dar poporul român are o misiune, nu numai în răsărit ci și în Transilvania. Poporul român s-a născut în Carpații Daciei, a trăit în unitatea geopolitică a Daciei pe care nici Imperiul roman unificator n-a înlăturat-o și nici invaziile nu le-au putut îndepărta. Singur lovit de veacuri, de toate invaziile și imperialismele el a înfruntat aici toate primejdiile și aici va muri".

La ultima întâlnire dintre Fuhrer și mareșalul Antonescu, care a avut loc la *5 august 1944 la Cartierul general al Fuhrerului* din Prusia Orientală, *trei capitole* esențiale au fost puse în *discuție* de către Hitler: unul referitor la *atentatul* asupra sa, al doilea asupra *situației armatei pe front* și al treilea care era esențial pentru Germania, *atitudinea de viitor a României*. Despre atentat el a spus că a fost pus la cale de acea parte a conducătorilor hitleriști care erau atentiști și sprijinitori ai Rusiei, pe care el deja i-a lichidat și că totul s-a terminat. În ceea ce privește pierderile și situația de pe frontul de răsărit - pierderile sunt într-adevăr catastrofale, ele atingând în armament ușor un procent de 25%, armament greu - 50%, în tunuri de asalt - 45%, în care de luptă - 100%. Față de această situație Hitler a conchis afirmând că trebuie întreprinse în comun astfel de măsuri ca în interval de o lună de la această dată aceste pierderi să se acopere. Privitor la șansele de viitor, fuhrerul i-a spus lui Ion Antonescu că „numai acei lipsiți de energie pot pierde războiul". În această ordine de idei a ținut să sublinieze energia mareșalului Tito și a lui Stalin. În ceea ce privește acesta din urmă a afirmat că în 1942 Rusia era total prăbușită și la această convingere ajunseseră toți generalii ruși și - a subliniat Hitler - „Numai energia lui Stalin a susținut armata și poporul realizând ceea ce a realizat". „Tito deși a pierdut în fiecare lună 15.000 de oameni, totuși a găsit energie în patriotismul și în energia poporului său sau mijloacele de a ridica noi oameni, reușind să imobilizeze circa 20 de divizii germane în Balcani". Aici a făcut aluzie directă la capacitatea lui de mare conducător care, cu siguranță, va aduce victoria în acel război.

„După ce a terminat cu lux de exemple și argumente expunerile referitoare la posibilitățile armatei germane - menționează Antonescu - Fuhrerul, uitându-se drept în ochii mei, mi-a spus în mod cu totul intempestiv și cu totul neobișnuit în practica întâlnirilor directe dintre conducătorii de state, fără nici o indicație anterioară, că acesta a fost scopul întrevederii noastre și anume: chestiunea raporturilor viitoare dintre România și Germania, arătând că vrea să știe atunci, deci imediat, dacă România și în special conducătorul ei, mareșalul Antonescu, sunt decișii să urmeze până la sfârșit Germania".

Amintindu-și aceste scene, Ion Antonescu arăta că a fost total mulțumit pentru informări și a subliniat că înainte de a da un răspuns corespunzător ar trebui să primească și el câteva răspunsuri la *5 întrebări*: *I. „Aș dori* să știu care sunt intențiile Germaniei privitor la lupta dusă pe frontul de Sud, care interesează România, afirmând că dacă trupele germane nu pot să mențină această parte a frontului, cel puțin pe linia actuală, România nu ar putea să se angajeze până la distrugerea ei totală alături de Germania". I-a reamintit că Germania s-a angajat să apere granițele României și că Ribbentrop făcuse declarații prin care a afirmat că Germania se apără pe Nistru. Fuhrerul i-a răspuns categoric că este hotărât să mențină acest front, la care Antonescu a spus

că fără a pune la îndoială această afirmaţiune atât de categorică, este dator să-i reamintească că şi în toamna anului 1943 s-au făcut asemenea declaraţiuni tot atât de formale că germanii vor executa capul de pod Nicopole o acţiune pentru a restabili legătura cu Crimeea şi pe deasupra trupelor de acolo, iar în martie 1944 i s-a făcut, de asemenea, declaraţia formală că în iunie 1944 se va trece la ofensivă, pentru a recuceri Ucraina. Reamintindu-i acest lucru i-a adăugat că nici una din aceste două operaţiuni nu au fost executate şi că, sublinia el, „bănuiesc că nu o schimbare de atitudine a determinat aceasta, ci imposibilitatea în care s-a găsit armata germană să o facă". Antonescu a conchis spunându-i: „Nu pun niciodată la îndoială buna intenţie a Fuhrerului de a se menţine pe frontul din Moldova sau Basarabia, dar ca militar cu experienţă - a adăugat el - nu putem conta numai pe ceea ce voim noi să facem, totul este în funcţie de putinţa şi mai ales de rezistenţa inamicului şi nu trebuie să ignorăm că ruşii au dovedit, până acum cel puţin, o mare superioritate de forţe, de mijloace tehnice şi de manevră". Fuhrerul a ezistat să afirme că în orice împrejurare va menţine dreapta frontului pe poziţia pe care se găseşte. Trecând la a doua întrebare prelabilă, Antonescu a precizat că cu începere din aprilie 1944 România a fost supusă la o acţiune de bombardament masiv, în special din partea aviaţiei de bombardament şi vânătoare americane. I-a arătat că acest bombardament se succede din săptămână în săptămână, că produce pagube considerabile la rafinării, la C.F.R., la industrii şi ne costă numeroase vieţi omeneşti.

„În faţa acestei acţiuni a inamicului - remarcă mareşalul - România este cu totul dezarmată neavând nici mijloacele de artilerie, decât numai pentru Ploieşti şi Bucureşti în măsură insuficientă". A conchis că „dacă Germania nu ne dă posibilităţi ca să ne apărăm, atunci România nu poate păstra această poziţie la infinit deoarece ar duce la o totală catastrofă".

Fuhrerul nu i-a dat nici o asigurare că e în măsură să facă faţă în condiţii acceptabile bombardamentului inamic. El a motivat că în practica războaielor, cum a fost şi în primul război mondial, au fost perioade când superioritatea a avut-o în tabără, în altă perioadă, altă tabără şi că el crede că va realiza superioritatea.

A treia problemă pusă de Ion Antonescu a fost: ce va întreprinde Germania în situaţia în care Turcia se alătură aliaţilor occidentali şi-şi va deschide strâmtorile vaselor de război? O altă consecinţă cunoscută de toţi e că turcii vor pune la dispoziţia anglo-americanilor bazele lor aeriene. „Consecinţa - spunea Antonescu - vor fi bombardamentele anglo-americane zilnice sau chiar de mai multe ori pe zi asupra teritoriului românesc. În acest caz, conchide Antonescu, situaţia României ar evolua vertiginos spre catastrofă". Fuhrerul i-a răspuns că nu crede că Turcia va deschide strâmtorile şi că va da baze aeriene. A evitat, după cum se subliniază în cele două stenograme, una făcută de Schmit din partea germană şi cealaltă de colonelul Davidescu din partea română, să-i dea un răspuns formal cu ce ar putea să ajute România în caz că aceste două eventualităţi s-ar transforma în fapte.

A patra întrebare prealabilă pe care a pus-o mareşalul a fost chestiunea referitoare la atitudinea viitoare a Ungariei şi ce se va petrece în spaţiul ungar în viitorul apropiat, atât datorită faptului că armata ungară nu se bate în mod serios pentru a opri armata rusă şi aceasta datorită stării de fapt din interiorul ei.

Iar a cincea problemă a fost ridicată de Antonescu cu privire la situaţia din Bulgaria unde - spunea el - „poporul bulgar pare a fi comunist" şi doreşte o salvare printr-o acţiune bolşevică.

„Atât situaţia din Bulgaria cât şi din Ungaria sunt de natură să neliniştească profund poporul român căci ungurii nu luptă, ci descoperă frontul în nordul ţării pe unde ruşii pot traversa Carpaţii, iar România nu are nici o forţă capabilă să oprească forţele Rusiei. Această operaţiune duce la întoarcerea frontului român şi la catastrofa frontului de Sud. Prezenţa forţelor ruse aduse în Bulgaria pe calea aerului sau a mării ar constitui pentru armata română şi frontul de Sud o situaţie tot atât de periculoasă şi fără remediu ca şi înaintarea ruşilor peste Carpaţi. Strânsă în ghearele unui cleşte, atât de tragic, România trebuie - sublinia Antonescu - să sucombe?

Fuhrerul, foarte enervat, i-a replicat că Ungaria i-a făcut multe greutăţi dar a decis, dacă mai face una, să aplice poporului ungar o astfel de pedeapsă încât să nu o uite niciodată. L-a asigurat că a luat măsuri să se opună ruşilor pe Carpaţii

Păduroşi, la care mareşalul a completat: „aceste măsuri le cunosc dar nu sunt de natură să mă liniştească".

În ceea ce priveşte Bulgaria, fuhrerul a fost mult mai categoric. I-a spus: „nu pot da nici o asigurare asupra atitudinii viitoare a Bulgariei. Nu cred că va face acte care să o ducă la pieire" şi că nu ştie care va fi prezentul de mâine al Bulgariei. În aceste condiţii, mareşalul deşi l-a asigurat de loialitate a fost desigur foarte surprins de această ultimă afirmaţie a fuhrerului.

Cu aceasta discuţia s-a îndreptat din nou asupra cauzelor apărării antiaeriene insuficiente în România. Fuhrerul a menţionat din nou că România nu a fost dispusă la timpul său să pună la dispoziţie sumele necesare, subliniind în această ordine de idei că este înjositor şi insuportabil pentru conducătorul unei ţări ca Germania, care este gata să-şi verse sângele şi pentru România, să afle mereu de la generalii săi că pentru nevoile armatei germane nu se găsesc sumele de lei necesare. „În fond - spunea Hitler - Germania nici nu ar fi trebuit să intervină în favoarea României ci ar fi putut să se înţeleagă cu Molotov pe seama acestei ţări". Mareşalul Antonescu a răspuns că trebuie cu regret să constate că fuhrerul probabil nu a fost informat cu exactitate asupra prestărilor României. În nici un caz nu se poate reproşa românilor că ar fi siliţi de culanţă sau că ar fi afacerişti. România a executat întocmai acordurile încheiate cu Clodius, furnizând toate cantităţile prevăzute ba chiar şi mai mult. În încheiere s-a arătat deosebit de surprins de faptul că după trei ani de luptă comună în care poporul şi statul român au făcut sacrificii şi pentru cauza lui dar şi pentru cea germană şi pentru Europa şi că a crezut că a meritat altă răsplată decât „ceea ce aud azi din gura fuhrerului".

Ora fiind înaintată, mareşalul s-a despărţit pentru ultima dată de Fuhrer după o discuţie de 5 ore şi jumătate fără să-i dea vreun răspuns, nici negativ, nici pozitiv la întrebarea intempestivă pe care i-o formulase Hitler. În consecinţă, după 5 august, după revenirea în ţară mareşalul Antonescu s-a orientat, după cum se ştie, spre finalizarea armistiţiului cu puterile aliate, convins fiind şi de astă dată că înfrângerea Germaniei este o chestiune de zile.

În concluzie, şi numai pe aceste puţine exemple, se poate constata personalitatea deosebită, militară şi politică, a Mareşalului, problemele abordate în discuţiile cu Hitler, reprezentând preocupările generale ale Mareşalului în realizarea idealurilor naţionale.

Mareșalul Ion Antonescu și Ardealul

Maria IFRIM

„Vreau și eu Ardealul, îl vreau cu patimă, cu atât mai mult cu cât și eu am luptat pentru el în războiul trecut, contribuind la dezrobirea lui. Dar, pentru mine, ca și pentru oricare român din celelalte ținuturi ale Țării, există și Basarabia și Bucovina și Moldova și Dobrogea."

Mareșal Ion Antonescu

Strălucit militar de carieră, șef de stat desăvârșit, om cu deosebite calități morale și sufletești, chemat la cârma Țării în condiții dintre cele mai nefaste, când frontariile ei fuseseră sfârtecate în toate cele patru puncte cardinale și când războiul mondial se desfășura deja, Mareșalul Ion Antonescu, șeful statului român timp de aproape patru ani a fost destinat de Istorie pentru a ne lăsa o Istorie a Românilor „de la al cărui păzitor al trecutului să luăm cheile lui de aur și să deschidem porțile inimilor noastre", după cum ne sfătuia nemuritorul Eminescu.

Cu gândul la Ardeal, pe care-l dorea „cu patimă", Mareșalul a pornit în războiul sfânt de reîntregire a neamului, alături de Axă, convins fiind că va recuceri teritoriile pierdute în Est, cu forțe proprii. Însă, în urma evenimentelor ulterioare petrecute pe front, îndeosebi în anii 1942-1943, șeful statului român era tot mai conștient de pericolele ce planau asupra Țării, datorită continuării războiului alături de Germania, aceasta explicându-se de ce permisese lui Mihai Antonescu, apropiaților săi colaboratori, stabilirea unor punți de legătură spre puterile occidentale, necesitatea încheierii unei păci cu acestea apărând tot mai evidentă, cu cât în culisele cercurilor diplomatice internaționale se vorbea tot mai insistent, în primăvara anului 1943, de tratative secrete germano-sovietice, avansându-se ideea posibilității încheierii păcii separate între Germania și Uniunea Sovietică. Deși guvernul german căuta să dezmintă desfășurarea unor asemenea tratative, guvernul român nu dorea să rămână în afara evenimentelor bizuindu-se pe dezmințirile Berlinului.

Cu toată această evoluție a evenimentelor, din necesități de ordin militar-strategic, având în spate un Ardeal, șeful statului român și-a exprimat acordul de a merge alături de Axă „până când va fi câștigată fără compromisuri victoria definitivă" și în cadrul convorbirilor avute cu Hitler, desfășurate la Cartierul general al Führerului de la Klessheim, în zilele de 12-13 aprilie 1943. Luând cunoștință din textul Comunicatului dat publicității după întrevederea Hitler-Antonescu despre angajamentul conducătorului statului român de a continua războiul alături de Reich, forțe politice din țară au luat atitudine împotriva acestei hotărâri, iar liderii celor două partide istorice - P.N.L. și P.N.Ț. - , respectiv Constantin (Dinu) I.C. Brătianu și Iuliu Maniu i-au înaintat Mareșalului repetate memorii, în care protestau „în numele națiunii și oștirii române", exprimându-și dezacordul față de continuarea campaniei militare alături de Germania,

prin trimiterea de noi unități militare pe frontul de răsărit, cerând retragerea armatei în granițele Țării. Aflându-se în permanent dialog cu aceștia, Mareșalul Ion Antonescu nu întârzie să le răspundă.

„Răspunsul meu la memoriul Dvs. din 12 august este următorul:

Domnule Brătianu,

După cel mai elementar principiu, operațiunile militare cu caracter strict defensiv pe care le preconizați, trebuiau duse în lungul granițelor României Mari, înainte ca ele să fi fost dărâmate de cascada evenimentelor politice din vara anului 1940. Aceasta era prima și cea mai elementară datorie a unei țări. Pentru a-și fi putut îndeplini această datorie, România trebuia:

- în primul rând, să aibă o armată puternică, o politică fermă și o conducere energică, pricepută, respectată și mai ales unitară;
- în al doilea rând, să se sprijine în orice moment pe alianțe puternice și
- în al treilea rând, să ne bucurăm de încrederea aliaților noștri, în puterile noastre.

După cum știți, după cum știe oricine, nici una din aceste condiții nu a fost îndeplinită. Armata țării era dezorganizată, neinstruită și neînarmată... Când am luat conducerea statului, la 6 septembrie 1940, granițele erau prăbușite și armata era mai mult decât în descompunere. Dădea semne de indisciplină de la general până la soldat. Capul regelui și al dinastiei întregi era cerut violent și insistent de stradă. Economia națională era total dezorganizată. Finanțele prăbușite. Capitala și regiunile aglomerate și industriale lipsite de materii prime, de pâine și de lemne. Căile ferate dezorganizate, devastate și asaltate de mii de refugiați care alergau înebuniți după pâine, după locuință, după haine, după plasament. Administrația publică funcționa în haos, iar tineretul, înebunit de furie, se înarma și se pregătea să înnece în sânge, fără alegere, vinovați și nevinovați, cu un cuvânt, vulcanul celei mai odioase și sângeroase revoluții era aprins de la un capăt la altul al țării. Strada cerea capul tuturor inclusiv al Dvs.(...)

Afirmați că vorbiți azi în numele „opiniei publice și a armatei", dar ați uitat că și la 6 septembrie 1940 și pe timpul nebuniei legionare și în ianuarie 1941, pe când eu mă zbăteam singur să potolesc strada, să salvez dinastia, să redresez armata, să dau pâine și adăpost refugiaților, să scap burghezia și elitele de furia ei, fiindcă ele, sub o formă sau alta, aduseseră țara unde o găsisem, să stăvilesc tendințele ungurești și rusești de a profita de dezordinea internă pentru a ocupa și alte teritorii și să încerc să conving pe toți, de la americani la germani, că România îndeplinește și o funcție europeană și în consecință, prăbușirea și catastrofa ei va păgubi și altora, Dvs., Domnule Brătianu, împreună cu Domnul Maniu și cu toți aceia, apropiați și îndepărtați, care astăzi vă înconjură și care reprezintă pentru Dvs., dar și pentru țară, „sentimentul public" și care, cu toate că știu și ei, știți și Dvs. și știm cu toții, se dezbrăcaseră de curând și de uniforma de „consilieri regali" și de aceea a „frontului renașterii" calamităților românești, stăteați ascunși și trecând cu teamă răspântiile, vă furișați noaptea din casă în casă pentru a afla ce mai este și a vă găsi loc de scăpare.

Astăzi când pericolul a trecut, când viața vă este asigurată, când credeți că tot ce vă privește s-a uitat și nu mai aveți răspunderi de dat, când hambarele sunt pline, când finanțele sunt înfloritoare, când încasările sunt excedentare, când ordinea în școală, în biserică, în spirite și în administrație este pusă, dar nu în orice împrejurare asigurată, când căile ferate și șoselele au fost înmulțite și îmbunătățite, când potențialul economic a fost ridicat, când armata este înarmată, încadrată, instruită, disciplinată și echipată cum nu a fost niciodată, când credeți că vă puteți sprijini pe puteri străine pentru a lua cu d-nii Angelești, Costinești, Mihai Popovici, Boilă, Dobrești, puterea în contra sentimentului marei majorități a țării și a armatei, restaurând, după ce furtuna a trecut, dictatura dvs. economică și politică, exercitată fățiș și ocult dictând în interior și luând-o de la capăt cu jaful și dezmățul democratic, ridicați capul, dați sfaturi, vă prezentați ca salvatorii de mâine, fără să vă dați seama că prin acțiunea dvs. slăbiți acțiunea mea, creați

suspiciuni la aliați și în țară, o atmosferă de defetism antemergătoare altor stări catastrofale și mai grave, pe care veți încerca și pe acelea să le aruncați în spinarea altora, după cum încercați să vă spălați pe mâini de catastrofa din '40, aruncând-o în spinarea regelui Carol și a domnului Tătărăscu. Zadarnică și neserioasă încercare, fiindcă opinia publică și istoria nu pot fi înșelate nici cu abilități, nici cu îndrăzneli și nici chiar cu inconștiență.

Domnule Brătianu, armata nu a uitat că a intrat desculță și în zdrențe, fără arme, fără muniții și fără medicamente în 1913 în Balcani. Armata nu a uitat că invalizii și luptătorii ei au fost transformați prin necompetență și nepăsarea guvernanților, a tuturor guvernanților, în cerșetori și în răzvrătiți. Ea nu uită că sub guvernarea Domnului Maniu și a ardelenilor li s-a rupt cu bâta și cu baioneta picioarele de lemn și cioturile brațelor invalizilor, iar apa din tulumbele pompierilor le-a închis gura cu care cereau pâine, pensii și dreptate... Armata nu uită că în 1940 s-a dezoronat și a dezonorat și neamul, fiindcă a fost surprinsă de evenimente neînarmată și neinstruită. Ea știe, fiindcă a scos strigăte de disperare la timp și continuu, că la originea nepregătirii ei stau economiile dezorganizatoare făcute pe seama ei de fratele Dvs. în guvernarea liberală din 1922-1929 și de Dvs., în cele următoare... Timp de 20 de ani nu au fost concentrați pentru instrucție nici ofițerii, nici soldații și nici măcar specialiștii din rezervă. Spectacolul dat zilnic în stradă de soldați în zdrențe și desculți și de ofițerii destrăbălați de demoralizare nu s-a putut încă uita și nu se va uita niciodată încă. Până în 1934 când am fost șef de stat major și am împins la crearea ei, industria de război era inexistentă... În privința industriei de război, astăzi, cifrele arată că potențialul general industrial a crescut cu 122% față de potențialul găsit la 6 septembrie 1940, cu toate că numărul fabricilor în funcțiune a scăzut cu 16% fiindcă le-am grupat mai rațional pe cicluri de fabricație. Numărul lucrătorilor străini care erau specialiști a scăzut de la 28 la 16%; în timp ce numărul lucrătorilor români, în afară de acei care au înlocuit pe străini, a crescut cu 20%... Este într-adevăr redus acest randament pentru nevoile țării și ale armatei, dar el a fost sporit cu procentul arătat mai sus, în 4 ani de guvernare și în 2 ani de război, în care greutățile și catastrofele au căzut ca o avalanșe pe umerii noștri...

În ce privește valoarea armatei de astăzi, pe care afirmați cu ușurință că am „sacrificat-o inutil" și din cauza aceasta țara nu va mai avea putința să facă ceea ce a făcut în 1917, când a păstrat armata pentru răfuiala de la sfârșitul războiului. Vă afirm, Domnule Brătianu, că armata pe care o pregătesc azi în țară este de 200 de ori mai mare decât armata cu care am intrat noi în Transilvania în 1918... Armata pe care o pregătesc eu astăzi, pentru orice eventualitate, nu poate suferi nici o comparație cu aceea pe care mi-o dați ca exemplu. Ea este omogen instruită. La infanterie și cavalerie, soldații nu trec de 30 de ani. Toți oamenii din front și de la servici au instrucția completă, au tras cu tot armamentul... Această armată este mai pregătită ca oricând pentru orice operațiune, este disciplinată și este gata de luptă până la fanatism, nu de fugă până la epuizare, ca armata „cu caracter strict defensiv" pe care o preconizați în ultima Dvs. scrisoare. Sunteți și în această privință, sub influența totală și nefastă a Domnului Maniu, care la manevrele din 1929 a afirmat, într-un discurs public, ținut pe câmpul de manevră în fața regenței și a generalilor, că nouă ne trebuie numai o „armată defensivă". Declarația a fost aplaudată de inconștienți, dar a produs consternare în armată și printre oamenii conștienți. Această „armată defensivă", pregătită de guvernările dvs. și ale Domnului Maniu, nu a fost în stare să apere granițele în 1940, și le-a părăsit în panică la prima apariție a inamicului. Armata defensivă crează spirit defensiv în nație... Războiul, chiar de apărare, nu se poate câștiga decât cu acțiuni ofensive duse oriunde, chiar și în țara dușmanului și până la capăt. Altfel, înseamnă a se relua totul de la început. Dovadă armistițiul din 1918 și atâtea alte războaie, care s-au încheiat fără o deciziune totală. Așa a făcut tatăl dvs. în 1877. Așa am făcut noi în 1920, sub fratele dvs., când am trecut Tisa și am înaintat până la granița de vest a Un-

gariei, fiindcă numai așa am putut distruge total forța militară a Ungariei și am putut asigura obținerea frontierei pe care ați pierdut-o în 1940. Război ofensiv, iar nu defensiv, vom face dacă va fi nevoie în contra Ungariei pentru a reîntregi Ardealul. În cadrul acelui război, vom trece și dincolo de Oradea, dacă forța militară ungară se va retrage intactă în inima Ungariei, cum am făcut în 1920. O vom face, fiindcă altfel nu vom putea câștiga războiul și nu am putea reface granița la vest. Sunt sigur că atunci Domnul Maniu va fi de acord cu această procedare și nu va cere să ne oprim la Oradea, după cum a cerut să ne oprim și pretinde să ne retragem, în plină luptă, la Nistru.

Dacă pentru Moscova și pentru Londra, pentru comuniștii din țară și din afară, pentru Dl. Cita Davila și pentru ginerele Dlui Știrbey, care ne dau zilnic prin văzduh și la adăpost de răspunderi, lecții de patriotism, indică poporului și armatei să se răzvrătească, să mă omoare și să facă acte de trădare, dacă pentru Dl. Maniu și nepotul Ghiță și alți Boilă, nepotul Buhățilă și alții ca D-nii Solomon și Ilie Lazăr, Aureli Dobrești și D-nii Mihai, *nu există decât Ardealul*, pentru transnistrieni și moldoveni, pentru bucovineni și basarabeni, pentru Dvs., și pentru orice Brătianu, pentru mine ca și pentru oricare român, din celelalte ținuturi ale țării, *există și Basarabia și Bucovina și Moldova și Dobrogea*. Nu putem să ne rezervăm forțele pentru întregire la vest, compromițând întregirea, siguranța și liniștea la est... *Vreau și eu Ardealul, Domnule Brătianu, îl vreau cu patimă, cu atât mai multă patimă cu cât și eu am luptat pentru el* și în războiul trecut și am contribuit în măsura în care știți la dezrobirea lui. Îl vreau cu atât mai mult, cu cât nu sunt printre vinovații care au slăbit România în cei 22 de ani de unire prin manevrele lor politico-demagogice, prin inconștiența lor, prin nepregătirea lor și prin dezastrul pe care l-au lăsat după o scurtă guvernare și prin influența nefastă pe care au avut-o asupra nenorocitei țări, completând și depășind cu mult greșelile politicienilor din vechiul Regat. Îl vreau cu atât mai mult, cu cât eu nu am tras cu tunul până în ultima zi a războiului în granițele României Mari, ci am tras în D-nii Maniu și Iacobici care luptau în tabăra inamică deci, direct sau indirect în contra noastră...

Subliniați, Domnule Brătianu, că mi-ați atras atenția printr-un șir neîntrerupt de memorii și proteste, că nu trebuia să trec dincolo de Nistru. Istoria și toți oamenii cu alt cap și altă conștiință a îndatoririlor de onoare ce le au față de aliați va judeca procedarea mea și mentalitatea dvs. În ceea ce mă privește, aștept și în această privință cu fruntea sus verdictul lor. Uitați însă să subliniați că, la „neîntreruptul șir de proteste și memorii" v-am răspuns cu neîntrerupte și nesfârșite chemări de a lua conducerea statului și a pune, pe răspunderea Dvs., în aplicare ceea ce mă invitați să fac. De multe ori v-ați făcut că nu înțelegeți. Alteori, mi-ați răspuns că este „o glumă" să vă ofer conducerea, când țara este ocupată de germani. Nu a fost „glumă" când tatăl dvs. în 1877 a continuat să guverneze după ce s-a retras cu Domnitorul, guvernul, autoritățile și armata în Oltenia, ca o protestare justificată, pentru că frontiera fusese trecută și țara invadată de 4-500 mii de ruși și ceva mai mult, a sărit și în ajutorul lor trecând Dunărea, deși turcii nu ne călcaseră teritoriul și nu ne subjugaseră provincii și deși Dunărea reprezenta pentru noi la sud, ceea ce reprezintă Nistrul la est. Nu a fost „glumă" în 1916 și 1917, pentru fratele dvs., care a continuat a guverna țara, deși la Iași el, guvernul, administrația și armata erau sub călcâiul și teroarea cea mai odioasă a unui milion de soldați ruși.

Astăzi, când în țară nu se găsesc mai mult de 30 de mii de germani, care ne apără petrolul și capitala și care, în comparație cu rușii, se poartă cum se poartă, este totuși o glumă când vă ofer să luați conducerea țării pentru a o salva. Dacă aceeași mentalitate aș fi avut-o și eu, de la 1940 până azi și ar fi avut-o oricare alt român, ce s-ar fi ales din această țară, Domnule Brătianu? Cu „nenumăratele dvs. proteste și memorii", credeți că se poate servi, apăra și salva o țară? Vreți nu vreți, oamenii corecți și cu adevărat patrioți servesc țara cu nenumărate riscuri și acțiuni, nu cu nenumărate memorii și proteste. Riscuri și acțiune așteaptă și pretinde țara

de la oamenii care au pretenția să o guverneze. Lăsând la o parte faptul neîndoios, că aș fi dezonorat pentru vecie armata și neamul dacă, odată ajuns la Nistru, aș fi spus germanilor: „Mulțumesc, am luat ce este al meu cu ajutorul și cu sângele dvs., acum mergeți dvs. înainte, eu mă opresc și digerez", trebuie să mărturisesc fără nici o ezitare, și categoric, că am trecut Nistrul pentru că am avut interes politic, militar și economic.

a) *Politic*, fiindcă dacă Germania ar fi ieșit victorioasă din această luptă, ar fi tratat țara cu brutalitate, ar fi pedepsit-o pentru felonie și ca o consecință, orice șansă, pentru a răsturna arbitrajul de la Viena, ar fi fost exclusă, pentru multă vreme cu toate urmările ei. Ar fi putut chiar, drept pedeapsă, sub un pretext sau altul, să înlesnească ungurilor să ia tot Ardealul...

b) *Economic*, fiindcă eram la limita posibilităților economice. Criza alimentară, cu tot cortegiul ei de calamități sociale, politice, din cauza anului deficitar, a inundațiilor catastrofale, a situației materiale, a surplusului de populație refugiată, a pierderii a 30% din teritoriul agricol... era pe punctul să izbucnească; aceeași criză ne pândea și în industrii din lipsă de materii prime. Reluând Basarabia și luând Transnistria, unde am găsit bogății imense pe care le-am exploatat la maximum, am putut pune la timp capăt, în iarna anului 1941, când m-ați prevenit că „avem să murim de foame și de frig", atât crizei alimentare cât și celei industriale. În afară de aceasta, Transnistria ne-a acoperit și ne acoperă cheltuielile de război.

c) *Militar*. În Transnistria, la Odesa și în Crimeea se găseau bazele marinei și aviației rusești. Dacă aceste baze rămâneau în mâna rușilor, în acești doi ani de război, orașele și teritoriile noastre ar fi fost continuu bombardate, iar coastele amenințate de o debarcare. Cu alte cuvinte, Domnule Brătianu, Transnistria și Crimeea au reprezentat și reprezintă zona noastră de securitate militară, dinspre est și gajul nostru politic. Nu este nevoie să fii mare strateg și genial om politic pentru a-ți da seama de acest aspect al problemei noastre militare, economice și politice, la est. Este nevoie să te uiți pe o hartă și să fii om de bun simț și cu o elementară bună judecată, însă de bună credință. Nu am „să vă spun" deci, Domnule Brătianu, după cum afirmați în scrisoarea din 10 iulie, că mi s-a cerut de germani „să trec Nistrul". L-am trecut din proprie voință, fiindcă așa îmi impuneau atât teama de consecințele politice care ar fi putut decurge din oprirea la Nistru, cât și interesele de ordin economic și militar...

Puteți constitui în mintea Dvs. și a Dlui Maniu, ce s-ar întâmpla instantaneu cu bravii noștri soldați și ofițeri, dacă conducerea statului le-ar da ordin să părăsească frontul și să vină în țară? Își poate lua, un om normal și cu bună judecată, răspunderea încercării unei astfel de acțiuni și mai ales a consecințelor ei? Vă invit, poftiți, veniți Dvs., să vină D-nul Maniu, veniți împreună și să puneți în aplicare această necugetată și nebunească idee. Vă previn însă că, în cazul unei astfel de acțiuni, moralul, disciplina, onoarea și mândria armatei și a țării, refăcute cu atâta trudă și sacrificii, s-ar spulbera într-o secundă. Vă previn că tot materialul de război, pe care-l avem acolo, s-ar pierde și că marea majoritate a bravilor noștri soldați de azi ar cădea sub gloanțele necruțătoare ale oricărui german. Vă previn că retragerea trupelor de pe front, în condițiile politice internaționale și militare actuale, ar putea fi funestă pentru neamul nostru.

Astăzi discutăm cu Germania de la egal la egal. Germania are nevoie de petrolul și de grâul nostru. Astăzi vine Dl. Clodius și Dl. Neubacher, negociază cu noi și primesc condițiunile noastre. Mâine ne va lua și petrolul și grâul cum le-a luat de peste tot, cu pumnul. Tot ce producem pe ogoare și în industrii, va fi pentru ei. Aurul va fi ridicat, petrolul, bogățiile, armamentul, tineretul de asemenea; Ardealul dat ungurilor și poate Dobrogea bulgarilor. Iată perspectiva. Și voiți Dvs. și D-nul Maniu ca Mareșalul Antonescu să fie autorul acestui prăpăd?...

Afirmați că sunteți „în sentimentul public" și faceți această cerere „în numele opiniei publice" care cere acest lucru. Adăugați chiar, că și „armata este de aceeași părere". Când și cum ați consultat Dvs. opinia publică? Când și cum ați consultat în această privință

armata? Câțiva care vă înconjoară, pe care-i numărăm pe degete și alți câțiva... poate să reprezinte pentru Dvs. „sentimentul public", dar pentru cel puțin 16 milioane de oameni această minoritate neînsemnată din toate punctele de vedere reprezintă autorii dezmățului de ieri și ai catastrofei neamului din 1940... Ce garanții aduceți sigur poporului, în schimbul retragerii din luptă? Garantați Dvs. că, retrăgându-ne din luptă și ieșind deci din alianță cu Germania, aveți siguranța că, în schimbul suferințelor, umilințelor și sacrificiilor pe care le va face fără glorie acest popor, îi veți reîntregi granițele la est, la vest și la sud cu ajutorul anglo-americanilor? Îi veți reda aurul care ne va fi confiscat? Îi veți reface industria, prădată și distrusă de germani și armata, al cărei material în valoare de sute de miliarde îi va fi luat? Dați Dvs. garanții că, în cazul acestei eventualități, îi veți asigura, în astfel de condiții, ordinea în contra anarhiei?

Dar v-ați gândit, Domnule Brătianu, că într-o astfel de eventualitate, pentru a se salva, Germania s-ar putea înțelege cu Rusia pe spinarea noastră? Astăzi, ea nu o poate face, fiindcă are contracte, obligațiuni morale față de noi. V-ați gândit, Domnule Brătianu și la eventualitatea, foarte posibilă, că s-ar putea ajunge și la o pace de compromisuri și că, în acest caz, noi ne-am prezenta la masa verde singuri și disprețuiți de toți? Disprețuiți de anglo-americani, că nu ne-am sacrificat pentru ei ca sârbii, grecii, polonii etc., disprețuiți de germani fiindcă i-am trădat și urâți de moarte de ruși, pentru cunoscutele motive.

Iată, Domnule Brătianu, problema analizată și prezentată în multiplele, vastele și delicatele ei aspecte.

Credința mea este că, retragerea trupelor noastre de pe front, în condițiile de azi, ar constitui cea mai profundă și mai plină de consecințe eroare politică pe care a comis-o vreodată un om de stat.

Poate greșesc.

Dacă aveți această credință și că puteți salva miraculos neamul făcând ceea ce-mi cereți, fără nici o garanție serioasă, poftiți, treceți la conducere. Vă previn însă că, în această țară sunt și alții care nu au trecutul Dvs. plin de greșeli și de păcate, care au servit și servesc țara cu conștiință, care au ajuns în situații de mare răspundere urcând, nu prin moșteniri de nume și de averi și prin trageri de sfori politice. Sunt oameni necompromiși în fața opiniei publice. Sunt mulți magistrați, universitari, înalți militari, mitropoliți chiriarchii, negustori și industriași de seamă, țărani harnici și viteji, care au și ei de spus un cuvânt în această privință, cuvânt care trebuie luat în seamă deopotrivă cu al Dvs. și al D-lor Boilă și Știrbey. Au și ei dreptul să fie întrebați și datoria să se pronunțe.

O țară și viitorul ei nu pot fi compromise fiindcă doi oameni se intitulează „șefii" unor partide inexistente, condamnate și spulberate de opinia publică și pentru că acești domni au în jurul lor alți câțiva, care umblă după țară pentru a o exploata, nu pentru a o servi.

Ion Antonescu
Mareșal al României
și
Conducătorul Statului".

(Arhivele Statului București, fond Președinția Consiliului de Miniștri, dosar 319/1943, f. 83-117)

Iar la procesul ce i-a fost intentat în mai 1946, justificând continuarea războiului în Est prin necesități de ordin militar-strategic, Ion Antonescu a declarat:

„Când o țară se găsește într-un război, armata acestei țări trebuie să meargă până în fundul pământului ca să câștige războiul. Este unul din principiile capitale care s-au aplicat de la romani și până astăzi. Căutați istoria tuturor popoarelor și veți vedea că nimeni nu se oprește cu armata la frontierele sale, ci merge mai departe, căutând să distrugă armata inamică".

Războiul purtat timp de trei ani în Est, pe teritoriul inamic, a fost un război indirect, șeful statului român urmărind, de fapt, consolidarea drepturilor asupra Ardealului care la sfârșit trebuia să-i fie redat la „masa verde" sau redobândit „prin spadă". „Am întors apusul neamului în răsărit, iar de acolo ne vom dobândi apusul" - mărturisea Mareșalul. În plin război, dându-și seama că aliatul său îl ducea la dezastru, Ion Antonescu s-a pregătit pe mai multe planuri - guvern,

opoziţie, servicii secrete - să se desprindă de acesta, nu înainte de a-l fi anunţat. Pentru că el nu concepea trădarea, lovitura pe la spate. Acţiunea aceasta a fost de lungă durată, dusă cu risc şi abilitate politică de către Mareşal, dar când totul era pregătit pentru ieşirea din alianţă cu Germania, a semnării unui armistiţiu „cu condiţii", avantajoase României, impuse de acesta, se produce lovitura criminală de la Palat, Mareşalul Ion Antonescu fiind arestat, urmându-i înscenarea odiosului proces din mai 1946 şi apoi mişeleasca execuţie, în preziua când ar fi împlinit 64 de ani.

Jertfa marelui om de stat, care a fost „mândru de dubla sa ascendenţă daco-romană", nu a fost zadarnică. Recunoaşterea, la Conferinţa de Pace de la Paris, a Ardealului de Nord la România era rezultatul celor trei ani de război în Est şi a primei condiţii impuse de el în armistiţiu, aceasta constituind o parte din zestrea pe care ne-a lăsat-o nouă, astăzi, Mareşalul.

Acum, la împlinirea a 199 ani de la naştere şi a 55 de ani de la execuţie, să-i aducem supremul nostru omagiu şi să mulţumim proniei cereşti că, în momentele cruciale ale Istoriei Neamului Românesc, ne-a hărăzit să-i stea în frunte un OM, ca Mareşalul Ion Antonescu.

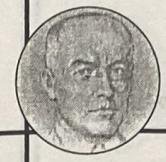

Mareşalul Ion Antonescu
şi petrolul românesc în anii 1940-1944

Dr. Gavriil PREDA

Analiza acţiunilor mareşalului Ion Antonescu în problema petrolului românesc trebuie să ţină cont de situaţia economică, militară, politică, diplomatică, internă şi externă în care a evoluat statul român din toamna anului 1940 până la 23 august 1944.

În momentul când generalul Ion Antonescu şi-a asumat răspunderea de a deveni „Conducător al Statului", România se confrunta cu una din cele mai grave crize politice pe care o cunoscuse în secolul al XX-lea. Eşecul domniei lui Carol al II-lea a însemnat nu numai eliminarea din viaţa politică a regelui, dar mai ales pierderea unei treimi din suprafaţa şi populaţia ţării, prin rapturile teritoriale din vara anului 1940, săvârşite de U.R.S.S., Ungaria, cu sprijinul Germaniei, şi Bulgaria, aliata Germaniei. Aflată la interferenţa sferelor de influenţă germană cu cea sovietică, libertatea de manevră în plan extern a României era extrem de redusă. Opţiunea politică a generalului Ion Antonescu de a deveni aliat al Axei a fost determinată, în principal, de imperativul eliberării teritoriilor răpite, precum şi de incompatibilitatea de sistem politic care exista între Bucureşti şi Moscova. Nu întâmplător, la procesul intentat de puterea comunistă în anul 1946, Mareşalul Ion Antonescu afirma: *„România era total izolată. La toţi miniştrii străini la care m-am adresat, toţi mi-au refuzat orice sprijin. Pe baza că nu pot să acorde, în circumstanţele de atunci, nici un sprijin României (...) În acest timp, Germania era victorioasă şi temută de toată lumea. Distrusese toată Europa, nu mai aveai cu cine să stai de vorbă. România nu putea să trăiască singură, izolată. A trebuit să se sprijine pe ce a găsit. (...) Asta a găsit România în 1940. N-a putut să se sprijine pe altceva. România şi-a sprijinit politica ei şi graniţele ei, de la marele război şi până la catastrofa graniţelor din anul 1940, pe Franţa. Franţa căzuse. S-a sprijinit pe Mica Înţelegere, al cărui factor determinant era Cehoslovacia. Cehoslovacia căzuse. Căzu Cehoslovacia. Căzu Mica Înţelegere. S-a sprijinit pe Înţelegerea Balcanică. Înţelegerea Balcanică trădase interesele României. (...) S-a sprijinit pe Polonia. Polonia era distrusă. S-a sprijinit pe Ţările Baltice şi pe Finlanda - Ţările Baltice distruse, Finlanda în situaţia pe care o ştiţi. Prin urmare, România nu mai avea absolut nici un punct de sprijin internaţional."*[1]

O situaţie asemănătoare cu cea existentă în plan politic, diplomatic şi militar se manifesta şi în plan economic. Prăbuşirea pieţelor tradiţionale ca urmare a războiului a determinat o intensificare a schimburilor economice ale României cu cel de-al III-lea Reich şi aliaţii săi.

Trebuie subliniat faptul că *Pactul Armament-Petrol*, principalul acord economic româno-german în domeniul petrolier, fusese semnat la 26 mai 1940, de către guvernul condus de Gh. Tătărescu şi avusese girul regelui Carol al II-lea. Esenţa acordului respectiv consta în faptul că România exporta produse petroliere către cel de al III-lea Reich la preţuri plafonate în schimbul armamentului necesar înzestrării armatei române. Preţurile erau plafonate la nivelul celor existente în vara anului 1939, atât la petrol cât şi la armament. Acordul respectiv a funcţionat până la 23 August 1944 şi prin efectele sale era generator de pierderi economice pentru România. Nu poate fi

făcut răspunzător guvernul condus de generalul, ulterior Mareşalul Ion Antonescu, pentru un acord economic care a fost negociat dezavantajos pentru România, de către un alt guvern. Guvernul Ion Antonescu a gestionat o situaţie deja existentă în domeniul petrolier. Meritoriu - şi se impune a fi subliniat acest lucru - a fost efortul Mareşalul Ion Antonescu şi al colaboratorilor săi de a echilibra schimburile economice cu Germania. Trebuie subliniat faptul că raporturile economice româno-germane, mai ales cele din domeniul petrolier au cunoscut puternice conflicte de interese. Ele erau generate îndeosebi de dezechilibrele care apăreau în schimburile bilaterale. Tocmai de aceea la baza acordurilor bilaterale au stat principiile impuse şi urmărite consecvent de Mareşalul Antonescu, între care:

„1. Nu se exportă nimic în Germania decât după ce se rezervă cantităţile necesare consumului intern şi după ce se rezervă şi cantităţile de export necesare pentru acoperirea importurilor trebuitoare ţării, pe care aceasta nu şi le poate procura din Germania;

2. Schimburile se fac în mod echilibrat, la preţuri fixe; fiecare spor de preţ dintr-o parte trebuie compensat cu un sport corespunzător de cealaltă. Se admit depăşiri momentane într-un sens sau altul dar ele trebuie să fie compensate în cursul anului contractual;

3. În acoperirea exporturilor, se primesc mărfuri necesare pieţei şi investiţiilor statului: unelte agricole, maşini, piese de schimb, dar şi rente, averi imobiliare şi răscumpărări de datorii externe;

4. Petrolul, materialul necesar războiului, se exportă pe armament;

5. Efortul net de finanţare, făcut în interior pentru aceste schimburi, se acoperă cu aur şi devize libere“[2].

Aceste principii s-au regăsit într-o formă sau alta în acordurile şi protocoalele economice şi financiare bilaterale încheiate la 23 martie 1939, 4 decembrie 1940, ianuarie 1942, iunie 1942, ianuarie 1943, februarie 1944. Baza schimburilor economice româno-germane a reprezentat-o exportul de produse petroliere către cel de-al treilea Reich. Astfel, din anul 1940 până la 23 august 1944 România a exportat în Germania peste 11 milioane tone produse petroliere.

O preocupare importantă a avut-o Mareşalul Ion Antonescu pentru legislaţia care reglementa activitatea industriei petrolului din România. **Legea petrolului** din anul 1942 se înscrie printre cele mai „naţionaliste“ reglementări în domeniu. Legea respectivă a acordat foarte mari avantaje capitalului românesc şi a blocat încercările germane de a domina industria petrolieră din România.

Se impune sublinierea că raporturile economice româno-germane - în plan cantitativ, valoric şi structural - s-au derulat relativ independent de evoluţia raporturilor militare bilaterale. Pentru Germania, colaborarea economică cu România s-a aflat în prim planul intereselor sale. Importul de mărfuri româneşti, mai ales de petrol, a avut o mai mare importanţă în comparaţie cu efortul militar solicitat statului român.

Mareşalul Ion Antonescu şi colaboratorii săi au înţeles interesul german prioritar şi au obţinut maximum din colaborarea economică cu cel de al III-ea Reich: armament, utilaj industrial, tehnologie, maşini agricole, mijloace de transport, aur, devize etc. Performanţa guvernului de la Bucureşti a fost, cu atât mai mare, dacă luăm în calcul condiţiile în care s-a realizat: Germania era într-un moment de apogeu al evoluţiei sale istorice, se afla angajată într-un război total şi nu accepta nici un fel de rezistenţă din partea aliaţilor săi. Din aceste considerente putem aprecia că poziţia şi acţiunea României au constituit o excepţie şi, în final, o reuşită a diplomaţiei româneşti. O dovadă în acest sens stă mărturia lui Mircea Vulcănescu, colaborator al Mareşalului Ion Antonescu, care arăta că: *„România a izbutit să-şi răscumpere creanţe din străinătate şi să-şi procure în acelaşi timp din străinătate aur şi devize liber convertibile în aur de circa 11 vagoane (din care 8 şi jumătate din Germania), dublându-şi astfel, stocul B.N.R. de la 13 şi jumătate la 24 şi jumătate vagoane aur. Este o situaţie unică, nemaiîntâlnită în nici o ţară, chiar victorioasă, cum e cazul Angliei, care nu a putut să-şi acopere nevoile decât cedând din aurul şi portofoliile străine, pe care le poseda în alte ţări, rămânând şi îndatorată. Astfel, România nu numai că n-a fost secăuită (de Germania), dar ea a putut să constituie, prin rezervele acumulate pe teritoriul ei, o bază importantă de aprovizionare a Aliaţilor în războiul dus în Vest, după 23 august 1944“*[3].

Datele prezentate mai sus au fost pe larg evidenţiate de istoricul Gheorghe Buzatu în studiile sale, subliniind că în anii războiului Germania a livrat României: 3,4 tone aur în 1940, 14,3 tone de aur în 1942, 29,9 tone de aur în 1943, 10,3 tone aur în 1944, în total 58,1 tone aur fin. Ca urmare, în momentul arestări Mareşalului Ion Antonescu, România poseda cea mai mare rezervă de aur din istoria sa: 224,9 tone aur[4].

Relaţiile româno-germane au cunoscut o anvergură, complexitate şi diversitate atât de mare încât refuză enunţuri simpliste, ideologizante, de genul „Germania a subjugat România“, „Petrolul românesc a fost jefuit de către Hitler“ etc.

Istoria a validat ca fiind înţeleaptă politica economică a Mareşalului Ion Antonescu în condiţiile date. Analizate din această perspectivă a interesului naţional, schimburile economice româno-germane din anii războiului, în domeniul petrolier, dobândesc o profundă semnificaţie patriotică. Cu mari eforturi s-a reuşit diminuarea dezechilibrelor din schimburile bilaterale, fapt care a permis realizarea unor obiective esenţiale dictate de interesele naţionale supreme ale României. Prin petrol s-a apărat fiinţa statală, s-a purtat războiul din Est, s-a reclădit economia după anul 1940, s-au asigurat rezerve financiare notabile.

Pe drept cuvânt, Mareşalul Ion Antonescu a respins acuzaţiile de aservire economică a ţării care i-au fost aduse la procesul din mai 1946, arătând: *„În ceea ce priveşte aservirea bogăţiilor ţării, mi se aduce pe nedrept această acuzaţie. Dacă mi-aţi fi dat putinţa, v-aş fi arătat legile economice, v-aş fi arătat ce acoperire bună avea moneda (...) Am salvat capitalul străin, telefoanele şi chibriturile. Nu am avut legi de vasalitate faţă de Germania, ci de egalitate.“*[5]

Judecata istoriei îl aşează pentru totdeauna pe Mareşalul Ion Antonescu în galeria marilor bărbaţi de stat ai neamului românesc, nu numai prin faptele sale de arme deosebite, dar şi prin opera sa economică, atât de puţin cunoscută astăzi.

NOTE

1. *Procesul Mareşalului Ion Antonescu. Documente, I.* Ediţie prefaţată şi îngrijită de Marcel - Dumitru Ciucă, Bucureşti, Editura Saeculum I. O, Editura Europa Nova, 1995, p. 200.
2. Mircea Vulcănescu, *Ultimul cuvânt.* Ediţie Marin Diaconu, Bucureşti, Editura Humanitas, 1992, p. 50, 67-68.
3. Ibidem, p. 70-71.
4. Gheorghe Buzatu, *O istorie a petrolului românesc*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 1998, p. 358.
5. Gheorghe Buzatu, *România cu şi fără Antonescu*, Iaşi, Editura Moldova, 1991, p. 335.

Un document puțin cunoscut despre poziția Mareșalului

față de ultimatumul generalului Wilson – comandantul forțelor anglo-americane din Mediterană

În volumul 3 al „Procesului Mareşalului Antonescu“, ediție îngrijită şi prefațată de prof. univ. dr. Marcel-Dumitru CIUCĂ, se face referire la interogatoriul luat lui Eugen CRISTESCU de către Săracu şi Zelea în zilele de 13-15 aprilie 1946, în cadrul instrucției premergătoare procesului public (pag. 180 – 269).

Răspunzând întrebărilor lui Zelea referitoare la condițiile Armistițiului impus de Puterile Aliate (*ultimatum*) din aprilie 1944, Eugen Cristescu, preciza că: „mi-a ordonat (Mareşalul n.n.) să iau, din nou, contact, în cursul nopții, neapărat cu Maniu şi să-i explic că, pentru el, apare acest ultimatum inexplicabil, deoarece ştie ce a vorbit el, Antonescu, cu Barbu Ştirbey, în secret, şi a discutat, în detaliu, problema Armistițiului, înainte de plecarea lui Barbu Ştirbey la Cairo, şi că Maniu să-i telegrafieze, din nou, lui Barbu Ştirbey, să-i ceară explicații asupra cauzelor care au determinat acest ultimatum şi să-i arate că ultimatumul şi condițiunile Armistițiului conțin anumite cereri, pe care, cu greu, un militar le poate accepta. Ca Barbu Ştirbey să stăruie la Comandament, ca să se prelungească tratativele, spre a se ajunge la o soluție mai onorabilă pentru România. Pentru lămurirea lucrurilor, el să mai precizeze că mareşalul Antonescu a mai trimis, mai înainte, un mesagiu personal generalului Wilson, comandantul forțelor Aliate la Cairo, un lung memoriu, şi îl ruga să intervină la Aliați pentru a se pune României condițiuni mai uşoare de Armistițiu.“

Dar conținutul *ultimatumului* şi „mesajul personal“ transmis de Antonescu lui Wilson („un lung memoriu“), nu ne sunt făcute cunoscute.

Prin amabilitatea domnului *colonel (r) ing. Iancu Osanu*, ne-a parvenit la redacție rezultatul unei investigații în arhivele Bibliotecii Armatei Americane (Rola 848-849), documentul fiind datat „2 Aprilie 1944“.

Ca răspuns la nota cu caracter ULTIMATIV adresată de generalul WILSON, comandantul forțelor Anglo-Americane din Mediterana, Ion Antonescu a adresat un mesaj de răspuns. Mesajul este cuprins într-o telegramă semnată de Chapin (ambasadorul American în Algeria) având următorul cuprins-conținut:

„Nu cereți unui popor viteaz şi mic care de 2.000 de ani luptă pentru viață, încredere şi libertate, să se desonoreze şi să se distrugă.

Vă rog, nu cereți unui soldat cinstit şi unui om bătrân să-şi sfârşească zilele în umilință. Aşa cum Dv. luptați pentru Anglia, aşa lupt eu pentru țara mea. Suferințele, luptele şi amenințările sub care trăim noi, dumneavoastră nu le puteți realiza.

Noi am fost atacați, deşi nu am atacat pe nimeni. Ceea ce este al nostru şi a fost al nostru de secole, ei ne-au luat.

Aliații şi prietenii noştri au fost obligați să ne abandoneze total de evenimentele Europene din 1940, lăsându-ne astfel să fim jefuiți de laşii noştri vecini.

Nici unul din marii noştri aliați nu ne-a putut garanta frontierele noastre reduse, ca răspuns la strigătul nostru de alarmă.

Alături de Germania, noi am fost obligați să ne opunem RUSIEI, care zilnic ne amenință şi ne umilea.

Singura țară din LUME, care la cererea noastră a fost de acord ca în împrejurări dificile să garanteze EXISTENȚA CONTINUĂ a națiunii, a fost Germania. Dacă poporul meu va trebui să moară, nu-i cereți astăzi să accepte disgrația şi dezonoarea. Mare şi GLORIOS cum sunteți, sunt sigur, veți înțelege.

Ajutați-mă să salvez al meu popor, nu mă faceți să-l arunc în groapa fără fund a distrugerii şi ruşinii.

Noi vă suntem prieteni, NU DUŞMANI. Nici un popor, sunt sigur, cu forțele intacte, cum sunt alte noastre, nu ar putea capitula şi nu ar putea să se retragă dintr-o acțiune în care însăşi libertatea şi existența lui sunt în joc, fără GARANȚII serioase pentru VIITOR.

Că nu se va comite nici o indiscreție privind acest mesaj, mă bizui pe dumneavoastră ca pe un bun soldat.“

Ambasadorul American, în telegrama sa, face precizarea că mesajul i-a parvenit mai târziu, el fiind datat 12 Aprilie 1944, întârzierea fiind atribuită întreruperii legăturilor radio clandestine de la Cairo între 4-13 Aprilie 1944, probabil ca urmare a bombardamentelor aviației aliate asupra BUCUREŞTIULUI.

Precizează că nu are indicii că acest mesaj s-ar fi transmis de la Cairo la Departamentul de Stat USA, pe alte canale.

În încheiere, dl. colonel (r) ing. Iancu Osanu face precizarea că nu posedă şi nu cunoaşte conținutul ULTIMATUMULUI dat de generalul Wilson mareşalului Ion Antonescu înainte de 2 aprilie 1944.

Redacția

Scriitorul Dumitru Almaș, despre Mareșalul Antonescu și Mănăstirea Horaița - Neamț

Colonel (r) Valeriu CREȚU

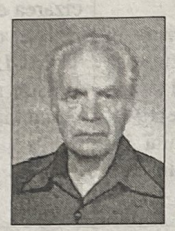

DUMITRU ALMAȘ, 19.10.1908 - 11.03.1995. Născut la Negrești - Neamț; liceul la Piatra Neamț; studii de istorie la București; carieră universitară la Facultatatea de istorie din București.

● A fost unul din fondatorii revistei „Magazin istoric" și director (1967-1969), colaborând cu renumiți istorici: Dan Berindei, Virgil Cândea, Dinu C. Giurescu, Constantin Daicoviciu, Răzvan Teodorescu, D. Prodan, Constantin Popișteanu și alții.

● Declarat „prieten al copiilor", a colaborat decenii la rând la radio și televiziunea română cu diverse expuneri și scenarii, între care serialul „Isprăvile neobișnuite ale lui Gruia Grozovanul".

● A conferențiat în țară și străinătate pe teme istorice și culturale.

● Autor în principal de biografii și evenimente romanțate, folosind cuvântul arhaic evocator, sau al unor studii de popularizare literaturizate: *Miron Costin* (1939), *Neculai Milescu Spătarul* (1954), *Alei codrule fârtate...* (1956), *Bălcescu revoluționar* (1959, ed. rev. 1962), *Căderea Bastiliei* (1959), *Cetatea de pe stânca verde* (1959), *Vânătoarea lui Dragoș* (1963), *Trandafirul roșu* (1963), *Un om în furtună* (1964, ed. rev. 1973), *Nord contra Sud* (1965), *Fata de la Cozia* (1966), *Mihai Viteazul* (1966), *Eroi au fost, eroi sunt încă* (1968, ed. rev. 1975), *Diamantul negru* (1971), *Frații Buzești* (I, *Pahar de cale albă*, 1971; II, *Luceafărul a răsărit*, 1975). În afară de epica de reconstituire istorică, a mai scris proză narativă (*Meșterul Manole*, 1940; *Acolo la Filioara*, 1943; *Ne cheamă pământul*, 1964), pe teme contemporane (*Făclia s-a aprins*, 1957), sau evocări ale mediului universitar din deceniul patru (*Viața e frumoasă, băieți!*, 1968).

Cu vreo 15 ani în urmă, la una din întâlnirile cu „Fii satului", scriitorul Dumitru Almaș ne-a povestit despre istoricul pe scurt al Mânăstirii Horaița:

Vechi lăcaș de cult, provenit dintr-un schit aparținând Mânăstirii Bistrița, ctitoria Domnitorului Moldovei Alexandru cel Bun și locul său de veci.

La acest schit, s-a rugat Domnitorul Moldovei, Ștefan cel Mare și Sfânt pe timpul luptei de la Războieni, primind binecuvântarea starețului pentru izbânda finală.

Acest schit din mijlocul pădurilor seculare de brazi a constituit un lăcaș sfânt, izolat de lume, folosit mult timp pentru ispășirea pedepselor de către clerul ortodox vinovat de păcate și obținerea izbăvirii cerești. Ulterior, prin sec. al XVIII-lea, schitul se dezvoltă, transformându-se în mânăstirea de astăzi.

Un reper semnificativ, îl constituie faptul că,

în perioada primului război mondial, prințul Carol ca urmare a dezertării sale de pe front, a fost trimis de regele Ferdinand în surghiun la această mânăstire izolată însoțit, de curajosul ofițer de stat major - Maiorul Ion Antonescu, care de pe atunci nu s-a lăsat înduplecat de cererile de îmblânzire a statutului ostaticului, respectând cu sfințenie regimul impus de tatăl prințului - comandantul suprem al oștirii române și de atunci „au devenit prieteni" cei doi protagoniști ai istoriei de peste 20 de ani mai târziu.

La începutul declanșării celui de-al doilea război mondial, al doilea reper: șeful statului român - generalul Ion Antonescu și-a amintit de acest lăcaș sfânt Horaița, unde a cerut să-și facă rugăciunea și mărturisirea de suflet, socotind aceste clipe de răgaz, amintindu-și la înapoiere despre Turnul lui Ștefan din Piatra Neamț, intrând, pentru Sfânta Cruce, premergător momentului „Soldați, vă ordon, treceți Prutul", rostire devenită celebră din vagonul - comandament al trenului blindat din stația de căi ferate Piatra Neamț.

Imediat, după revoluția din decembrie 1989, în preajma gării din Piatra Neamț, ofițeri în rezervă și retragere, au ridicat primul monument al Mareșalului Ion Antonescu, în ciuda tuturor greutăților create de către fostele autorități locale.

Scriitorul Dumitru Almaș povestea cu multă simpatie despre Mareșalul Ion Antonescu, cu vocea-i caldă de unchieș moldovean, crescut și școlit sub Pietricica lui Calistrat Hogaș. Era evidentă dragostea sa pentru Mareșal din timbrul vocii, din detaliile pe care le culesese. Ne mărturisea - nouă, mai tinerii „fii ai satului": - durerea profesorului de istorie, care trebuise să tacă atâția ani, nepermițându-i-se a relata evenimente și atitudini ale Mareșalului Ion Antonescu.

Prezenți la spovedania profesorului Almaș: col (r) veteran de război - Mihai Irimia, fost președinte al Filialei Cultul Eroilor", al județului Neamț; cpt (r) profesor, Vasile Neacșa, directorul Școlii I-VIII, ce poartă numele „Dumitru Almaș" și subsemnatul actual președinte al Filialei „Cultul Eroilor" - București ș.a.

MAREȘALUL CĂTRE REGELE MIHAI I

Adresare imaginară „de unde nu este durere, nici întristare, nici suspin“

După ce ministrul Justiției, Lucrețiu Pătrașcanu, a prezentat regelui cererile de comutare a pedepsei capitale, făcute de condamnați sau de avocații lor, Suveranul a uzat de dreptul său, numai în trei cazuri: C. Pantazi, Radu Lecca și Eugen Cristescu, a căror pedeapsă cu moartea a fost comutată în muncă silnică pe viață.

La plecarea din celulă, R. Lecca l-a întrebat pe Mareșal dacă are ceva de transmis celor de afară. Acesta i-a răspuns:

„Spune-i Regelui că nu plec supărat pe el. Mai mult, spune-i că îi mulțumesc pentru că mi-a dat prilejul să mă așez cu un minut mai devreme lângă martirii Neamului, care au luptat pentru gloria și mărirea lui“.

(Larry Watts: „În serviciul Mareșalului“, vol. I, Munchen 1985, pag. 89)

Silvian Șerbănescu din Alba Iulia a realizat un colaj de versuri ale poeților I. Sângereanu și Radu Gyr, ca un mesaj postum al Mareșalului către rege:

Maiestate,
De duc poveri așa cum duc,
în taină totul și tăcut,
.....
încă nu-i semn că sunt pierdut.
Și dacă spuneți că sunt stins,
atunci m-aș face lumânare,
măcar să știu că mor învins
de pământeasca-i lăcrimare.
Aș sta cu capul afumat,
încoronat pe-un tron de ceață,
.....
dar încă nu e dimineață.
Maiestate,
Mâine poate, poate niciodată,
Ai să-mi cauți umbra lunecată.
Ai să-mbrățișezi un pom, o stea.
Umbra lor crezând că-i umbra mea.
Numai în amurg vedea-vei cum
Se scufundă pulberea de scrum
Și-ntinzându-ți mâna ca s-o simți,
Ai să dai de ochii mei fierbinți
Și-ai să plângi pe umbra-mi prea curată
Mâine poate, poate niciodată
Maiestate,
Va trece lume, va mai fi o lume.
sub timpul încercat de întrebări.
Voi fi atunci o ploaie fără vârstă,
sau soare vinovat de multe zări.
Va trece lume, va mai fi o lume,
și eu de mult voi fi murit latin,
aici, sub iarba țării așteptând
săruturi de copii ce nu mai vin.
Dar într-o zi, mă voi întoarce,
ne vom întoarce neapărat.
Vor fi apusuri aurii,
cum au mai fost când am plecat.
Ne vom întoarce în gândiri,
ușori, ținându-ne de mâini,
toți cei de ieri, în cei de-acum,
cum trec fântânile-n fântâni.
Noi, cei pieriți, re-ntorși din zări,
cu vechiul nostru duh fecund,
ne-napoiem și-n disperări
și-n răni ce-n piepturi se ascund.
Și-n lacrimi ori în mângâieri,
tot noi vom curge, zi de zi,
în tot ce mâine, ca și ieri,
va sângera sau va iubi.

Colaj și prelucrare
Silvian ȘERBĂNESCU

O MANIFESTARE PRO ANTONESCU DE AMPLOARE NAȚIONALĂ

Sub auspiciile Fundației Europene Drăgan, personal ale D-lui Prof. Univ. Dr. Josif Constantin Drăgan, au avut loc sâmbătă 31 martie 2001, lucrările Conferinței Naționale „Mareșal Ion Antonescu“. Găzduită de frumoasa sală de festivități a Fundației Europene Drăgan, Conferința s-a bucurat de o numeroasă participare, fiind prezente la manifestare personalități ale culturii, istorici, reprezentanți ai cadrelor militare în retragere și în rezervă, delegați ai unor asociații sau organizații din țară legate simbiotic de reconsiderarea Mareșalului, precum „Cultul Eroilor“, Liga „Mareșal Ion Antonescu“ din Timișoara, Organizația Cadrelor Militare în retragere și în rezervă din Alba Iulia, Organizația Veteranilor „Mareșal Ion Antonescu“ din Târgu Mureș, Asociația „Pro Barasabia și Bucovina“ etc.

Aspect din sală în timpul cuvântului de salut rostit de prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan

Distinsa și larga participare a fost însoțită de un suport organizatoric fără reproș (mape conținând documentele Conferinței și un set de cărți semnate sau editate sub îngrijirea și directa coordonare a D-lui Prof. Univ. Dr. Josif Constantin Drăgan), așteptau pe fiecare scaun.

La masa prezidiului au luat loc: dl. prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan – președintele de onoare al Ligii și Fundației „Mareșal Ion Antonescu“, prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu – președintele Ligii „Mareșal Ion Antonescu“, comandor av. (r.) Radu Theodoru – președintele Fundației „Mareșal Ion Antonescu“, general de flotilă aeriană (r.) Ioan Stoian – președintele Ligii „Mareșal Ion Antonescu“ – Timișoara, prof. Victor Răzbici – președintele Ligii „Mareșal Ion Antonescu“ – Cluj, general de brigadă (r.) Octavian Cihodaru, organizatorul a numeroase manifestări pro-Antonescu în ultimii ani în București, prof. univ. dr. Jipa Rotaru – istoric militar cu aplecare spre studierea și tratarea perioadei când Mareșalul Ion Antonescu a fost conducătorul statului român și Paul Everac – marcant reprezentant al culturii românești în general și al dramaturgiei contemporane în special.

I-a revenit d-lui general Octavian Cihodaru onoarea de a deschide lucrările Conferinței Naționale și de a-i da cuvântul d-lui prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan.

În „cuvântul de salut“ al domniei sale, s-au subliniat meritele constatate în evenimentele

Prof.univ.dr. Jipa Rotaru citind Proiectul de hotărâre a conferinței

majore din prima jumătate a secolului trecut, care au conturat „personalitatea demiurgică a Oștea-nului Ion Antonescu". Făcând referire la apariția primului număr al revistei omagiale „Mareșalul Ion Antonescu", profesorul Josif Constantin Drăgan a arătat rolul important ce i se atribuie acesteia, de a aduce „la cunoștința fiilor Națiunii... actele benefice înfăptuite de Mareșal și colaboratorii săi". Punctând obiectivele Fundației Europene Drăgan pentru înălțarea națiunii Române în general și pentru a face cunoscut lumii adevărul despre Mareșalul Ion Antonescu, s-a făcut auzit angajamentul acesteia, personal al domnului prof. univ. dr. Drăgan, de a continua eforturile – „oferind și mijloacele materiale necesare" – pentru cinstirea memoriei Mareșalului.

Cuvântul de salut al gazdei și mentorului Conferinței Naționale „Mareșal Ion Antonescu" a fost răsplătit cu vii aplauze de către asistență, care mulțumea și în acest mod celui care-i adunase pe cei de aceeași vibrație românească să își cinstească eroul și martirul Neamului.

Comandor av. (r.) Radu Theodoru – președintele în exercițiu al Fundației „Mareșal Ion Antonescu" a dat apoi citire **Raportului asupra activității** depuse până la data Conferinței atât de Fundație cât și de Liga „Mareșal Ion Antonescu", precum au fost inventariate și alte acțiuni independente ca organizare, dar circumscrise aceleiași preocupări: restabilirea adevărului despre acțiunile și faptele, luările de poziție ale Mareșalului în momente importante, de mare cumpănă, ale istoriei Neamului. Astfel, Raportul sublinia că – preponderent în ultimii doi noi – s-au consemnat manifestări de rezonanță națională, cu largă participare și cu ecou în mass media (Procesul reabilitării morale a Mareșalului de la Timișoara, Adunările comemorative de 1 Iunie din 1999 și 2000, dezvelirea plăcii comemorative de pe imobilul din Vatra Luminoasă, unde a avut loc arestul temporar al Mareșalului în august 1944 etc.). Raportul consemna, la modul critic, disiparea forțelor pro-antonesciene și aprecia cât de benefică ar fi unirea acestor forțe.

Ca un corolar al acestor concluzii ale raportului, din partea comitetului de organizare a Con-

Prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan la intervenția din timpul discuțiilor

ferinței și de redactare a materialelor acesteia, dl. comandor (r.) prof. univ. dr. Jipa Rotaru a dat citire Proiectului de Hotărâre a Conferinței și Programului de măsuri pentru perioada următoare. La

Prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan discutând cu câțiva dintre participanți

citirea Proiectului de Hotărâre, în special a articolelor 1 și 4, al căror text îl redăm mai jos, asistența a aplaudat în picioare minute în șir, manifestându-și și în acest mod adeziunea pentru obiectivul principal al Conferinței.

„Art. 1. Cu data prezentei Conferințe Naționale, în baza dreptului liber de asociere al persoanelor fizice și juridice și în conformitate cu legislația în vigoare (Ordonanța Guvernului României Nr. 26/30.01.2000), Liga și Fundația „Mareșal Ion Antonescu" se contopesc într-o unică ***asociație națională,*** *denumită în continuare* ***Fundația „Mareșal Ion Antonescu".***

.....

Art. 4. Președinte național de onoare al Fundației „Mareșal Ion Antonescu", reales astăzi în unanimitate de Conferința Națională, este Dl. Prof. Univ. Dr. Josif Constantin Drăgan."

Un număr mare de participanți și-au exprimat dorința de a lua cuvântul și – fără excepție – au felicitat organizatorii pentru acest act necesar de revigorare a mișcării pro-antonesciene, așezarea ei într-un cadru bine structurat. De asemenea, toți vorbitorii au mulțumit d-lui prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan – acest Mecena al acțiunilor și manifestărilor de simțire românească – pentru sprijinul total dat acestei inițiative. S-au perindat astfel la microfon: dl. Ion Drăgușin – care a adus salutul Asociației „Pro-Basarabia și Bucovina"; dl. Miron Vasile – președintele Organizației Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere din Alba Iulia; dl. Silvian Șerbănescu – de asemeni din Alba Iulia, care a recitat un înflăcărat colaj din versurile poeților Mihu Dragomir, Traian Reu, I. Sângereanu și Ștefan Mitroi, imaginat ca un „discurs al Mareșalului"; prof. dr. Augustin Deac – unul din istoricii specialiști de marcă în Ion Antonescu; dr. ing. Atanasie Popescu – cu o interesantă pledoarie despre preocupările Mareșalului Antonescu pentru restaurarea monumentelor istorice și construirea unor noi lăcașuri de cult; general de divizie (r.) Ion Scrieciu – președintele Organizației „Mareșal Ion Antonescu" a Veteranilor din Târgu Mureș, care a dat citire „Apelului pentru Sprijinirea Construirii Mausoleului Eroilor Neamului" – Oarba de Mureș"; general de flotilă aeriană Ioan Stoian – președintele Ligii „Mareșal Ion Antonescu" Timiș, care a elogiat marea contribuție a d-lui prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan la transformarea Lugojului

Prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan dând autografe pe cărțile domniei sale

într-un oraș cultural de nivel european; dl. Ion Drăgoescu; dl. Vasile Spârlea din Gherla; prof. Ion Mărdărăscu din Rm. Vâlcea; prof. Nicolae Barba – din partea Comunității Aromânilor; dramaturgul Paul Everac; tânărul I. Spirache – care a citit o rugăciune pentru neamul românesc, ce se rostește

Participanți la Conferință, completând adeziuni de înscriere în Fundația „Mareșal Ion Antonescu"

Fundației „Mareșal Ion Antonescu", în noua accepțiune de organizare.

Împuternicitul Comisiei de organizare și de redactare a materialelor Conferinței a dat citire propunerilor pentru noua conducere a Fundației.

În unanimitate, Conferința Națională a desemnat Consiliul Director al Fundației „Mareșal Ion Antonescu" – ca for național, în următoarea componență: prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu – președinte; comandor de aviație (r.) Radu Theodoru – președinte executiv; comandor (r.) prof. univ. dr. Jipa Rotaru – prim-vicepreședinte; general de brigadă (r.) Octavian Cihodaru, prof. univ. dr. Ion Coja, prof. univ. dr. Augustin Deac – vicepreședinți; general de flotilă de aviație (r.) Ioan Stoian, prof. Victor Răzbici, general de brigadă prof. univ. dr. Nicolae Ciobanu, colonel (r.) Radu Șerban Perianu, comandor (r.) dr. Aurel Pentelescu – membri.

Conform prevederilor noului statut, Consiliul Director urmează să numească în prima sa ședință, secretarul general al Fundației și un director administrativ – finaciar – contabil.

În încheierea lucrărilor, prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu, noul președinte al Fundației „Mareșal Ion Antonescu", a mulțumit tuturor celor prezenți pentru participare și adeziunea plenară la ideea de cinstire a eroilor neamului.

În sală, printre participanții la lucrările Conferinței, domnul prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan

Andri POPA STRÂMBEANU

la Biserica Ortodoxă „Bunavestire" din Sidney – Australia; prof. univ. dr. Ion Coja – care a relevat unele aspecte inedite privind așa-zisul Holocaust din România; prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan – care a avut o intervenție la obiect privind „Industria Holocaustului" de Norman Finkelstein, apărută în Marea Britanie; prof. Victor Răzbici – președintele Ligii „Mareșal Ion Antonescu" Cluj; dl. Vlad Dumbravă – care a vorbit despre „Turnul Dezrobirii Basarabiei" – monument construit în 1942; dl. ing. Dan Ion Predoiu; colonel (r.) dr. Cristache Gheorghe; d-na Maria Mălina – născută în aceeași zi cu Mareșalul, dar cu 50 de ani mai tânără – voluntară în Crucea Roșie în anii războiului; dl. David Tudor; dl. Ion Țuțuianu; general (r.) Pavel Tărtărăscu; colonel (r.) Petre Stoica – președintele Asociației Naționale „Cultul Eroilor"; comandor (r.) dr. Aurel Pentelescu.

Făcând o sinteză a luărilor de cuvânt și propunerilor avansate de vorbitori, dl. prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu a apreciat înaltul nivel al discuțiilor și larga audiență a subiectului: adevărul despre Mareșalul Ion Antonescu, pentru ca astfel „Istoria să judece!", cum el însuși și-a dorit.

Prezidând în continuare Conferința, dl. prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu a consultat participanții asupra documentelor prezentate, acestea fiind însușite în unanimitate, inclusiv noul Statut al

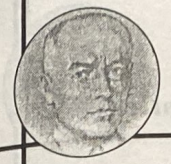

DISTINCȚII CONFERITE MAREȘALULUI ION ANTONESCU

Abordare din punct de vedere phaleristic

drd. Laurențiu POPESCU

Mareșalul Ion Antonescu în uniforma militară, cu bastonul de mareșal și principalele distincții militare române și germane (1941)

În cariera sa militară de patruzeci de ani ca ofițer al Armatei Române, Mareșalul Ion Antonescu a fost distins cu numeroase ordine, cruci, medalii, semne onorifice și distinctive, românești și străine, pentru merite deosebite în activitatea ce a desfășurat. Împrejurarea face ca distincțiile românești să îi fi fost acordate de toți cei patru suverani ai statului român: regii Carol I, Ferdinand I, Carol al II-lea și Mihai I.

La scurt timp după începerea activității ca sublocotenent în Armata Română (în urma absolvirii Școlii Militare de Infanterie și Cavalerie la 1 iulie 1904), i s-a acordat dreptul de a purta **„pe viață"** o distincție onorifică, în fapt prima sa decorație: **Medalia Jubiliară „Carol I",** însemnul **„pentru militari",** conferită o singură dată, cu ocazia jubileului de la 10 mai 1906 (a 40-a aniversare a domniei Regelui Carol I).

În anii următori, ofițerul Ion Antonescu continuă să se pregătească profesional și să își perfecționeze calitățile militare, absolvind în anul 1911 cursurile Școlii Superioare de Război din București, fiind brevetat ca ofițer de stat major.

Căpitanul Ion Antonescu a participat la campania din Bulgaria ca ofițer cu operațiile în statul major al Diviziei I de Cavalerie, aducând reale servicii Armatei Române. După terminarea celui de-al doilea război balcanic, Regele Carol I, prin Î.D. Nr. 5852/7 octombrie 1913, i-a acordat dreptul de a purta **Medalia „Virtutea Militară" de aur, de pace** (astăzi este cunoscută sub denumirea de Medalia „Virtutea Militară" de pace, clasa I). Un număr extrem de mic de militari au fost decorați în urma acestui război cu **Medalia „Virtutea Militară" de război** sau **de pace,** iar valoarea distincției acordate căpitanului

Ion Antonescu este cu atât mai mare dacă amintim că aceeaşi distincţie, în aceeaşi zi, a fost acordată şi Alteţelor Regale Principesa Maria, Principele Ferdinand şi Principele Carol, toţi participanţi la campania din Bulgaria.

O lună mai târziu a fost instituită o nouă decoraţie de război, spre a comemora participarea României la cel de-al doilea război balcanic — **Medalia „Avântul Țării“,** prin Î.D. Nr. 6247/7 noiembrie 1913. Medalia a fost conferită de ministrul de război şi căpitanului Ion Antonescu „din Ordinul Regelui Carol I, şeful suprem al Armatei“ cu specificaţia „pentru că a luat parte în campania din anul 1913“.

La începutul anului 1916 a fost „înfiinţat primul curs pentru formarea observatorilor aerieni cu durata de 30 de zile“ la care puteau participa doar ofiţerii absolvenţi ai Şcolii Superioare de Război. Căpitanul Ion Antonescu a absolvit Şcoala Observatorilor aerieni în prima promoţie, obţinând brevetul nr. 13 de observator aerian al armatei, cu dreptul de a purta un însemn special — **semnul distinctiv „Insigna de observator aerian“** (acesta a fost instituit de Regele Ferdinand I în anul 1915).

Începutul primului război mondial îl găseşte pe căpitanul Ion Antonescu la biroul de operaţii al Corpului 4 Armată condus de generalul Constantin Prezan. Cum ulterior generalul Constantin Prezan a fost numit la comanda Armatei de Nord, căpitanul Ion Antonescu îl urmează, fiind mutat ca şef al biroului de operaţii al acestei Armate. La o lună după înaintarea sa la gradul de maior (1 noiembrie 1916, în acelaşi timp fiind înaintat în acelaşi grad şi Principele Carol al României, moştenitorul tronului) a primit şi o altă recunoaştere oficială a meritelor şi capacităţilor sale militare, când Regele Ferdinand I prin Î. D. Nr. 3138/7 decembrie 1916 îi conferă **Ordinul „Coroana României“ cu spade, în gradul de Ofiţer,** „pentru destoinicia şi devotamentul cu care a condus biroul de operaţiuni al Armatei de Nord“.

Anul 1917 aduce maiorului Ion Antonescu şi recunoaşteri internaţionale prin conferiri de decoraţii ale unor ţări aliate: Rusia îi acordă **Ordinul „Sf. Vladimir“, clasa a IV-a cu spade şi fundă** şi **Ordinul „Sf. Stanislas“, clasa a III-a;** Franţa îi conferă **Ordinul „Legiunea de Onoare, în gradul de Cavaler**.

La începutul anului 1918 locotenent-colonelului Ion Antonescu de la Marele Cartier General (locotenent-colonel de la 1 septembrie 1917) i s-a conferit de către Regele Ferdinand I o nouă decoraţie de război, **Ordinul „Steaua României“ cu spade în gradul de Ofiţer,** prin Î.D. Nr. 203/7 februarie 1918, „pentru destoinicia cu care a condus biroul operaţiilor în timpul operaţiunilor militre din 1917“. Tot în anul 1918 prin Î.D. Nr. 2171/20 august 1918 i s-a conferit dreptul de a purta **panglică de „Virtutea Militară“ la Ordinul „Steaua României“ cu spade, în gradul de Ofiţer.**

Buna colaborare militară pe care locotenent-colonelul Ion Antonescu a desfăşurat-o cu reprezentanţii ţărilor aliate în războiul din anii 1916-1918 i-au adus noi distincţii: Rusia îi conferă **Ordinul „Sf. Stanislas“, clasa a II-a cu spade** şi **clasa a II-a cu spade şi placă** şi **Ordinul „Sf. Ana“, clasa a II-a cu spade;** Italia îi conferă **Ordinul „Coroana Italiei“, în gradul de Comandor;** Anglia îi acordă **Ordinul „Sf. Mihail şi Sf. Gheorghe“, în gradul de Comandor.**

Pentru locotenent-colonelul Ion Antonescu anul 1919 a fost unul al afirmării sale depline ca ofiţer de stat major. Regele Ferdinand I a semnat Î.D. Nr. 5454/31 decembrie 1919 prin care îi conferea cea mai înaltă decoraţie românească de război (la propunerea ministrului de război, general de brigadă Ion Răşcanu) — **Ordinul Militar „Mihai Viteazul“, clasa a III-a,** „pentru concursul eficace dat pe câmpul de luptă înaltului comandament, în calitate de şef al biroului operaţiunilor al Marelui Cartier General în timpul ofensivei din 1919, care s-a terminat cu intrarea glorioasă a armatelor române în Buda-Pesta“. Acordarea celei mai înalte distincţii militare româneşti unui ofiţer de stat major, deşi aceasta se conferea „exclusiv pentru fapte excepţionale de război, ofiţerilor care s-au distins în faţa inamicului“, cum era stipulat în decretul de înfiinţare al Ordinului Militar „Mihai Viteazul“ din 26 septembrie 1916, arăta cât de important a fost rolul ofiţerului Ion Antonescu în campania din anul 1919.

Precizăm că, din momentul conferirii unei decoraţii străine şi până când Suveranul României autoriza purtarea respectivelor însemne, în conformitate cu prevederile Constituţiei României, putea trece o anumită perioadă de timp. Din acest motiv, anii pe care îi indicăm în acest studiu pentru distincţiile străine reprezintă în fapt anii în care ofiţerul Ion Antonescu a obţinut autorizaţia de a le purta. Astfel, se explică de ce abia în martie 1920 îi este autorizată purtarea însemnului francez **„Crucea de Război“, cu citaţie pe Armată.**

Din primăvara anului 1920 şi până în toamna anului 1926 colonelul Ion Antonescu (colonel de la 1 aprilie 1920) a îndeplinit diferite misiuni militare şi diplomatice în Polonia, Franţa, Anglia şi Belgia. Ca urmare, atât Regele Ferdinand I cât şi guvernele respectivelor state i-au decernat înalte decoraţii: Polonia i-a conferit **Ordinul „Polonia Restituta“, în gradul de Comandor** (1922); Anglia i-a conferit **Ordinul „Victoria“, în gradul de Comandor;** Belgia i-a conferit **Ordinul „Leopold“, în gradul de Comandor** şi **„Crucea Militară“, clasa I-a;** Regele Ferdinand I i-a conferit **Ordinul „Coroana României“, în gradul de Comandor** (prin Î.D. Nr. 3782/13 noiembrie 1924) şi **Ordinul „Steaua României“, în gradul de Comandor,** cu dreptul de purta **„însemnele militare de pace“** (prin Î.D. Nr. 1696/23 mai 1925).

Generalul de brigadă Ion Antonescu în ţinuta de ceremonie (1931)

Prin Î.D. Nr. 1456/31 martie 1923 colonelului Ion Antonescu i s-a acordat dreptul de a purta **„Semnul Onorific de aur“,** pentru 25 de ani serviţi în armată (timpul servit în campanie era calculat dublu), iar prin brevetul nr. 9495/1924 i s-a conferit **„Medalia «Victoria» a marelui război pentru civilizaţie 1919-1921“** (medalia a fost instituită în 1921 în scopul comemorării victoriei armatelor aliate, grupate în jurul Antantei în primul război mondial).

Un an mai târziu, prin brevetul nr. 56129/1925 „din Înaltul Ordin al Regelui Ferdinand I“ i-a fost conferită **„Crucea Comemorativă a războiului 1916-1918“ cu baretele: Ardeal, Carpaţi, Oituz, 1918, 1919“** (denumirea baretelor indică luptele unde cel decorat a

Mareșalul Ion Antonescu în uniforma militară, cu Ordinul Militar „Mihai Viteazul" (clasele I-a, a II-a și a III-a) și „Insigna de pilot-observator german, de aur cu briliante" (1941)

participat, iar anii „1918" și „1919" reprezintă campaniile la care a luat parte militarul).

După întoarcerea în țară, între octombrie 1926 și iunie 1940, colonelului și apoi generalului Ion Antonescu (înaintat la gradul de general de brigadă la 10 mai 1931) i-au fost conferite alte decorații românești și străine, după cum urmează: Polonia i-a conferit **Ordinul „Polonia Restituta", în gradul de Mare Ofițer** (1930); Iugoslavia i-a conferit **Ordinul „Coroana Iugoslaviei", în gradul de Mare Cruce** (1933); Regele Carol al II-lea i-a conferit **Medalia „Peleș"** (a fost conferită doar în 1933 pentru a comemora 50 de ani de când Regele Carol I a început să locuiască în castelul Peleș), **Ordinul „Coroana României", în gradul de Mare Cruce,** cu dreptul de a purta **„însemne pentru militari pe timp de pare", „Semnul Onorific de 40 ani"** serviți în armată (prin D.R. Nr. 2240/18 iunie 1938) și **Medalia comemorativă „Centenarul Regelui Carol I"** (a fost instituită în 1939 la aniversarea a 100 de ani de la nașterea Regelui Carol I).

În conformitate cu prevederile art. 71 din „Regulametul asupra descrierii uniformelor și ținutelor ofițerilor din armata terestră", sancționat prin D.R. Nr. 3945/3 decembrie 1930, se prevedea ca „ofițerii absolvenți ai Școlii Superioare de Război, calificați pentru serviciul de stat major, chiar când servesc la trupă, vor avea un semn special distinctiv prins la haină". Acesta a fost instituit prin D.R. Nr. 1236/7 aprilie 1931 și putea fi purtat numai de către absolvenții Școlii Superioare de Război din București pe baza diplomei de absolvire. Astfel, putem considera că generalului Ion Antonescu i s-a acordat dreptul de a purta și acest însemn militar distinctiv — **„Insigna de ofițer brevetat de stat major".**

În perioada 4 septembrie 1940 — 22 iunie 1941 generalului Ion Antonescu i-au fost conferite alte decorații românești și străine, ca o recunoaștere a meritelor sale deosebite de Conducător al Statului Român.

La 25 octombrie 1940, Francisc de Bouron Duce de Sevilla, Principe Mare Maestru al Ordinului Militar Ospitalier și Suveran al Sf. Lazăr al Ierusalimului i-a conferit generalului Ion Antonescu **„Marea Cruce de Merit" a Ordinului Militar Ospitalier și Suveran al Sf. Lazăr al Ierusalimului,** numindu-l **„Cavaler — Mare Cruce de Merit",** „dat fiind virtuțile sale de mare înțelepciune". Nu avem cunoștință în ce condiții a ajuns ca un **ordin cavaleresc** să-l numească membru (cavaler) al său pe Conducătorul Statului Român și nici nu deținem până în prezent date suplimentare despre acest ordin.

Cu prilejul vizitei în Italia a generalului Ion Antonescu din perioada 12-17 noiembrie 1940, Regele — Împărat al Italiei Victor Emmanuel al III-lea i-a conferit **Marele Cordon al Ordinului „Sființii Mauriciu și Lazăr".** Acest ordin a fost creat în anul 1434, sub numele de Ordinul „Sf. Mauriciu", de către Amadeu al VIII-lea, primul duce de Savoia, iar Papa Grigore al XIII-lea îl va adăuga și pe cel al „Sf. Lazăr". Amintim că și Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a primit în anul 1861, din partea Regelui Sardiniei Victor Emmanuel, Marele Cordon al Ordinului „Sființii Mauriciu și Lazăr".

La începutul anului 1941, prin D.R. Nr. 73/15 ianuarie 1941, Regele Mihai I îl numește membru al **Ordinului „Carol I", în gradul de Cavaler — Mare Cruce,** aceasta fiind cea mai înaltă distincție românească pe întreaga scară ierarhică a sistemului național românesc de decorații. Acest ordin a fost instituit de Regele Carol I în 1906 cu ocazia aniversării a 40 de ani de domnie și a rămas în vigoare până la 30 decembrie 1947, fiind acordat unui număr restrâns de cetățeni români și „numai pentru merite excepționale sau realizări strălucite". Generalul Ion Antonescu a avut brevetul nr. 15, și asta după treizeci și cinci de ani de la instituirea acestui ordin!

Prin D.R. Nr. 343/18.02.1941, Regele Mihai I i-a acordat generalului de armată Ion Antonescu dreptul ca **Medalia „Crucea Trecerea Dunării"** conferită prin Î.D. Nr. 617/23 martie 1878 sublocotenentului Antonescu Ion să fie purtată **cu bareta „Tradiție",** ca „descendent fiu al decedatului căpitan Antonescu Ion, decorat cu această Cruce".

Încă din noiembrie 1940 și până la 23 august 1944, Conducătorul Statului Român a avut mai multe întâlniri cu înalte personalități politice și militare germane, inclusiv cu Conducătorul Germaniei, Führerul Adolf Hitler, prilej cu care i s-au conferit distincții ale celui de-al III-lea Reich. Primul însemn onorific militar german pe care l-a primit generalul Ion Antonescu și pe care l-a purtat în permanență la ținuta militară (în partea stângă, lângă reverul hainei) până la 23 august 1944 a fost **„Insigna de pilot — observator german, de aur cu briliate"** pe care Reichmareșalul Göering i-a oferit-o (probabil) cu ocazia întâlnirii pe care cei doi au avut-o la 5 martie 1941 la Viena la castelul Belvedere.

În ziua de 6 august 1941, la Budicev, în Ucraina, Führerul Adolf Hitler l-a decorat personal pe Comandantul de Căpetenie al Armatelor Româno-Germane, general de armată Ion Antonescu cu însemnele **Ordinului „Crucea de Fier",** „pentru bravura și admirabila conducere pe frontul sfânt al forțelor reunite ale Germaniei și României". Acordarea acestei distincții are o semnificație deosebită, deoarece generalul Ion Antonescu a fost primul militar străin căruia i s-a conferit înaltul însemn al **„Crucii de Cavaler al Crucii de Fier".**

Ordinul „Crucea de Fier" — cea mai înaltă distincție de război germană, a fost reînființat la 1 septembrie 1939 de către Führer (ordinul fusese instituit prima dată în 1813 de Regele Frederic Wilhelm al III-lea) și avea următoarele clase, în ordine crescătoare: **Clasa a II-a a Crucii de Fier; Clasa I-a a Crucii de Fier; Crucea de Cavaler al Crucii de Fier; Marea Cruce a Crucii de Fier.** Mai târziu au mai fost introduse suplimentar la „Crucea de Cavaler al Crucii de Fier" următoarele distincții: **„Frunze de stejar"; „Frunze de stejar cu spade"; „Frunze de stejar cu spade și briliante"; „Frunze de stejar de aur cu spade și briliante".**

Cum prevederile actului de instituire a acestui ordin stipulau că acordarea unei clase superioare trebuia obligatoriu precedată de conferirea claselor inferioare, aceasta înseamnă că în fapt, la 6 august 1941, generalului Ion Antonescu i-au fost conferite simultan primele trei clase: **„Clasa a II-a a Crucii de Fier"; „Clasa I-a a Crucii de Fier"; „Crucea de Cavaler al Crucii de Fier".** Trebuie subliniat faptul că, în total, unui număr extrem de mic de militari străini le-au fost conferite însemnele **„Crucii de Cavaler al Crucii de Fier",** astfel: 18 români, 9 italieni, 8 unguri, 2 finlandezi, 2 japonezi, 2 slovaci și 2 spanioli.

La 7 august 1941 Regele Mihai I a semnat D.R. Nr. 2240/7 august 1941 prin care îi conferea generalului de armată Ion Antonescu **Ordinul Militar „Mihai Viteazul", clasa a II-a,** „pentru modul strălucit cum a pregătit și condus — în calitate de Comandant de Căpetenie al Armatelor Române-Germane — operațiunile militare, care au dus la redobândirea pământului strămoșesc al Basarabiei și Bucovinei de Nord și pentru bravura personală arătată în repetate rânduri, dând la fața locului îndrumări Comandanților și Unităților din primele linii, îmbărbătându-i prin

prezența și exemplul său“ (brevetul de conferire a acestui ordin purta nr. 1).

Câteva zile mai târziu, „ca o mărturisire a binemeritării de la Patrie“, prin D.R. Nr. 2352/21 august 1941, „pentru servicii aduse Patriei și Tronului pe câmpul de bătaie în conducerea războiului nostru pentru desrobirea hotarelor de răsărit“, generalul de armată Ion Antonescu a fost înălțat **la demnitatea de Mareșal al României,** pe ziua de 22 august 1941, iar prin D.R. Nr. 2352 bis/21 august 1941, semnat tot de Regele Mihai I, i-a fost conferit **Ordinul Militar „Mihai Viteazul“, clasa I-a,** „pentru merite cu totul excepționale în comanda Armatelor române și germane, în cursul marilor lupte dintre Nistru și Bug, pentru continuarea războiului sfânt, care au condus la zdrobirea trupelor bolșevice și eliberarea de sub tirania sovietică a populației transnistrene, cât și pentru curajul și spiritul de jertfă manifestat în situațiile cele mai grele, când, prin prezența sa în primele linii și dispozițiunile date pe câmpul de luptă, a dus la Victoria unităților, cele mai greu încercate“ (brevetul de conferire a acestui ordin purta nr. 2).

Însemnele Ordinului Militar „Mihai Viteazul“, clasa I-a și clasa a II-a, ce îi fuseseră conferite generalului Ion Antonescu i-au fost înmânate personal de Regele Mihai I în seara zilei de 24 august 1941 la Cartierul General al Comandantului de Căpetenie a forțelor Româno-Germane (între 23-25 august 1941, Suveranul României efectuase o vizită pe front).

La 30 august 1941, la Sigmaringen, Principele Friedrich de Hohenzollern, în calitate de șef al Casei Princiare de Hohenzollern și prin aceasta și șef al Casei Regale a României a conferit Mareșalului Ion Antonescu **„Crucea de Onoare Clasa I-a cu Spade a Ordinului „Casei de Hohenzollern“,** „în deosebită cinstire a marilor merite de conducător al Statului și al Armatei Române“.

Spre sfârșitul anului 1941, încă două ordine militare, unul românesc, celălalt străin, au fost conferite Mareșalului Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român. Prin D.R. Nr. 3332/3 decembrie 1941, Regele Mihai I i-a conferit **Ordinul „Virtutea Aeronautică“ de război cu spade, în clasele „Crucea de Aur cu prima și a doua baretă“, „Cavaler cu prima și a doua baretă“, „Ofițer“** și **„Comandor“,** „pentru curajul și exemplul servit tuturor aviatorilor și întregii Armate; pentru activitatea ce a desfășurat, deplasându-se tot timpul pe calea aerului, pentru conducerea și controlul operațiunilor, străbătând astfel, cu mari riscuri, spații aeriene brăzdate în toate sensurile de aviația de vânătoare dușmană; pentru felul cum, în cadrul operațiunilor generale de război, a condus acțiunea aeronauticei, încununând-o de glorie“(brevetul de conferire a acestui ordin purta nr. 610).

La data de 10 decembrie 1941, președintele republicii Finlanda, Risto Heikki Ryti i-a conferit Mareșalului Ion Antonescu **Marea Cruce cu Spade a Ordinului „Trandafirul Alb“** al Finlandei. Însemnele și diploma acestei înalte distincții finlandeze au fost înmânate Conducătorului Statului Român la București în seara zilei de 29 ianuarie 1942, în cadrul unei solemnități speciale, de către Eduard Hj Palin, trimisul extraordinar și ministrul plenipotențial al Finlandei în România.

Anul 1942 i-a adus Mareșalului Ion Antonescu alte două distincții străine drept recunoaștere a meritelor sale politice și a înaltelor sale virtuți ostășești. Cu ocazia vizitei sale din 11 februarie 1942 efectuată la Cartierul General al Füehrerului, acesta i-a înmânat Mareșalului Ion Antonescu însemnele **Ordinului „Vulturul German“, în gradul de „Mare Cruce de Aur“,** „ca mărturie a recunoștinței și admirației Füehrerului pentru Mareșal“. Acest ordin era cea mai înaltă decorație **„de pace“** pe care o putea conferi Statul German cetățenilor străini. Până în acel moment doar șaisprezece personalități străine au fost răsplătite cu acest înalt grad, fiind o dovadă elocventă a prețuirii de care se bucura în Germania Conducătorul Statului Român.

La 27 iulie 1942, la București, în cadrul unei solemnități speciale, Branev Benzon, ministrul Croației în România, a înmânat Mareșalului Ion Antonescu însemnele **Ordinului „Coroana Regelui Zvonimir“,** (probabil) **în gradul de Mare Cruce,** aceasta fiind cea mai înaltă distincție croată.

Din punct de vedere phaleristic și anul 1943 este bogat pentru Mareșalul Ion Antonescu, căruia i-au fost conferite două distincții românești și nu mai puțin de cinci înalte distincții străine.

La 5 ianuarie 1943, Patriarhul Nicodim al Bisericii Ortodoxe Române i-a înmânat Mareșalului Ion Antonescu însemnul **„Crucea Biruitoare“,** în cadrul unei adunări solemne desfășurată la sediul Președinției Consiliului de Miniștri. Cu această ocazie, Conducătorul Statului a declarat, între altele: „Crucea aceasta a credinței mele și a noastră a tuturora, cu care mă cinstiți azi, va sta pe pieptul meu alături de cruciulița albastră (a Ordinului Militar „Mihai Viteazul“ - n.n.), pe care o port cu respect pentru atâția nenumărați eroi, care și-au dat și-și dau viața lor pentru viața noastră“. La sfârșitul lunii decembrie 1942 aceeași distincție patriarhală fusese conferită și Regelui Mihai I.

Pe data de 7 mai 1943, Mareșalului Ion Antonescu i-a fost înmânat de către Totan Milecz, ministrul plenipotențial al Slovaciei la București, **Colanul Ordinului „Crucea Slovacă“,** pe care șeful Statului Slovac, Monseniorul Tisso îl conferise Conducătorului Statului Român.

În zilele următoare, încă o înaltă distincție i-a fost coferită Mareșalului Ion Antonescu — **Marea Cruce a Ordinului Militar al „Casei de Savoia“,** din partea Regelui-Împărat al Italiei Victor Emmanuel al III-lea. Însemnele acestui ordin (instituit încă din 1815 de Regele Victor Emmanuel al II-lea spre a recompensa merite militare) au fost înmânate de generalul senator Grazioli, trimis special la București de Suveranul Italiei.

La 14 Mai 1943 a avut loc la reședința Conducătorului Statului din București solemnitatea remiterii însemnelor gradelor de **Colan** și **Mare Cruce cu Spade a Ordinului „Sf. Alexandru“** pe care Regele Boris al Bugariei le conferise Mareșalului Ion Antonescu. Ministrul Pomenoff, trimis special al Regelui Boris, arăta cu acel prilej „cinstirea pe care Suveranul Bulgariei a ținut să o facă cu ocazia sărbătorii naționale a independenței românești, în amintirea luptelor comune pentru independență și a stimei pe care Regele Boris o poartă Conducătorului Statului Român“.

La 2 iulie 1943, Mareșalul Ion Antonescu a primit din partea Mareșalului von Manstein semnul distinctiv **Insigna de Aur „Scutul Crimeei“,** ca „un simbol al faptelor de neuitat pe care soldații germani și români le-au săvârșit luptând și murind umăr la umăr“. Prin conferirea acestei prețioase distincții s-a dorit să se arate atât Marșalului Ion Antonescu, cât și poporului român că „Germania știe să cinstească așa cum se cuvine prețioasa contribuție românească la lupta comună împotriva bolșevismului“.

Prin D.R. Nr. 2197/7 august 1943, Regele Mihai I a conferit Mareșalului Ion Antonescu, cu ocazia zilei Marinei Române (15 august 1943), **Medalia „Virtutea Maritimă“ Navigant, în clasa a III-a, clasa a II-a și clasa I-a,** „pentru dragostea și interesul arătat Marinei atât în timp de pace cât și pe timpul de luptă promovând-o printre problemele principale de Stat în ansamblul României moderne, contribuind prin aceasta la o strălucire mai vie și glorie nepieritoare a pavilionului Țării, pe mare“.

O altă decorație finlandeză a fost conferită Mareșalului Ion Antonescu la data de 10 noiembrie 1943 de către Mareșalul Mannerheim, Comandantul Suprem al forțelor de apărare finlandeze, „pentru merite deosebite de război“ — **Marea Cruce cu Spade a Ordinului „Crucea Libertății“.**

*

În alcătuirea prezentului studiu — după știința noastră, prima încercare de acest fel în istoriografie — s-au utilizat informații preponderent extrase din documentele oficiale ale vremii („Monitorul Oficial“, „Monitorul Oastei“ etc.), precum și din presa curentă, fără a avea pretenția de a fi alcătuit o prezentare exhaustivă asupra distincțiilor conferite Mareșalului Ion Antonescu — personalitate de primă mărime a statului român și a Armatei Române în secolul al XX-lea.

MAREȘALUL ION ANTONESCU
în medalistica românească

Col (r) dr. Cristache GHEORGHE
membru titular al Academiei
Oamenilor de Știință din România

Se împlinesc 55 de ani de la asasinarea Mareșalului Ion Antonescu, cel care s-a aflat în fruntea conducerii statului în anii dramatici 1940-1944, influențând evoluția istorică a României și situând o anumită așezare politică a ei în viața internațională și care, cu demnitate, scria la sfârșitului prematur al vieții *„Istoria va recunoaște și contribuția mea"*. Cel care dovedise reale calități de ofițer și cetățean, parcurgând toate treptele ierarhice militare, înscriind timp de 40 de ani un nume în analele oștirii române și a țării, a preluat conducerea statului după ce trupul țării a fost sfârtecat în vara anului 1940; în aceste momente istorice, omul integru, de cinste exemplară, de curaj și de hotărâre, omul cu simțul răspunderii care și-a iubit țara mai mult ca nimeni altul este chemat să salveze ceea ce se mai putea salva.

Se spune că la instalarea generalului Antonescu în înaltele demnități, regel Carol al II-lea i s-a adresat: *„Antonescule, ție îți încredințez țara și pe fiul meu. Ai grijă de ei, în tine și numai în tine am toată încrederea și pot pleca liniștit"*,

Devotat credinței străbune de slujire a intereselor patriei, disciplinat, ostaș chemat la cârma țării, martir al poporului român, asasinat prin înscenare de umbrele întunericului, a celor care, atunci ca și acum uneltesc împotriva neamului românesc, mareșalul Ion Antonescu nu putea trece neobservat de către medalistica românească.

Ion Antonescu era convins că faptele sale coincid cu interesele supreme ale Poporului Român și toți anii cât a fost conducătorul statului, a trăit cu gândul la reîntregirea Țării. Ne facem și cu acest prilej o datorie de credință în a cita aici unele extrase din ultimul cuvânt rostit de militarul, omul de stat și patriotul român în fața așa-zisului „tribunal al poporului", cuvânt care se constituie într-un autentic testament politic al Mareșalului: „Scump popor român, sunt mândru că m-am născut și am trăit într-o națiune cu îndoită descendență imperială și cu un trecut de două ori milenar; sunt mândru că am avut în viață drept far strălucitor și călăuzitor coroana de lauri a marelui Traian și sublimul sacrificiu al regelui dac (Decebal – n.n.). Sunt onorat că am putut să lupt în patru războaie pentru onoarea ta, scump popor, pentru drepturile tale și pentru libertățile tale. Sunt fericit să cobor și să mă așez cu un minut mai devreme... alături de martirii și luptătorii noștri de peste veacuri..."

Astfel că în anul *1941*, cu ocazia înăbușirii mișcării legionare, acestei istorice personalități i-a fost dedicată o medalie ce are pe avers, chipul în relief înalt al generalului cu capul descoperit, în profil spre stânga. Dedesubt, semicircular, inscripția *„CONDUCĂTORUL"*. Pe revers, în mijlocul câmpului, text pe două rânduri: *„MULȚUMIRILE PATRIEI/ 21-23 IAN. 1941"*. Medalia este din bronz, cu diametrul de 70 și respectiv 37 mm. (fig. 1)

Tot în 1941, în luna august, cu prilejul înălțării la rangul de Mareșal, a fost emisă o nouă medalie. Avers, bustul mareșalului Ion Antonescu în

1.

profil spre stânga. Legenda: *„ANTONESCU, MAREȘAL AL ROMÂNIEI ȘI CONDUCĂTORUL STATULUI"*. Stânga jos, numele artistului plastic creator și anul: *GH. STĂNESCU 1941*. Revers: în centru o spadă cu vârful în sus. Circular, o ghirlandă de laur. Pe margine legenda: *„ÎNTREGITORULE. AI BINEMERITAT DE LA PATRIE"*. Medalia se remarcă prin simplitate și simț artistic, are un diametru de 60 mm și a fost

2.

3.

bătută din bronz și argint la Monetăria Națională. (fig. 2)

În urma eliberării de către trupele române a Bucovinei de Nord, ce fusese ocupată în 1940 de Rusia sovietică, guvernământul acestei provincii a organizat o expoziție la Cernăuți în toamna anului 1942, în scopul de a arăta progresele ce s-au realizat la un an de la realipirea ei cu Patria mamă, bătându-se medalia ce are pe avers, în centru, două medalioane rotunde alăturate, primul reprezentând capul mareșalului Ion Antonescu, al doilea pe cel al fostului rege Mihai I. Deasupra lor o acvilă cruciată ținând în ghiare o spadă scurtă. Sub cele două medalioane, înscrisul *„BUCOVINA RECUNOSCĂTOARE – 6 SEPT. 1940 - 6 SEPT. 1942"*.

Pe revers, circular, textul: *„EXPOZIȚIA BUCOVINA REÎNTREGITĂ – 6 SEPT. 1942"*. Harta guvernamântului Bucovinei, sub ea stema provinciei, diametrul 60 mm, executată la Cernăuți. (fig. 3)

În 1943, cu prilejul aniversării centenarului artileriei române moderne, s-a emis o plachetă cu o semnificație

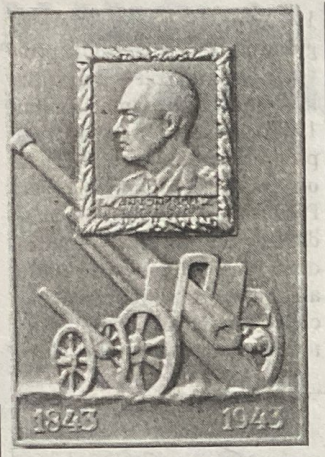

4.

aparte, având pe avers, în câmp superior, bustul mareşalului Ion Antonescu în profil spre stânga. Sub bust, legenda în trei rânduri: *„ANTONESCU MAREŞAL AL ROMÂNIEI ŞI CONDUCĂTORUL STATULUI“*. Totul într-o ghirlandă dreptunghiulară de stejar. În câmp inferior sunt două tunuri de diferite calibre. La baza plachetei, datarea: *1843-1943*. Pe revers, bustul fostului monarh Mihai I în profil spre dreapta. (fig. 4)

Tot în 1943, cu prilejul inaugurării liniei de cale ferată Bucureşti – Urziceni – Făurei a fost emisă o plachetă care are pe avers, în partea superioară două efigii: în dreapta chipul mareşalului Ion Antonescu spre stânga, iar în stânga pe cel al fostului suveran Mihai I în profil spre dreapta. Între efigii, o spadă cu vârful în sus. Deasupra celor două personalităţi, se vede emblema C.F.R. – profilul unei roţi de tren cu aripi. Toate elementele sunt aşezate pe un fond de frunze de laur. (Revers, în prima jumătate a suprafeţei plachetei este amplasată schiţa liniei de cale ferată, precum şi fragmente din magistralele Bu-

5.

cureşti – Ploieşti – Buzău; Bucureşti – Constanţa. În a doua parte a câmpuluiun text pe 7 rânduri: *INAUGURAREA/ LINIEI/BUCUREŞTI/ URZICENI/FĂUREI/11.XII.1943.*) Confecţionată din argint şi din bronz, dimensiuni 103/67 mm. (fig. 5)

O piesă medalistică de valoare şi semnificaţie aparte s-a emis în preajma împlinirii a 75 de ani de la marile bătălii desfăşurate în vara anului 1917 la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, şi 110 ani de la naşterea mareşalului Ion Antonescu şi este dedicată celor trei mareşali ai României, cu scopul de a omagia în acest mod cele trei personalităţi ale armatei române. Medalia are pe avers efigiile celor trei ostaşi de frunte ai ţării, redaţi în profil spre stânga; mareşalii României sunt înfăţişaţi purtând uniforma militară specifică gradului înalt pe care l-au avut. Primii doi au pe cap un chipiu cu cozorocul prelung, iar Ion Antonescu (cel care în 1941 a ordonat trecerea Prutului pentru readucerea teritoriilor româneşti în graniţele fireşti), este redat cu capul descoperit. Circular s-a scris numele eroilor şi anii de viaţă: *„MAREŞALI AI ARMATEI ROMÂNE. A. AVERESCU 1859-1938. C. PREZAN 1861-1943. I. ANTONESCU 1882-1946“*. Pe revers, s-a gravat, în premieră pe o medalie, macheta impunătoare a mausoleului eroilor din Focşani. Se disting cele trei corpuri, unul central mai înalt, două laterale de dimensiuni mai mici, toate acoperite cu câte o cupolă rotundă terminată cu o cruce, simbolul jertfei supreme pe câmpul de onoare. Această imagine este însoţită de textul *„MAUSOLEUL EROILOR. 1917-1918, FOCŞANI“*. Diametru 60 mm din tombac şi argint. (fig. 6)

În 1996, cu prilejul comemorării a 50 de ani de când lângă zidurile reci ale închisorii Jilava, mareşalul Ion Antonescu a fost răpus de gloanţe, în urma unei mascarade

6.

judiciare coordonată de elemente antiromâneşti, cu concursul iresponsabil al lui Mihai de Hohenzollern, municipiul Piteşti – urbea sa natală, a bătut o medalia deosebit de interesantă care îmbogăţeşte zestrea documentelor de metal cu această temă şi are pe avers efigia lui Ion Antonescu în uniformă de mareşal, iar pe revers, macheta clădirii muzeului judeţean Argeş – Diametrul 60 mm, din tombac şi din argint. (fig. 7)

În anul 2000, Fundaţia „Mareşal Antonescu“ şi Parohia „Parcul Călăraşilor“ au bătut o nouă medalie din argint şi tombac, având pe avers efigia martirului iar pe revers faţada Bisericii „Sfinţii Constantin şi Elena“ din Bucureşti, ctitorie Maria şi Ion Antonescu. Diametru: 60 mm. (fig. 8)

Documentele de metal dedicate celui care afirma la un

7.

8.

moment dat: *„Fii om, fi drept şi recunoaşte că pe deasupra ambiţiilor, intrigilor şi urilor, este veşnicia neamului şi acolo trebuia să ne întâlnim, chiar dacă nu ne înţelegem de fiecare dată“*, sunt de mare raritate şi cu o adâncă semnificaţie şi sperăm că în viitorul apropiat numărul acestora va creşte cu noi însemne memoriale dedicate mareşalului Ion Antonescu.

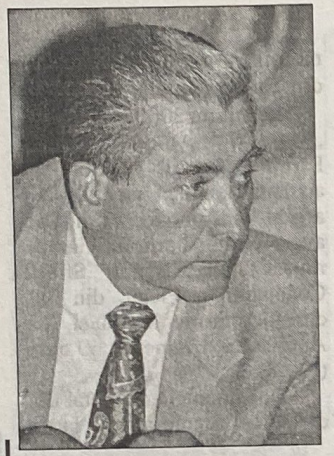

Dreptul sacru la istoria națională

Comandor aviator (r) Radu THEODORU
Președinte executiv al
FUNDAȚIEI „MAREȘAL ION ANTONESCU“

I

De ce ni se contestă dreptul la istoria națională? De către cine se contestă? Este doar o obsesie a unora dintre români că se exercită o presiune, din afara statului și în neconcordanță cu interesele României, în acest sens? Sunt constatări și ale altora decât români sau din alte locuri decât din România, care atestă existența interesului pentru astfel de presiuni?

Pentru a găsi mai ușor răspuns la astfel de întrebări, să fișăm câțiva autori (*nu români*):

● Bernard Lazare s-a născut în sudul Franței la Nîmes în 1965, într-o familie evreiască. A scris o carte antologică intitulată „L'antisemitisme, son histoire et ses causes“, publicată la Paris în 1894. Capitolul întâi poartă în traducere românească titlul: „Cauzele generale ale antisemitismului“. Primul subtitlu este „Exclusivismul“. În prefața ediției din 1894, Bernard Lazare scrie, la alineatul 3: „Il m'a semblé qu'une opinion aussi universelle que l'antisemitisme, ayant fleuri dans tous les lieux et dans tous les temps, avant l'ère chrètienne et après, á Alexandrie, á Rome et á Antioche, en Arabie et en Perse, dans l'Europe du Moyen Age et dans l'Europe moderne, en un mot, dans toutes les parties du monde oú il y a eu et oú il y a des Juifs, il m'a semblé qu'une telle opinion ne pouvait être le resultat d'une fantaisie et d'un caprice perpétuel, et qu'il devait y avoir à son éclosion et à sa permanence ces raisons profondes et sérieuses“.

● Israel Shahak s-a născut la Varșovia în 1933 dintr-o familie de evrei. Adolescent, a fost internat în lagărul de la Belsen, iar în 1945 a emigrat în Israel, a servit în armată, a fost profesor universitar având catedră la universitatea din Ierusalim. A scris „Histoire juive, religion juive - Le poids de trois millénaires“, prima ediție publicată în engleză de *Pluto Press Limited* în 1994, iar traducerea în franceză făcută de Denis Authiers a fost publicată la editura *Vieille Taupe* în 1997. Umanist prin excelență, analist lucid al nazismului sionist cu caracter totalitar și imperialist, Israel Shahak militează pentru drepturile palestinienilor în propria lor țară, incriminând politica extremist-rasistă a statului Israel stimulată de diaspora evreiască din Occident.

În capitolul VI - „Consecințe politice“, ediția franceză, pagina 199 stă scris: „... Si la mise en oeuvre effective de l'ideologie juive dépend de la force relative d'Israel, celle-ci dépend á son tour, dans une mesure considérabile, de l'appui donné á Israel par les juifs de la diaspora, et en particulier des Etats-Unis... dans ces deux Etats (n.n. SUA și Canada) qui soutiennent de la façon la plus décisive la politique israélienne, même lorsque celle-ci est en contradiction éclatante avec les droits de l'homme fundamentaux de personnes non juives“.

La pag. 200: „Este bine cunoscut în Israel că șovinismul și fanatismul pro-israelian etalat de evreii organizați din diaspora (mai ales după 1967) depășește de departe șovinismul evreu israelian mediu. Acest fanatism este marcat în particular în Canada și Statele Unite...“

La pag. 202: „În ultimii patruzeci de ani, numărul neevreilor uciși de evrei depășește cu lărgime numărul victimelor evreiești. Persecuțiile și discriminarea impuse de Statul evreu cu susținerea evreilor organizați din diaspora sunt enorm mai grave decât suferințele impuse evreilor de regimurile care le sunt ostile.“

La pag. 203: „Lupta contra șovinismului și exclusivismului evreiesc, care trece necesar prin critica iudaismului clasic, este astăzi mai necesară ca oricând“.

● Roger Garaudy, istoric, filosof, eseist, moralist bine cunoscut pe toate continentele pentru opera sa enciclopedică, a îndrăznit să publice la Paris în 1995 „Les mythes fondateurs de la politique israèlienne“, în care denunță uriașele contrafaceri ale istoriei contemporane de către nazismul sionist pentru a stoarce beneficii unor țări acuzate de holocaust. De la mitul celor 6 milioane de evrei uciși prin „gazare“ de către Germania lui Hitler, la mitul „poporului ales“ făuritor de genocid contemporan, nici una din manevrele imperialismului sionist spre a pune stăpânire pe economia mondială și a subjuga națiunile, nu scapă analizei acestui titan al gândirii contemporane.

Acuzat de antisemitism de toate ligile și asociațiile evreiești atotputernice în Occident, Roger Garaudy a fost târât din proces în proces împreună cu editorii și librarii care i-au difuzat opera. Zice Garaudy: „Nu este vina mea dacă cei care mă acuză sunt tocmai aceia care au organizat o afacere mondială din vânzarea ciolanelor bunicilor lor“.

II

La 14 iulie 1990, de ziua națională a Franței, „campioană“ a libertății de gândire și opinie, a apărut în „Journal Officiel de la République Française“ textul unei legi rasiste cu net caracter fascist totalitar, impusă de finanța suprastatală în acord cu sionismul, care la articolul 24, prevede o pedeapsă de la o lună la un an de închisoare și/sau o amendă de la 2.000 la 300.000 franci pentru orice cetățean care pune la îndoială mitul holocaustului sau aduce atingere evreimii.

Legea poartă numele fabricanților ei: Fabius-Gayssot. A trecut prin parlament printr-o fraudă care a scandalizat opinia publică. Vine să înăbușe punerea adevărului istoric în drepturile lui sacre. Pentru a pregăti conștiința națională să o adopte, organizațiile sioniste, extrem de puternice în Franța, mobilizabile paramilitar, au pus la cale atacuri la sinagogi. Este celebru cazul Carpentras, profanarea unui cimitir evreiesc, care a scandalizat mass-media controlată de ocultă, brusc retezată când s-au descoperit profanatorii.

Îndeobște, pentru a impune un interes evreiesc în Europa, Orientul Mijlociu, Statele Unite sau Canada, Mossadul, organizațiile civile ale comunității evreiești, cele paramilitare, montează acțiuni „antisemite“, care preluate fulminant de către media ocultei, combinate cu presiuni economice, financiare și politice, obligă guvernele să ia măsuri administrative de protecție a intereselor evreiești în țările unde aceste provocări au loc.

„Agence Télégraphique Juive“, în 2 iunie 1986, scrie pe prima pagină. „Ei au formulat de asemenea speranța (n.n. un grup de intelectuali evrei) unei extinderi în toate țările europene a legii germane care interzice punerea la îndoială a genocidului“.

Până astăzi, țările fostului lagăr socialist sunt singurele care păstrează neștirbit dreptul de gândire liberă, dreptul de opinie, fără liste negre de cărți și autori, fără titluri interzise administrativ.

Împotriva acestei libertăți de opinie pe deplin existentă în România, își îndreaptă oculta tirul concentrat, folosind deopotrivă mass-media mondială, congresmeni evrei din SUA, ligi, asociații, organizații sioniste din Europa și de peste ocean, dorind ca sub acuza de antisemitism să instaureze o lege totalitar-rasistă de tipul Fabius-Gayssot.

Încercări au fost făcute prin intermediul postului național de televiziune, una patronată de fostul rabin Moses Rosen, la care am participat ca „incriminat“, alta de o anume Pippidi, dacă mi aduc bine aminte numele, în legislatura trecută, când postul național devenise o sucursală a ocultei, încercare respinsă vehement de gazetarii români.

III

În ultimii doi ani și mai ales în ultimele luni, asistăm la provocări împotriva României, sub acuzele

de antisemitism și extremism. Exacerbare legată nemijlocit de problema retrocedării averilor evreiești, folosind în plus șantajul cu „holocaustul" inventat recent și, din păcate, cocoloșit de factorii puterii, mereu dominați de spaima forței suprastatalului.

Cum în România, nici înainte, nici după decembriadă, nu au fost asasinați evrei pe motive rasiale ca în Ungaria, Polonia, Rusia sau Ucraina, se montează ori acțiuni rizibile ca pseudoatacul la nu știu ce sinagogă spre a se fura „săpunul din grăsime evreiască" (altă minciună a secolului); ori „protestele internaționale" la acțiunile românilor de repunerea istoriei naționale în drepturile ei sacre, istorie națională mutilată în mod nerușinat de un Roller, agent NKVD și kominterniștii bolșevici stăpâni pe România timpului ca Ana Pauker, Burăh Tescovici zis Teoharie Georgescu, Grümberg Boris zis Alexandru Nicolski, Ioșka Broitman zis Iosif Kișinevski și restul bandei de asasini, autori ai etnocidului și ai holocaustului cultural.

Tipicul acestor montaje lipsite de ingeniozitate, stereotipe, plicticoase, nu reușește decât să arunce asupra micii minorități evreiești din România o lumină cu totul nefavorabilă. Fapt la care conducătorii acesteia ar trebui să mediteze. Și în loc să atâțe comunitățile de aiurea, să le domolească, sugerându-le că intervențile lor în treburile, atitudinile, opțiunile societății civile românești sunt de natură să irite și să întrețină o stare profundă de revoltă împotriva celor care lezează suveranitatea absolută a demersurilor acestei societăți.

IV

Mareșalul Ion ANTONESCU, strălucit militar și șef de stat, de profund umanism, salvatorul evreilor din România din timpul celui de-al doilea război mondial este ținta-diversiune și singurul factor de șantaj politic manifestat cu osârdie.

Ce se vrea?

Se vrea să îl șteargă pe Mareșal din istoria românilor.

Ce vrea o bună parte din socieatatea civilă românească alcătuită din istorici, militari, savanți, elevi, studenți, veterani de război, de la soldat la general, profesioniști din varii domenii?

Societatea civilă românească vrea să îl reintegreze pe Mareșal istoriei naționale, de unde a fost expulzat de kominterniștii mai sus amintiți și de ocupația sovietică. Pentru această acțiune de ***restitutio in integrum,*** membrii societății civile, pe cont propriu sau organizați în asociații, lucrează la acest ***restitutio*** printr-o amplă acțiune de cercetare istorică, finalizată în volume prestigioase, lucrări științifice, publicistică, edificarea de busturi și monumente, conferințe, simpozioane, expoziții și alte mijloace aparținând culturii.

Fundația MAREȘAL ION ANTONESCU este o organizație obștească a societății civile românești, cu statut validat de organele justiției abilitate în acest sens, având ca scop, ca printr-o largă gamă de mijloace, să restabilească adevărul istoric al epocii Mareșal Ion ANTONESCU și să o redea istoriei cu luminile și umbrele ei.

Acestei acțiuni, ținând de suveranitatea statului român, de dreptul sfânt de asociere și opinie, diverse comunități evreiești de aiurea îi opun un *veto*, pe cât de stupid, pe atât de neavenit, încercând nedibaci să ne sugereze că, de fapt, cei care decid în treburile statelor sunt ei.

S-a întâmplat ca, la Bacău, Consiliul Local să hotărască amplasarea unei statui a Mareșalului în urbea respectivă.

Vai nouă, ce reacție furibundă!

Liga Antidefăimare (evreiască și cu tâlc), ***B'nai Brith*** (exclusiv iudaică), ***Comitetul Evreilor Americani,*** au intrat în furtună. Amenințări că vor obstrucționa integrarea României în structurile și alianțele europene; scrisori deschise băcăuanilor care bat în retragere, președintelui Iliescu, mai vechi apocrisiar al forurilor transnaționale, care a jucat un rolișor deloc glorios în a recunoaște abia mormăit un fel de „holocaust" în România.

Este a nu știu câta intervenție cu aplomb dictatorial al sionismului, care se amesatecă brutal și obraznic în treburile interne ale românilor.

V

Intervenția-șantaj a celor trei asociații evreiești din SUA: ***Liga Antidefăimarea*** cu sucursale în mai toate țările occidentale, ***B'nai Brith*** cu lojile francmasonice cu același nume, țesând Terra în intersele megatrusturilor evreiești și ***Comitetul Evreilor Americani,*** vine să confirme strălucit, la lumina zilei, tezele analiștilor citați la începutul acestei luări de poziție:

◆ ***Bernard Lazare,*** care afirmă că acțiunile sfidătoare ale comunităților evreiești au generat și generează antisemitism de masă pe întreg pământul, acolo unde aceste comunități de emigranți s-au constituit, dinaintea erei creștine și până la zi.

◆ ***Israel Shahak,*** care acuză diaspora evreiască din Occident, în special evreimea din SUA, de șovinism, exclusivism, totalitarism și dispreț pentru drepturile omului (neevreu).

◆ ***Roger Garaudy,*** care acuză sionismul de a se fi nazificat, încercând să impună statelor naționale dominația intereselor evreimii.

Este limpede. Cele trei asociații de peste Atlantic fac și desfac jocurile în Europa, atât NATO, cât și Uniunea Europeană fiindu-le subordonate. De ele depinde accesul sau neaccesul României în structurile respective. Ca atotputernicele să își dea avizul, guvernanții care au bătut destule temenele în cei 10 ani postdecembriști, au consimțit:

- să distrugă industria și agricultura concurențiale;
- să disponibilizeze forța de muncă spre a crea o piață a acesteia;
- să accepte tacit minciuna „holocaustului" care, așa cum spune plastic Roger Garaudy, să permită organizarea gheșeftului de vânzare a ciolanelor bunicilor, adică „despăgubiri" suportate de contribuabilul român;
- să cedeze iar, descalificant și ticălos, părți din teritoriul național.

Iată că acum, sub șantajul NATO plus Uniunea Europeană, cele trei asociații de peste Atlantic se adresează președintelui țării, teoretic primul responsabil al acesteia, cerându-i să scoată din istoria românilor anii sublimi prin tragismul lor, când un întreg popor s-a ridicat cu arme la chemarea Mareșalului, spre a-și elibera de sub teroarea bolșevică ținuturile istorice din Răsărit.

Cerându-i pe ton de comandă să impună celor care l-au investit președinte, să renunțe la o parte din identitatea lor națională, memoria colectivă, cultul eroilor și al valorilor exemplare ale neamului.

Neținând seamă de lecțiile usturătoare ale timpurilor vechi și noi, călărind sacii cu aur, manipulând supertehnica, dezinformând, intoxicând, cei care stau în spatele celor trei asociații mai sus pomenite se situează în afara timpului românesc.

Timp românesc căruia Mareșalul Ion ANTONESCU îi aparține organic, prin exemplaritatea tragică a destinului său de soldat al acestui pământ.

Dreptul sacru la istoria națională nu se cerșește nimănui. El există în sine, câtă vremea există Națiunea. Rătoiala de peste Atlantic a celor trei centre de presiune, în afară de ridicol, pune un nou semn de mirare și altul de întrebare pe autorii reali ai manipulărilor care au scos România din competiția contemporană, încercând să o exileze într-un neocolonialism prin care să-și piardă identitatea și memoria.

Ca de la migratorii începutului la migratorii de astăzi, oboseală zadarnică.

Remember!

Mareșalul Ion Antonescu, protector al evreilor, nu autor de holocaust

Prof. dr. Augustin DEAC

În condițiile istorice catastrofale din vara și toamna anului 1940, când era în pericol însăși ființa statului român, situație de criză tragică la care au contribuit prin politica lor de interese meschine și partidele zise „istorice", generalul Ion Antonescu a fost singurul care și-a asumat răspunderea pentru conducerea statului român, pentru a salva ceea ce mai rămăsese de salvat. Vocația sa de lucid și înțelept conducător, a dobândit impresionante dimensiuni în timpul guvernării sale. Prin demnitatea sa curajoasă, prin verticalitatea poziției sale, el s-a afirmat ca o mare personalitate istorică.

Înfruntând greutăți inimaginabile, într-o țară sfârtecată cu cruzime, cu milioane de români refugiați, bântuită de o profundă criză pe toate planurile, cu prețul sacrificiului printr-un război drept pentru eliberarea provinciilor răsăritene anexate prin ultimatum de puterea sovietică, mareșalul Antonescu a reușit să salveze pe lângă populația evreiască din țară, sortită de naziști exterminării și un număr impresionant de evrei, bărbați, femei și copii imigrați clandestin din Ungaria horthystă.

După cum se știe, regimul horthyst a promovat, o politică rasistă față de peste un milion de evrei din Ungaria, încă de la instaurarea lui la Budapesta în anul 1920, concretizată în trei legi antievreiești prin care se restrângeau dramatic drepturile acestora în toate sferele de activitate, precum și în depistarea originii israelite a tuturor evreilor, chiar și acelora care prin maghiarizare neforțată, naturală, se declaraseră nu numai de limbă maghiară, dar chiar și de naționalitate ungară, cu scopul vădit de a-i ține în evidență și la timpul potrivit a se descotorosi într-un fel de ei. Aceste măsuri rasiale au fost un preludiu la „soluția finală", adică a exterminării evreilor din Ungaria. Pentru a ne da seama de dimensiunea acestor măsuri hungariste, cercetătorul român Nicolae Gheorghiu, a publicat, nu demult, câteva titluri apărute atunci pe prima pagină a ziarului „Ellenzék" din Cluj: *„Zilele acestea vor apărea legi de importanță hotărâtoare în legătură cu problema evreiască"; „Au apărut primele legi anti-evreiești"; „Evreii nu pot menține angajații casnici creștini"; „Evreii sunt excluși din toate camerele profesionale și instituțiile publice"; „Evreii sunt obligați să poarte pe pieptul stâng steaua galbenă a lui David"; „Dispoziții privind limitarea călătoriilor evreilor"; „Până la 1 octombrie, toți angajații intelectuali evrei trebuie să fie concediați"; „Au apărut ordonanțe privind concedierea angajaților evrei și încadrarea locurilor de muncă rămase vacante"; „Se sechestrează tot avutul și obiectele de valoare ale evreilor"; „A apărut ordonanța privind sechestrarea prăvăliilor evreiești"; „Separarea clienților evrei de cei creștini în cafenele"; „Se iau aparatele de radio de la evrei"; „Curățirea comerțului de evrei - lupta pentru un viitor mai bun al patriei"; „Mai multe sute de magazine evreiești au fost închise la Cluj"*. S-a interzis avocaților evrei să-și exercite profesiunea, au fost excluși evreii din presă, teatru și cinematografie, au fost obligați să-și declare vehiculele pe care le aveau în proprietate personală, care, ulterior, au fost confiscate. Cum era privită de către horthyști problema evreiască, rezultă clar din declarația făcută de Endre László, secretarul de Stat al Ministerului de Interne la Postul de Radio Budapesta, declarație preluată apoi de întreaga presă maghiară:

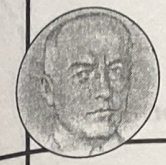

„Aplicarea necondiționată a tuturor legilor și dispozițiilor referitoare la problema evreiască intră în competența mea. Deciziile guvernamentale de până acum abia deschid șirul acestor discuții, care în scurtă vreme vor duce la rezolvarea definitivă a problemei evreiești în Ungaria. Este hotărârea fermă a guvernului ca, în locul exceptărilor, îngăduințelor și pretextelor de până acum să soluționeze, în sfârșit, definitiv această problemă. S-a terminat cu epoca experimentelor și jumătăților de măsură; în interesul național sunt necesare pe toate tărâmurile măsuri urgente și hotărâte. Nu este adevărat că problema evreiască în Ungaria a apărut pe ordinea de zi ca urmare a situației politice mondiale. Unanimitatea societății maghiare, ***apărătoare a purității rasiale*** *(s.n.), urgentează de aproape 25 de ani rezolvarea problemei evreiești. Antisemitismul maghiar nu este o politică la modă, nu este copierea sau imitarea ideilor și curentelor politice actuale. Ungurimea, nu de un an, doi, ci de decenii - am putea spune prima în Europa - a constatat pe propria sa piele ce pericol fatal înseamnă pentru ea influența evreiască ce se amplifică în proporții tot mai mari. De-a lungul unei lupte de decenii s-a cristalizat conștiința că numai o rezolvare radicală poate determina rezultatul final și satisfăcător pentru ambele părți: pentru rasa maghiară, evreimea ce nu este un element dorit nici din punct de vedere moral, nici spiritual și nici din punct de vedere fizic. Conștienți de această recunoaștere, trebuie să căutăm acea soluție care exclude și elimină în totalitatea sa evreimea din viața maghiară (...). Dezevreizarea spirituală și fizică a Țării reprezintă, în primul rând și în mod indiscutabil, interesul maghiarimii; tocmai de aceea o vom înfăptui neapărat".*[1]

La 20 aprilie 1944, membrii guvernului ungar pronazist au solicitat o întrevedere oficială cu Adolf Eichmann la hotel Magestic din Budapesta. „Acolo, - după cum rezultă din unele documente - i-au înmânat personal o petiție semnată, în care ungurii îi cereau guvernului nazist - aliatul lor - și demnului său reprezentant, Oberstrumbannführer, Adolf Eichmann, deportarea evreilor unguri, promițând că pentru a realiza această acțiune îi vor acorda sprijin de orice fel: în a-i aduna pe evrei în ghetto-uri, în a-i duce la gară, în a-i închide în vagoane de marfă pentru a-i transporta la lagărele de concentrare de la Auschwitz, escortați de jandarmii unguri, mândri de renumitele lor pene de cocoș înfipte în căști". Cumplită a fost soarta sutelor de mii de evrei din Ungaria horthystă și din Ardealul de Nord cedat prin diktatul odios de la Viena din 30 august 1940. În primăvara și vara anului 1944, autoritățile centrale și locale ungurești s-au grăbit să-i ducă la pierzanie, urmărind o purificare etnică totală. „Masați în ghetto-uri, în care condițiile de viață erau umilitoare pentru specia umană, evreii erau apoi înghesuiți în vagoane de marfă închise, fără aer și fără apă suficientă, în miez de vară, cu temperaturi caniculare, și transportați spre camerele de gazare de la Auschwitz și Buckenwald. Sute și mii dintre acești evrei, îndeosebi copii și bătrâni, au sucombat încă din timpul transportării lor. Regentul Horthy Miklós și acoliții săi au dispus trimiterea în camerele de gazare naziste a peste 750.000 de evrei, printre care și 143.000 de evrei din Transilvania de Nord, cedată prin Diktatul fascist din 30 august 1940.

Despre adevăratul holocaust săvârșit de fasciștii horthyști, primul ministru englez W. Churchill și ministrul său de externe, Eden *„și-au dat seama de faptul că ceea ce se întâmpla în Ungaria, în cursul ultimei faze a războiului, era una dintre cele mai mari tragedii ale istoriei moderne".*[2]

Mulți, chiar foarte mulți evrei, tineri și vârstnici văzându-și amenințată direct viața, s-au folosit de toate mijloacele posibile pentru a evada, pentru a se salva din aceste ghetto-uri horthyste, înfruntând pericole dintre cele mai grave, unii dintre ei reușind să se ascundă pe la diferite familii de prin localitățile românești aflate vremelnic sub ocupație maghiară. *„Până la urmă* - declară evreica deportată Olga Lengyel din Cluj - *am ajuns la concluzia că nu ne rămăsese decât două soluții: ori să trecem clandestin frontiera în România, ori să căutăm o ascunzătoare, oferită de un simplu țăran român, Câmpeanu, care ani de-a rândul ne fusese furnizorul de lapte și care pregătise pentru noi un adăpost subteran ascuns în pivnița casei lui".*[3]

Sunt de-a dreptul cutremurătoare mărturiile făcute de unii evrei care au reușit să treacă ilegal frontiera în România: „Subsemnata Albert Gaborne, născută Gurn Eszeter, în 12 mai 1944,

când la Cluj, au vrut să ne ducă în ghetto, căci locuiam pe strada Hollo nr. 6, îmbrăcată în haine țărănești cu cei doi copii ai mei, în tovărășia unei perechi române am trecut ilegal granița pe la Feleac, plecând spre Turda și apoi spre București".[4)]

În cursul interogatoriilor luate unor evrei refugiați în România, cum este cazul celor 200 de evrei sosiți la Beiuș, aceștia au declarat hotărât că *„preferă să fie împușcați decât să fie retrimiși în Ungaria"*. Ei au fost lăsați liberi să-și continue drumul spre Arad și București. Toleranța autorităților antonesciene față de aceștia a provocat vii proteste din partea Gestapo-ului hitlerist ce acționa în România, acesta solicitând chiar guvernului român să ia măsuri drastice de sistare a acestor tentative.

Sprijinul acordat de către locuitorii români evreilor la trecerea clandestină a frontierei spre România este consemnat într-un Raport al autorităților antonesciene de frontieră la 2 august 1944: „Isac Kelermann și soția, evrei din Dej, evadând din lagărul de internare din acea localitate s-au refugiat în comuna Tăul (județul Sălaj), unde soția țăranului român Ioan Cornea i-a împrumutat haine țărănești pentru a putea trece în România".

Și în alte numeroase rapoarte autoritățile antonesciene de frontieră constatau frecvent asemenea treceri. „Mulți dintre cei vizați că vor fi transportați în gheto-uri s-au refugiat în România". Într-un Raport din 12 mai 1944 se preciza: „Se constată de câtva timp o frecvență crescândă a trecerilor clandestine de evrei... în România, venind din Ungaria. Motivul acestui refugiu constă în măsurile rasiale ce s-au aplicat în Ungaria". Într-un document din 14 august 1944 aflat în dosarul penal al lui A. Eichmann se aprecia: „Este interesant de remarcat creșterea numărului de fugari evrei fugiți în Slovacia și România, care toți sunt cu acte false... și cu ajutorul guvernelor slovac și român. În consecință numai până în perioada prezentă (14 august 1944) din Budapesta au dispărut circa 100.000 de evrei".

„Am fugit din ghetto, plecând pe jos spre România" - acestea sunt mărturisirile unei evadate din ghetto-ul horthyst din Oradea.

Despre împrejurările evadării dintr-un asemenea temut ghetto, cu riscul de a fi prinși, crunt maltratați și aruncați din nou în ghearele morții, mărturisește o fetiță evreică, pe nume Steiner Martha, în vârstă de numai 14 ani, care, cu frățiorul ei de 11 ani, după ce împreună cu părinții lor au reușit să evadeze din ghetto-ul de la Oradea, urmăriți fiind, s-au desprins, în fuga lor, de părinți, cei doi copii îndreptându-se cu singura speranță, încă neucisă, spre granița ungaro-română.

În declarația făcută în fața autorităților românești, micuța Martha mărturisește: „După ocuparea Ardealului de Nord de către unguri, am rămas sub ocupație ungurească; de la 13 mai 1944, întreaga familie, împreună cu toți evreii din Oradea, am fost internați în ghetto-ul din Oradea mare, unde am stat până la 23 iunie 1944, în care timp au fost deportați toți evreii de aici, în afară de circa 40 de persoane, printre care și familia mea, care rămăsese pe lângă un spital de bolnavi de tifos, la care tatăl meu era bucătar. În ziua de 23 iunie 1944, împreună cu părinții, Ladislau și Martha, și fratele meu Robert, de 11 ani, am fugit din ghettou, plecând pe jos spre România".[5)]

Detaliind această fugă în fața autorităților românești de frontieră, acestea consemnau într-un raport din 4 august 1944: Când au ajuns la Băile Episcopiei, cei doi copii s-au despărțit de părinții lor, fiindcă veneau în urma lor niște jandarmi unguri și de atunci nu mai știu nimic de părinții lor, deoarece ei au trecut frontiera în România și s-au predat grănicerilor români de la Pichetul Sânteleg".

Din alte documente mai aflăm că cei doi minori evrei au fost trimiși în diferite localități - Tinca, Beiuș și Timișoara, unde „au locuit la familia Ion Câmpeanu, care era o cunoștință a părinților lor".

De aici au fost duși la București, unde conform ordinului Mareșalului Ion Antonescu, potrivit căruia „evreii veniți clandestin în România să fie trimiși cât mai curând posibil în Palestina", spre a nu cădea în mâinile Gestapo-ului nazist, care-i urmărea - au fost înscriși pe listele de emigrare în Palestina, „pe unul din primele vase"[6)] cu acea destinație.

Este unul din miile de gesturi anonime, cu mare încărcătură de solidaritate umană, care exprimă, credem, adevărata omenie românească de salvare de la o moarte sigură a unor copii nevinovați, condamnați la pieire, de către fasciștii

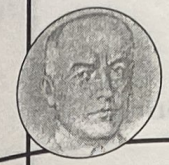

horthyști și naziști, numai pentru simplul motiv că erau „evrei".

Numărul mare de evrei veniți în România și protejați de autoritățile antonesciene a iritat în mod deosebit Legația horthystă ungară din București, care, după cum se precizează într-un Raport al acesteia din 5 august 1944 „evreii s-ar bucura de concursul autorităților românești". Iar, într-un Raport din 20 iulie 1944 aceeași Legație horthystă comunica Budapestei că „toate organele de pază ale frontierei sunt amestecate și contribuie la înlesnirea ascunderii acestor evrei, favorizându-le atât trecerile cât și deplasările spre orașele populate ca Arad, Timișoara, Brașov, București, unde, apoi, sunt camuflați de conaționalii lor".

De subliniat că, deși în timpul regimului lui Antonescu până la 23 august 1944, la presiunea Berlinului nazist, în legislația țării s-au adoptat anumite restricții populației evreiești din România, în realitate, România sub regimul lui Antonescu a fost pavăza care a adăpostit atât evreimea din țară, cât și zecile de mii de evrei din Polonia, Ungaria horthystă, precum și din alte țări, după cum rezultă și din mărturiile unor personalități evreiești rabinice și laice ca Al Șafran, Carmely Weiberg, dr. Fielderman și alții.

Regimul Antonescu nu a predat Germaniei nici un singur evreu cetățean român, sau vreun refugiat evreu pe teritoriul românesc, cu toate presiunile Germaniei naziste. Spre deosebire de Ungaria horthystă, unde atât evreii propriu-ziși cât și cei care proveneau din familii mixte evreo-ungare au fost obligați să poarte steaua lui David, pentru a fi umiliți, în România evreii proveniți din familii mixte au fost scutiți de acest calvar. Un exemplu edificator în această privință este *Declarația* doamnei Ana Călinescu, din București, publicată în presa românească la 11 februarie 1994, sub titlul: *„Mareșalul i-a scutit pe evrei"*. Iată această declarație:

„... Un fapt mai puțin cunoscut este Decretul dat de Mareșal, prin care se stabilea, fără altă posibilitate de interpretare, că toți **copiii născuți din mame evreice și tați români sunt români.** Eu sunt în această situație. De aceea n-am purtat steaua galbenă, n-am fost scoasă la muncă de folos obștesc și n-am avut nimic de suferit în timpul războiului. Cu toate acestea, pe când lucram la Ministerul Muncii, în acea perioadă, titularul portofoliului fiind Vasile Iașinschi, au fost unele cereri să fiu înlăturată din minister, pe motiv că sunt evreică. Tatăl meu s-a prezentat în audiență la ministrul Iașinschi și i-a amintit de decretul în chestiune, cerând pace și liniște pentru mine: în loc de altceva, ministrul l-a întrebat, răstit, pe tatăl meu cine l-a pus să se căsătorească cu o evreică? Vă prezint scuze pentru ce spun, dar acesta e adevărul: enervat, tatăl meu a tras o sfântă înjurătură și a plecat, dar nu s-a oprit aici. După puțină vreme, a obținut audiență la Conducătorul Statului, Mareșalul Ion Antonescu, și i-a relatat cum s-a desfășurat audiența la Vasile Iașinschi. Imediat, acesta a fost convocat la Mareșal, care, în fața mea și a tatălui meu, l-a întrebat pe ministru: «Dumneata ești ministrul meu sau al cui? Ce-aveți cu doamna? Cunoști decretul pe care l-am dat, sau nu? Dacă-l cunoști, de ce nu-l aplici, iar dacă nu-l cunoști, de ce nu-l cunoști, pentru că, pe scaunul pe care stai, ar trebui să-l cunoști. Doamna este româncă și te rog să te ocupi să fie lăsată în pace. Încă o dată îți spun: doamna este româncă. Iar tatăl ei s-a căsătorit cu cine a vrut, cu cea pe care a iubit-o». După aceea, n-am mai avut absolut nici o problemă.

De câte ori voi avea ocazia, voi aduce, ca și acum, omagiul meu fierbinte memoriei acestui mare OM, mare bărbat de Stat și mare patriot, care a fost Mareșalul Antonescu, înjurat pe nedrept astăzi de toate căzăturile morale din societatea românească.

Ana Călinescu
București"[7)]

De menționat că în România, evreii propriu-ziși au purtat acest semn numai timp de o lună.

Mareșalul Antonescu a interzis să se aplice pe îmbrăcămintea evreilor steaua lui David și prin ordinul său special - ca nicăieri în Europa timpului - au funcționat la București un liceu evreiesc și teatrul evreiesc BARASEUM.

Încă din 1941, regimul Antonescu a făcut demersuri pe lângă guvernul Marii Britanii spre a permite emigrarea evreilor din România în Palestina aflată sub mandat britanic, demersuri cărora guvernul englez nu le-a dat curs.

Dat fiind afluxul mare de evrei sosiți clandestin în România din Ungaria și pericolul

extraordinar de a cădea în mâinile Gestapo-ului hitlerist, mareşalul Ion Antonescu într-unul din Ordinele sale din iunie 1944 a manifestat grija sa deosebită dispunând „ca tuturor acestor evrei să li se pună în vedere să părăsească ţara cât mai urgent". Numeroase documente atestă preocuparea autorităţilor antonesciene de a sprijini plecarea evreilor veniţi din Ungaria şi Ardealul de Nord prin România cu destinaţia Turcia şi Palestina. Mareşalul a aprobat emigrarea evreilor spre Palestina pe calea mării. Citãm dintr-un referat al Subsecretariatului de Stat al Marinei: **„Dl. Mareşal a aprobat ca Oficiul Român de Agenţie şi Transporturi să execute o serie de transporturi de emigranţi evrei cu vase. Dl. Mareşal a ordonat a se face toate înlesnirile, fără întârziere".**

În acest scop, a funcţionat la Bucureşti o Comisie de emigrare a evreilor din România care a organizat plecarea mai multor sute de mii de evrei. „Organizaţia evreiască de asistenţă socială din SUA - Joint - se menţionează într-un document din 10 iulie 1944 - a pus la dispoziţia Comitetului central al Comunităţii evreieşti din România suma de 150000 lei pentru ajutorarea emigranţilor evrei, fugiţi din ghetto-urile din Germania şi Ungaria". În acelaşi document se mai preciza că „evreii ce se refugiau treceau frontiera în România îndeosebi prin punctele Oradea spre Beiuş şi Cluj spre Turda... De la Bucureşti, ei au fost trimişi de către Comisia de emigrare a evreilor din România (strada Remus nr. 15, sub conducerea dlor Zisu şi Rubin, la Constantinopol pe calea maritimă". Transporturile sunt efectuate cu vapoarele Kaşbek, Bul-Bul şi Smirna. „Din alte documente mai aflăm că şi navele Micos, Pacific, Atlantic, Regele Carol I, Eti, Alba Iulia, Bulgaria, Sakarya, Darien II, yahturile Hoinar, Crai nou au executat transporturi de evrei. Ştim astăzi că în 24 februarie 1942, submarinul sovietic SC-213 a torpilat nava Struma în largul Bosforului, tragedie în care au pierit 769 de emigranţi evrei. Acelaşi destin l-a avut nava Mefkure în noaptea de 4-5 august 1944, scufundată în largul portului Burgas de submarinul sovietic SCI-215." În curând - se mai menţiona în documentul din 10 iulie 1944, va efectua transporturi similare şi vaporul Alba Iulia". Şi Societatea Biblică Britanică cu sediul în Bucureşti, bulevardul Tache Ionescu nr. 38, după cum rezultă dintr-un alt document - a stabilit că se înlesneşte trecerea evreilor din Ungaria prin România în Palestina. Pentru evreii din Ungaria, Societatea amintită plăsmuia chiar actele necesare. Societatea Biblică Britanică era în strânse legături cu personalităţi influente româneşti printre care dr. Costinescu, preşedintele Crucii Roşii din România, funcţionari superiori din Siguranţa statului şi Prefectura poliţiei Capitalei.

Această formă de emigrare era bine cunoscută de către evreii din Ungaria şi din Ardealul de Nord subjugat şi de aceea aceştia evadau din ghetto-urile horthyste înfruntând orice risc pentru a veni în România salvatoare.

Întrucât transportarea evreilor refugiaţi din Ungaria spre Palestina nu ţinea pasul cu ritmul trecerilor clandestine ale frontierei ungaro-române şi pentru a preveni căderea acestora în mâinile naziştilor, la 7 iunie 1944 „în conformitate cu ordinele superioare (adică din partea mareşalului Ion Antonescu) s-a hotărât ca toţi acei evrei trecuţi fraudulos peste frontieră din Ungaria în România, care nu figurează în tabelele de emigrare în Palestina, să fie internaţi în lagărul de la Tg. Jiu... Evreii din aceste categorii rămân în lagăr - se specifică în mod expres în acest ordin - până la emigrarea lor în Palestina."[8]

Pe baza acestui ordin sute şi sute de evrei s-au perindat prin acest lagăr, care i-a apărat să nu cadă în mâinile gestapo-ului. Dintr-un Raport al comandantului lagărului din Tg. Jiu, datat 26 august 1944, rezultă că la acea dată se mai aflau în lagăr 241 evrei refugiaţi din Ungaria, între care 90 din teritoriul Ardealului cedat, care toţi au fost eliberaţi.

Mărturiile păstrate în documentele invocate, pun în evidenţă adevărul că mareşalul Ion Antonescu, conducătorul statului român de atunci, în primul rând, ca şi autorităţile regimului său, centrale şi locale, dând dovadă de profundă omenie, deplină toleranţă, de creştinească generozitate au făcut tot ce se putea face în acele condiţii deosebit de vitrege pentru a salva de la moarte sigură vieţile a sute şi mii de evrei nevinovaţi refugiaţi din Ungaria, unde regimul horthyst îi cedase mişeleşte camerelor de gazare de la Auschwitz. Toate aceste demersuri au fost cu atât mai curajoase şi, de bună seamă, valoroase

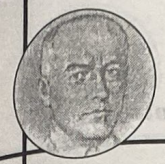

cu cât, în acelaşi timp, mareşalul Ion Antonescu şi regimul său aveau de apărat vieţile evreilor-cetăţeni ai României, a căror protecţie s-a situat în permanenţă în preocupările lor.

*

Sunt cunoscute actele de adevărat terorism, săvârşite în zilele de 28, 29 şi 30 iunie 1940, de către evreii bolşevici în Basarabia, Bucovina, şi în parte şi în alte părţi ale ţării, împotriva Armatei Române şi a funcţionarilor statului român din aceste provincii româneşti, care au fost nevoite să se retragă în ordine şi totală disciplină, acte de un vandalism sadic, nemaipomenit, din partea unor minoritari, pe care statul român i-a protejat, creindu-le în România cele mai largi posibilităţi, în perioada interbelică, de afirmare şi desfăşurare a unor activităţi productive, în timp ce în Ungaria horthystă, prin cele trei legi, votate cu mare elan de către parlamentarii revizionişti, toate drepturile evreilor au fost practic desfiinţate.

Zeci şi sute de militari, preoţi, şi funcţionari ai statului român au fost ucişi, maltrataţi, iar statul român şi poporul său au fost denigraţi, de către mari grupuri organizate, formate din tineri evrei bolşevici atât la Cernăuţi, Chişinău cât şi în alte multe localităţi ale acestor provincii româneşti cedate.

Îngrozitoarele acţiuni de un vandalism feroce ale evreilor bolşevici din aceste provincii, au înspăimântat întreaga evreime din ţară, ai cărei reprezentanţi oficiali, la Bucureşti, în frunte cu rabinul Şafran şi-au cerut scuze, în public, pentru actele mârşave ale acelor evrei comunişti. (A se vedea Memoriul şefilor comunităţilor evreieşti din România, publicat în săptămânalul independent „Naţiunea" din Bucureşti).

De subliniat, că la reunirea cu ţara a acestor provincii istorice româneşti - Basarabia şi Bucovina de Nord - în urma victoriilor Armatei române asupra unităţilor bolşevice, nici unul dintre evreii rămaşi în aceste provincii n-a fost ucis sau maltratat de către administraţia românească, deşi din partea unora s-a încercat acest lucru. Dar Mareşalul Ion Antonescu i-a avertizat: *„Nu este admisibil ca fiecare cetăţean sau fiecare soldat să-şi asume rolul de a soluţiona problema evreiască prin jafuri şi masacre - remarca Mareşalul Ion Antonescu la 4 iulie 1941. Crime de asemenea natură constituie o pată ruşinoasă pentru neamul întreg şi ele sunt plătite mai târziu de către alte generaţii decât acea care le-a comis".*[9]

Atunci, când, după eliberarea de bolşevism a marelui port maritim - Odesa - de la vărsarea Nistrului în Marea Neagră, teroriştii evrei au dinamizat clădirea unde funcţiona Cartierul general al Armatei Române de pe front, care a provocat uciderea mai multor generali şi ofiţeri superiori români, acţiunea de pedepsire a acestora nu poate fi considerată decât ca o acţiune motivată.

Se ştie apoi, că sub presiunea directă a Gestapoului nazist, evreii rămaşi în Basarabia şi Bucovina, la care au fost adăugaţi şi unii din alte provincii româneşti, au fost evacuaţi pe teritoriul Transnistriei, de unde Gestapo-ul hitlerist încerca să-i ducă la răsărit de fluviul Bug, în zona lor de administrare, cu scopul de a-i nimici. La intervenţia personală a Mareşalului Ion Antonescu, după cum relata şi rabinul şef Wilhelm Fieldermann, la mai mult de douăzeci de mii de evrei din Bucovina le-a fost oprită deportarea. Din numeroasele documente autentice rezultă că Administraţia antonesciană din Transnistria, credincioasă, cu frica de Dumnezeu, toleranţă, a făcut ce era posibil să facă, pentru a contracara măsurile dure luate de Gestapoul nazist împotriva evreilor deportaţi.

Cu toate acestea, unele cercuri influente din străinătate, interesate în a prezenta cu totul denaturat Istoria României din aceşti ani, au lansat şi permanentizat ideea că România ar fi vinovată de nimicirea a nu mai puţin de 400.000 de evrei, incluzând, astfel ţara noastră printre acele ţări care au săvârşit holocaustul împotriva evreilor.

În acest sens, Muzeele holocaustului din Yad Vashem (Israel), şi din Washington, ca şi pe tăbliţa de la Templul Coral din Bucureşti, România este prezentată, cu totul pe nedrept, ca ţară unde au fost nimiciţi, 400.000 de evrei.

Cu toate argumentele unor istorici români, cifra de pe panourile amintite mai sus a rămas neschimbată, spre jubilarea tuturor acelora care defăimează în mod nerușinat România.

În mod conştient, aceşti adevăraţi denigratori ai poporului român, nu vor să ia în considerare realitatea că din cei 700.000 de evrei, atestaţi în

recensământul din anul 1930, ca trăind în România, peste 150.000 de evrei din Ardealul de Nord, cedat prin Diktatul fascist din 30 august 1940, se afla în componența statului ungar, și că fasciștii horthyști i-au trimis, în mod premeditat pe acești evrei în camerele de gazare de la Auschwitz.

Apoi, peste 200.000 de evrei aflători în Basarabia și Bucovina de Nord, ca și în ținutul Herța, prin Ultimatum-ul sovietic din 28 iunie 1940, au intrat în componența Statului bolșevic, iar cea mai mare parte dintre aceștia, după eliberarea acestor provincii istorice de către Armata română, în anul 1941, au rămas în continuare pe teritoriul URSS-ului. Apoi, în timpul regimului comunist peste 400.000 de evrei au plecat de bună voie din România.

Față de evreii deportați în Transnistria, după cum confirmă o sumedenie de documente autentice, „poporul român și-a demonstrat sentimentele de umanitate" așa cum declara Wilhelm Fieldermann, iar „Mareșalul Ion Antonescu a făcut tot ce a putut pentru a îmblânzi soarta evreilor expuși la persecuția germanilor naziști"[10].

Și un alt rabin șef al Cultului Mozaic din România, Alexandru Șafran aprecia în mod deosebit atitudinea profund umană a administrației antonesciene din Transnistria, dând ca exemplu atitudinea, plină de risc, în apărarea evreilor deportați pe care a manifestat-o din plin profesorul universitar George Alexianu, fost guvernator al Transnistriei, administrată de guvernul antonescian în anii 1941-1944.

Revăzându-se în anul 1995 cu Șerban, fiul profesorului, fost guvernator al Transnistriei românești, pe care completul de judecată bolșevic, de la București, din care făceau parte în majoritate evrei, l-a condamnat la 1 iunie 1946, la moarte, alături de Mareșalul Ion Antonescu, Al. Șafran îi face o Dedicație-testament, în care recunoaște că George Alexianu, fostul guvernator al Transnistriei, *„în întreaga-i viață și activitate profesională și mai ales în perioada neagră a războiului, a făcut din inimă și total dezinteresat atât de multe pentru Comunitatea (evreiască). A plătit - la comanda comunistă, cumplit și total nedrept. Întreaga-i suferință să-i fie izbăvită"*.[11]

Mai nou, zece congresmeni americani, puternic influențați de propaganda hungaristă de la Budapesta, care caută de zeci de ani să denigreze România și poporul român, într-o Scrisoare, incriminează și ei, fără nici un suport științific că „regimul Antonescu", care „este responsabil de moartea a peste 250.000 de evrei români și ucraineni", referindu-se, probabil la cei din Transnistria.

Documentele autentice, istorice, le contrazic debitările neîntemeiate.

Publicăm mai jos materiale apărute, spre fericirea noastră, în chiar Revista Cultului Mozaic, din București, nr. 723, din 1 octombrie 1991, ocazie cu care autorul acestor rânduri publica un studiu din care rezulta că regele erou Decebal, al strămoșilor noștri autohtoni, primea un număr însemnat de evrei, în Dacia, evrei care au fost alungați din țara lor de către dominația romană.

De remarcat, că prezentarea acestor documente istorice era făcută, de nimeni altul decât rabinul șef, dr. Moses Rosen, care-și intitula materialele documentare prezentate sub titlul simbolic: *„Pilde de omenie în vremuri de restriște"*.

„Dl. Șef Rabin al Cultului Mozaic și președinte al Federației Comunităților Evreiești din România a primit din partea dnei Oltea Lustrea o scrisoare prin care aduce la cunoștință faptele de omenie împlinite de tatăl ei, colonelul Volbură Poiană Năsturaș, care a fost prefect al județelor Moghilău și Tulcin în anii 1941-43, ani în care zeci de mii de evrei, deportați din Bucovina (de nord și de sud) și din Basarabia au pierit acolo, victime ale regimului fascist, de foame, de boli și de glonț.

Publicăm scrisoarea de recunoștință adresată colonelului Năsturaș în 1946 (după eliberarea din deportare), de către ing. Jaegendorf, care a fost în acel timp liderul comunităților evreiești din acea regiune.

Publicăm, de asemenea, scrisoarea doamnei Oltea Lustrea.

Federația Comunităților Evreiești a luat măsuri pentru a acorda un ajutor văduvei colonelului Năsturaș, care e în vârstă de 90 de ani și țintuită la pat din cauza bolii".

*

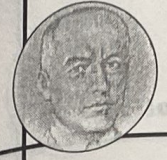

Din scrisoarea dnei Oltea Lustrea

„Sunt asistentă pensionară de ocrotire din Arad, Lustrea Oltea și mă adresez D-voastră cu respect, într-o problemă de mare actualitate pentru că glasul conștiinței îmi dă imbold să scot la lumină fapte necunoscute până acum opiniei publice, dar care ilustrează într-un chip minunat ideea demnității și frumuseții morale ale unui om, ale unei întregi națiuni.

Vă fac cunoscut un document - o scrisoare de mulțumire a domnului ing. Jaegendorf S., fost președinte al Comunității Evreilor din România în anii '40, adresată tatălui meu, colonelul poet Volbură Poiană Năsturaș, fost prefect al județelor Moghilău și Tulcin din Transnistria, între 1941-43. Această scrisoare evocă un trecut răscolitor legat de tragedia unei mari comunități umane - evreii din România deportați în Transnistria, al căror lider a fost dl. ing. S. Jaegendorf. Dar, în același timp, această scrisoare, neprețuită pentru mine ca fiică a colonelului Constantin Năsturaș, constituie o mărturie a profundei omenii a tatălui meu care - riscându-și situația și expunându-se la mari neplăceri - a făcut cu generozitate și aș spune chiar cu eroism moral, tot ce i-a stat în putință pentru a ușura, cât s-a putut, suferințele de nedescris și nemeritate ale unor oameni care nu aveau altă vină decât aceea de a fi evrei. A contribui la îndulcirea situației disperate a deportaților și la împiedicarea unor execuții în masă - iată un comportament ce face cinste nu numai persoanei în cauză ci și națiunii căreia îi aparține. Socotesc că este pentru mine o mare îndatorire morală să fac cunoscute asemenea fapte cu o semnificație cu totul deosebită, mai ales în aceste timpuri când au loc din nou manifestări antisemite. Fapte ca cele ce reies din documentul alăturat atestă un adevăr fundamental pe care avem înalta datorie să-l punem în lumină, ori de câte ori este nevoie: poporul român, românii adevărați - așa cum a fost și tatăl meu - au fost dintotdeauna oameni blânzi și omenoși, cu suflet de aur și cu frică de Dumnezeu și n-au precupețit nimic când a fost vorba de a cinsti și respecta valorile vieții, de a trata cu dragoste și omenie pe semenii noștri, indiferent de neam și convingeri religioase.

Cu înaltă stimă și considerație,
Lustrea Oltea - Arad
str. E. Varga nr. 3-7, Sc. C, Etaj I, Ap. 4."

„Ing. S. Jaegendorf Buc., 31 mai 1946
București
Str. Puțu de Piatră, nr. 4

Mult stimate Domnule Colonel,

Fiind în ajunul plecării din Europa, pentru a-mi putea exercita în sfârșit meseria mea, după un calvar de 8 ani, îmi este o datorie de onoare de a vă expune și pe această cale, părerea mea despre felul cum ați înțeles să vă purtați în calitatea Dvs. de Prefect al județului Moghilău, și să vă exprim atât în numele meu, cât și în numele acelor zeci de mii de evrei, care au fost deportați în Transnistria, locuind la Moghilău, mulțumirile cele mai afectuoase.

În calitatea Dvs. de Prefect al județului Moghilău, un județ în care au trăit cca. 70.000 de evrei, adică 2/3 din cei care au supraviețuit deportărilor fostului regim, ați demonstrat întotdeauna o purtare de profundă omenie, în ciuda ordinelor contrarii ce le-ați primit din partea autorităților superioare.

Ca exponent conducător al acestor mase, am avut mereu ocazia să vă cunosc cât se poate de aproape și de a găsi în persoana Dvs, pe acest adevărat om, care nu numai că n-a adăugat un plus de suferințe calvarului nostru, ci s-a străduit să ne ușureze situația noastră disperată prin măsuri de îndulcire a ordinelor primite.

Puteți fi mândru că județul Moghilău, care, după cum v-am spus, a adăpostit 2/3 din evreimea deportată supraviețuită, a fost singurul județ din întreaga Transnistrie unde n-au existat execuții în masă și de unde nimeni n-a fost deportat peste Bug, ceea ce ar fi însemnat o exterminare sigură și indiscutabilă. Era logic și firesc că în acest timp de tristă memorie, Dvs., pentru umanitatea și înțelegerea față de suferințele noastre, ați fost mutat disciplinar la Tulcin, continuând acolo totuși de a ajuta pe cei loviți de o soartă crudă.

Față de acestea, Vă rog, Domnule Colonel, să primiți, pe lângă satisfacția morală pe care desigur o aveți, mulțumirile mele cele mai sincere, asigurându-vă că veți mai auzi de mine, după sosirea mea în Statele Unite.

Cu cele mai bune sentimente atât pentru Dvs. cât și pentru familia Dvs. rămân al Dvs.

(urmează semnătura)

Domniei Sale
Dlui Colonel Constantin Năsturaș
Timișoara"

*

Scrisoarea rabinului șef, Moses Rozen:

„Doamnei Oltea Lustrea

Am primit scrisoarea Dvs. și vă încredințăm de întreaga noastră admirație și recunoștință față de regretatul Dvs. părinte, un suflet nobil, un om de omenie.

Vom face tot posibilul spre a găsi și supraviețuitori care își datorează viața răposatului colonel Năsturaș.

Prin Comunitatea Evreilor din Arad veți primi o mică dovadă materială a dorinței noastre de a ne exprima recunoștința în acest fel, față de mama Dvs., azi în suferință, văduva colonelului Năsturaș.

Îi transmitem binecuvântarea sacerdotală de grabnică însănătoșire, iar noi vă mulțumim și vă încredințăm că puteți fi mândră a fi fiica acestui **erou al omeniei.**

Șef Rabinul Cultului Mozaic
și
Președintele Federației Comunității Evreiești din România
Dr. Moses Rosen"[12])

Cine are urechi să audă și cine are ochi să vadă adevăratul adevăr!

---

1. - Vezi Nicolae Gheorghiu, *Crimele horthyștilor în Transilvania de Nord. Excluderea evreilor din viața social economică, în revista bucureșteană „România Mare"*.
2. - Vezi Bela Vago, *Rescue Attempts during the Holocaust*, Yad Vashem, Ierusalim 1977, p. 222.
3. - Arhiva Istorică a Bibliotecii Academiei Române, fond: Mareșal Ion Antonescu.
4. - Ibidem.
5. - Ibidem.
6. - Ibidem.
7. - Vezi revista „România Mare", București, din 11 februarie 1994.
8. - Arhiva istorică a Bibliotecii Academiei Române, fond „Mareșalul Ion Antonescu".
9. - Vezi Vasile Ardeleanu, *Mărturii contemporane. Mareșalul și „holocaustul"* în „Națiunea", București, an X, nr. 21 din 23 mai - 3 iunie 1999.
10. - Prof. dr. Ioan Coja, *Testamentul lui Fieldemann*, în publicația periodică de istorie tematică și cultură patriotică: Mareșalul Ion Antonescu, București, nr. 1 din anul 2001.
11. - Ibidem.
12. - Vezi Revista Cultului Mozaic, București, nr. 723, din 1 octombrie 1991

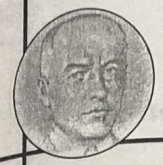

Holocaust în România?

despre cât de grea este povara recunoștinței

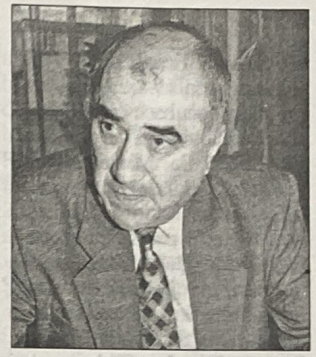

Prof. Ion COJA

Probabil că unii câștigă bani frumoși de pe urma holocaustului, afirmând că în România anilor 1940-1944 s-ar fi produs așa ceva! Oricum, unul ca Radu Ioanid are slujbă, are servici de pe urma căruia trăiește, trăiește probabil bine, remunerat ca director la secția „română" a Muzeului Holocaustului din Washington, sarcina sa de servici fiind aceea de a susține povestea cu holocaustul din România indiferent de ce vor spune alții! *Pereat mundus* și întâmplă-se orice! Minciuna cu holocaustul din România, însă, trebuie să dăinuie împotriva oricăror dovezi care o infirmă, oricăror mărturii, a oricărui adevăr și mai ales împotriva oricărui bun simț. Nu știm cine i-a dat această însărcinare lui Radu Ioanid, dar este evident că n-o face de capul său. Dovadă, Radu Ioanid nu este singurul care susține că în România anilor 1940-1944, din pricina autorităților, deci a românilor, au pierit 250.000, cel puțin 250.000 de evrei. Se mai găsesc și alții care, de ani de zile, îndeosebi după 1990, fie la Tel Aviv, fie la București, sau aiurea, susțin aceeași teză, aceeași minciună, a unui holocaust petrecut în Transnistria, de a cărui producere se face vinovat dacă nu chiar poporul român („blândul popor român", cum ne numește marele rabin Alexandru Șafran al Genevei), măcar guvernarea antonesciană în frunte, desigur, cu însuși Mareșalul. Printre cei care s-au băgat argați la această teză se numără și beneficiari români. Câțiva istorici mai fără mamă, fără tată (în frunte cu Dinu C. Giurescu și Zoe Petre) și o listă de oameni publici, în frunte cu ex-regele Mihai și președinții Ion Iliescu și Emil Constantinescu.

Nu mă întreb care este beneficiul fiecăruia de pe urma scuzelor pe care nu mai contenesc să le prezinte „în numele poporului român".

Cu câțiva ani în urmă, nimerindu-mă neinvitat la o discuție pe această temă, organizată de revista „Sfera politicii", am avut ocazia să-l cunosc pe cel mai bun custode al argumentelor pe care se întemeiază teza holocaustului din România, din Transnistria: numitul Radu Ioanid. I-am pus mai multe întrebări, printre care și următoarea:

Cum apreciază afirmația făcută de Wilhelm Filderman, președintele Federației Uniunilor de Comunități Evreiești (FUCE) din România, așadar liderul evreilor din România în anii războiului, care, într-un raport prezentat la Congresul Mondial de Statistică din 1957, își încheia intervenția prin următoarele cuvinte: *„în nici o țară dominată de naziști, n-a supraviețuit o așa de mare proporție a populației evreiești ca în România"*.

Răspunsul lui Radu Ioanid: „În 1957, Filderman era deja senil, nu poate fi luat în serios!"

Moderatorul acelei discuții nu mi-a permis să revin și să comentez răspunsul domnului director de la Muzeul Holocaustului, răspuns ticălos ca și Muzeul însuși (în ceea ce susține despre români)! Afirmația lui Wilhelm Filderman, evreul cel mai bine informat asupra a ceea ce s-a întâmplat cu evreii din România, cum că în România evreii au avut cel mai puțin de suferit din toată Europa ocupată de naziști, a fost făcută în 1946, la câteva zile după execuția mareșalului Ion Antonescu, și publicată în presă ca un protest subînțeles față de actul criminal din 1 iunie 1946. După 11 ani, Filderman reia propria declarație și o inserează în finalul comunicării sale, ca pe o concluzie definitivă: *„în nici o țară dominată de naziști n-a supraviețuit o așa de mare proporție a populației evreiești ca în*

România“. Era senil W. Filderman și în 1946?...

Oare locul acestei declarații, locul cel mai potrivit nu cumva este chiar la Muzeul Holocaustului?! Unde să precizeze dl. director Radu Ioanid care este motivul pentru care nu dă dânsul nici doi bani pe opinia liderului evreilor din România! Iar vizitatorilor muzeului să li se ofere astfel ocazia de a alege între opinia lui Filderman și cifrele apocaliptice oferite de Radu Ioanid și alți „istorici“ specialiști în mistificarea istoriei.

La aceeași întâlnire, am invocat, cu oarecare prudență, un text care a căpătat circulație în România după 1990, sub titlul *Testamentul lui Filderman*. Eu l-am întâlnit prima oară într-una din broșurile editate de neobositul Traian Golea. Un text magnific din punctul nostru de vedere, românesc. Un text cum nu se poate mai clar despre omenia românească, binecunoscută, care nu s-a dezis nici în anii de neomenie mondială ai celui de al II-lea război mondial! Un text mai limpede și mai convingător decât toate celelalte texte, ale altor evrei, care au consemnat și ei, ca niște oameni cinstiți și cu frica lui Dumnezeu, cât de excepțională, unică (din păcate!), a fost atitudinea românilor față de aproapele lor evreu. Dând peste acest text, în 1993, m-am tot mirat cum de nu este cunoscut, cum de a rămas să circule numai în formula de samizdat! Nu cumva, mi-am zis, sunt oarecari probleme de autenticitate? De aceea, prea tare nu m-am mirat când, făcând trimitere la acel așa-zis „testament“ al lui W. Filderman, Radu Ioanid și încă câteva voci prezente la acea dezbatere m-au pus la punct: „testamentul“ lui W. Filderman este un fals, este apocrif, o făcătură a lui Traian Golea sau alți legionari!...

Așadar, aproape că m-am făcut de râs! Dar mult mai mult mi-a părut rău după acel text, că nu era autentic, că n-a fost să fie autentic și să pună capăt tuturor discuțiilor despre un holocaust în România!

Iată însă că din recent apăruta carte *Memorial anticomunist din închisoare*, a lui Oliviu Beldeanu, aflăm că textul este absolut autentic! Ceea ce Radu Ioanide și gașca lui de bicisnici cunoșteau foarte bine când spueau că este un fals! Și anume știau că Wilhelm Filderman, intervenind în 1955 ca martor al apărării în procesul de la Berna al românilor care atacaseră ambasada RPR din capitala Elveției, a dat o lungă declarație, cu referințe explicite și la perioada în care s-a consumat așa zisul holocaust din România. Este vorba de fragmentul pe care-l publicăm în chenar, în mijlocul paginii, pentru a-l impune memoriei noastre publice. Evident, e prea puțin ce se poate face pentru acest text într-o singură pagină de revistă. Considerăm însă că locul cel mai potrivit al acestui citat glorios este manualul de istorie, de toate clasele, pentru a fi comentat de profesori și elevi, îndeosebi din perspectiva pe care ne-o propune același Wilhelm Filderman: „în nici o țară dominată de naziști n-a supraviețuit o așa de mare proporție a populației evreiești ca în România“. Un citat despre omenia noastră românească, cea fără de leac!

Dacă aș avea bani, aș bate în piatră textul lui W. Filderman și l-aș monta în București, peste drum de Templul Coral, pentru ca trecătorii să compare afirmațiile evreului W. Filderman cu cifrele mincinoase, rușinos de mincinoase, înscrise de alți evrei în incinta sacră a sinagogii, pângărită astfel prin minciună de cei rânduiți s-o slujească în numele lui Dumnezeu și al Adevărului, dar care evrei se dovedesc astfel a fi în altă ascultare, nu cea față de Dumnezeu!

Așadar, Testamentul lui Filderman este autentic și se află în arhivele elveține! Cât s-o mai afla!... Căci n-ar fi de mirare ca „îngerii întunericului“ și ai minciunii să facă să dispară această dovadă istorică incontestabilă a faptului că în România, Slavă Domnului!, nu s-a produs nici un holocaust antievreiesc! Poate că unul antiromânesc da, s-a produs și se produce în continuare, dar asta este altă vorbă!

Vom reveni, pentru a publica și comenta pe îndelete textul integral al mărturiei, al testamentului lui Wilhelm Filderman, unul din marii evrei pe care i-a dat neamul românesc! (sic)

Nota bene: Dacă noi, românii, contestăm producerea unui holocaust antievreiesc pe teritoriul românesc sau din pricina autorităților românești, asta nu înseamnă că punem în discuție și contestăm holocaustul real, petrecut în Europa anilor 1940-1945. Desigur, dovedind noi că holocaustul din România este o pură invenție, o invenție ticăloasă, criminală de-a dreptul, a unor evrei iresponsabili (în frunte cu Moses Rozen), asta va da multă apă la moară celor care contestă holocaustul de la Auschwitz, Dakau etc. Dar asta nu înseamnă că noi, românii ca mine și evreii ca Filderman, facem astfel jocul „revizioniștilor“ istoriei, contestatari ai lagărelor de exterminare, ai camerelor de gazare, ai crematoriilor de la Auschwitz etc. Asta dovedește că strategii minciunii și-au calculat greșit șansele. Ei trebuiau să-și dea seama că minciuna despre holocaust în România este, pe de o parte, ușor de dovedit ca minciună, iar pe de altă parte, ea nu va fi acceptată de evreii cinstiți! În primul rând de aceștia!...

Degeaba au contat pe câteva secături de români, gata să jure strâmb împotriva neamului lor! Dacă pentru aceștia, de la ex-regele Mihai și până la președintele Emil Constantinescu, s-au găsit talanții de arginț ai trădării cu care să fie plătiți, pentru oameni cinstiți ca Wilhelm Filderman, Moshe-Carmilly, Malcolm Randolph, Oliver Lustig ș.a., întâmplător evrei, nu există plată cu care să-i câștigi pentru a-i face să se înscrie în oastea de mincinoși și sperjuri ai Întunericului.

„Testamentul“ lui Filderman, pe noi, românii, ne absolvă așadar de acuzația cea mai gravă ce poate fi adusă unui popor: genocidul. Dar în același timp acest text afirmă foarte limpede datoria de recunoștință pe care evreii ar trebui s-o aibă față de Mareșalul Antonescu, față de români! În loc de recunoștință, evrei ca Moses Rozen, Matatias Carp, Lya Benjamin, Nicolae Cajal, Jean Ancel și, tartor al mincinoșilor, Radu Ioanid se înhamă cu trup și suflet la această diversiune care se cheamă Holocaustul din Transnistria! Din România, așadar! De care s-ar face vinovați românii, asasini a 250.000 de evrei!... După alți raduioanizi, mai savanți, ar fi vorba chiar de 700.000 de evrei. Șapte sute de mii!...

E grea povara recunoștinței! E prea grea pentru cei mai mulți dintre noi!... Dar când recunoștința se întoarce pe dos și devine calomnie și sperjur criminal, ieșim din limitele comportamentului uman și cazi, Radule Ioanid & comp., cazi în comportament satanic, drăcesc! Cum puteți fi atât de ticăloși?!...

Cu sinceră compătimire și oroare,

Ion Coja

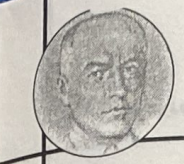

Testamentul lui Filderman

Subsemnatul Wilhelm Filderman, Doctor în Drept de la Facultatea din Paris, fost Președinte al Federației Uniunilor Comunităților Evreiști din România și Președinte al Uniunii Evreilor Români, domiciliat actualmente în New York, USA, Hotel Alameda, Brodway at 71 St, declar următoarele:

„(...) În timpul perioadei de dominație hitleristă în Europa, eu am fost în legătură susținută cu Mareșalul Antonescu. Acesta a făcut tot ce a putut pentru a îmblânzi soarta evreilor expuși la persecuția germanilor-naziști (s.n.). Trebuie să subliniez că populația română nu este antisemită, iar vexațiile de care au suferit evreii au fost opera naziștilor germani și ai Gărzii de Fier. Am fost martor al unor mișcătoare scene de solidaritate și de ajutor între români și evrei în momentele de grea încercare din timpul infernului nazist în Europa. Mareșalul Antonescu a rezistat cu succes presiunii naziste, care impunea măsuri dure împotriva evreilor. Aș aminti doar următoarele exemple:

- ***grație intervenției energice a Mareșalului, a fost oprită deportarea a mai mult de 20.000 de evrei din Bucovina;***
- ***el a dat pașapoarte în alb, pentru a salva de teroarea nazistă evreii din Ungaria, a căror viață era în pericol;***
- ***grație politicii sale, bunurile evreilor au fost puse sub un regim de administrare tranzitorie, care făcându-le să pară pierdute, le-a asigurat conservarea în scopul restituirii la momentul oportun.***

Menționez acestea pentru a sublinia faptul că Poporul Român, atât cât a avut, chiar în măsură limitată, controlul Țării, și-a demonstrat sentimentele de umanitate și de moderație politică“.

Amintiri despre Mareșalul Antonescu

Gh. MATEEVICI

Am fost de nenumărate ori în vila lui din str. Paharnicului nr. 4, București, în perioada noiembrie 1941 - martie 1944, la Mareşalul Ion Antonescu, împreună cu mama mea, care conducea Cantina Militară din Ungheni, patronată de Maria Antonescu, Preşedinta Consiliului de Patronaj. Aceste vizite erau făcute fix la două săptămâni sau lunar, după cum erau necesităţile cantinei militare în alimente sau alte bunuri. Cantina servea de trei ori pe zi mese pentru ostaşii care plecau pe front sau veneau de pe frontul din Răsărit. Deseori, se serveau peste o mie de ostaşi zilnic cu hrană caldă, câte două feluri, iar celor care plecau pe front, li se dădeau pachete cu hrană rece. Primul meu contact cu Mareşalul Ion Antonescu a fost în luna noiembrie a anului 1941, când împreună cu mama mea am fost primiţi la doamna Maria Antonescu acasă, pentru diverse nevoi ale cantinei militare din Ungheni. În timp ce discutau, fiind de faţă doamnele Veturia Goga şi Cornelia Fortu, a venit Mareşalul de la Preşedinţie, ne-a salutat, apoi a intrat în biroul său. După un timp, a revenit şi a întrebat-o pe mama dacă ştie ce s-a întâmplat cu cei peste 1200 de evrei polonezi care au fost luaţi, oarecum prin forţă, de la germani, care au îndrăznit să-i treacă prin ţara noastră spre lagărele din Germania. Mama i-a răspuns că au fost duşi la Iaşi, la centrul de triere, unde au fost puşi pe picioare, iar la sfârşitul lunii octombrie au părăsit Iaşul. Mareşalul a spus că probabil ei se află acum în Palestina. De fapt, ce s-a întâmplat la sfârşitul lunii septembrie 1941 în gara Ungheni? Atunci, a sosit o garnitură cu 25 vagoane de marfă păzită de soldaţi germani, plină de evrei polonezi, care cereau apă fie în poloneză, fie în rusă. Nemţii nu dădeau nimănui voie să se apropie de vagoane să le poată oferi apă. Un ostaş a venit şi a spus mamei că în tren se află oameni care solicită apă. Mama s-a dus imediat la Comandantul Gării, locotenent colonel Ursu şi i-a comunicat cele relatate de ostaş. Comandantul gării a luat legătură cu comandantul german care i-a răspuns că nu poate interveni întrucât cei ce păzesc şi însoţesc garnitura sunt de la Gestapo şi că el nu are nici o putere asupra lor. Comandantul Ursu i-a comunicat mamei că nu se poate face nimic pentru a ajuta aceşti oameni. Mama a pus mâna pe telefon şi a comunicat dnei Maria Antonescu lucrul acesta. Dna M. Antonescu i-a spus să stea lângă telefon căci ea va lua legătura cu Mareşalul. După 10 sau 15 minute, a sunat Mareşalul, a vorbit cu mama şi apoi a cerut pe comandantul gării, pe care l-a întrebat câţi ostaşi are, apoi a ordonat să-i dezarmeze pe nemţi şi să deschidă vagoanele, iar medicii să fie prezenţi pentru a controla starea sănătăţii prizonierilor. În urma ordinului dat de Mareşal, nemţii au fost îndepărtaţi de ostaşii noştri, iar vagoanele deschise. În vagoane erau familii întregi de evrei polonezi, de la copii până la oameni în vârstă. În unele vagoane erau cadavre de copii, femei sau bătrâni, decedaţi de sete sau foame. Cadavrele au fost duse la cimitirul evreiesc din Ungheni şi îngropate. Celor care au supravieţuit sub supravegherea medicilor, li s-a dat apă, iar peste puţin timp li s-a dat

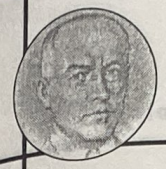

supă caldă cu puţină pâine. Trenul a stat în Ungheni până au fost curăţate vagoanele şi apoi a plecat la Iaşi la centrul de triere.

Acesta a fost primul şi ultimul tren ce a încercat să traverseze România, cu evrei din zonele ocupate de germani. Mareşalul a dat ordin ca nici un tren să nu mai tranziteze teritoriul României cu prizonieri luaţi de germani.

Şi acum să vă relatez ce s-a întâmplat cu rebeliunea legionară, din ianuarie 1941, lucruri aflate din sursa cea mai sigură, Eugen Cristescu.

Prin decembrie 1941, aflându-mă cu mama acasă la Mareşalul Antonescu, care venise de la Preşedinţie şi se afla în biroul său, la un moment dat a sosit Eugen Cristescu, puţin agitat, şi a cerut să stea de vorbă cu Mareşalul. Uşa de la birou fiind întredeschisă, Mareşalul a auzit şi l-a poftit în birou. Uşa rămăsese întredeschisă, aşa încât am putut auzi toată conversaţia dintre Mareşal şi E. Cristescu. Mareşalul l-a întrebat de ce este aşa de agitat, la care Eugen Cristescu a răspuns: „cum să nu fiu agitat, când am finalizat ancheta cu mişcarea legionară şi cu rebeliunea din ianuarie 1941“. Şi care este concluzia? - a întrebat Mareşalul. „Concluzia este că N. Iorga şi Virgil Madgearu, ca şi ceilalţi au fost de fapt asasinaţi de agenţi NKVD şi ai Intelligent Service, care erau strecuraţi în mişcarea legionară pentru a denigra şi pentru că Horia Sima a făcut greşelile pe care le-a făcut şi îi plăcea să fie adulat. Arma sau armele cu care Nicolae Iorga şi Virgil Madgearu au fost asasinaţi erau de calibrul 22, care erau folosite de agenţii Intelligent Service în misiuini. Una din ele a fost găsită la T. Boeriu acasă“... Mareşalul a stat puţin pe gânduri şi i-a spus lui E. Cristescu că mulţi tineri au suferit din această cauză, neştiind de fapt cine îi conduce. În final, i-a spus lui E. Cristescu să vadă dacă se mai poate îndrepta ceva.

Un alt caz la care am asistat în casa Mareşalului Ion Antonescu a fost când Eugen Cristescu i-a solicitat acordul ca să o aresteze pe Alexandra Sidorovici, cea care era şpicheriţă la postul clandestin de radio „România Liberă“. Acest post incita pe români împotriva orânduirii de stat şi a Mareşalului, poreclindu-l „câinele roşu“ şi făcea propagandă prosovietică şi comunistă.

Mareşalul a întrebat cine este, ce studii are, dacă este inteligentă şi de cine a fost racolată. Eugen Cristescu a răspuns că tatăl ei a fost director la o firmă petrolieră americană, că este ingineră şi face facultatea de litere, cunoaşte câteva limbi străine şi este foarte inteligentă, dar că nu poate preciza de cine a fost atrasă, de americani, englezi sau sovietici. Mareşalul a spus să nu fie arestată şi să fie supravegheată în continuare.

Viaţa a arătat că doamna Sidorovici făcea mai multe jocuri, pentru americani, englezi şi sovietici. Datorită ei, Silviu Brucan a ajuns primul ambasador după 1956, în S.U.A. apoi la O.N.U.

Dacă Mareşalul Ion Antonescu nu ar fi spus ca doamna Alexandra Sidorovici să fie lăsată în pace, soarta ei ar fi fost ca a Haiei Lifsitz, adică executată ca spioană. Căci spioană a şi fost!

Confirmarea celor relatate mai sus, a faptului că ea redacta materiale şi le difuza la vocea „României Libere“, clandestin, am aflat chiar din gura Alexandrei Sidorovici în anul 1952, când am fost colegi într-o comisie la Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, comisie care avea drept scop să atribuie pensii tuturor membrilor comunităţii evreieşti.

La o scenă penibilă, am mai asistat când Mareşalul a lăsat în mod intenţionat uşa la birou deschisă, la vizita în audienţă a avocatului S. Clejan, care solicita să fie numit Preşedintele Comunităţii Evreieşti din România în locul doctorului Filderman care fusese trimis în Transnistria de către Mareşal.

Pentru numirea sa, el promitea dublarea sumelor pe care le plăteau evreii ce nu făceau munca obligatorie şi că Filderman a primit într-un cont din Elveţia sume mari de dolari de la Joint în vederea ameliorării situaţiei evreilor din România şi pune aceste sume la dispoziţia Mareşalului. Mareşalul s-a sculat de la birou, l-a invitat pe S. Clejan la uşă şi i-a spus că nu înţelege trădarea. După această convorbire cu S. Clejan, Mareşalul l-a

rechemat pe Filderman din Transnistria.

Din amintirea mea, nu am să pot șterge niciodată convorbirea dintre Mareșal și Guvernatorul Transnistriei, prof. Gheorghe Alexianu, cu privire la evenimentele întâmplate la Odessa și Transnistria, privind asasinarea a câtorva mii de civili. Răspunsul Guvernatorului a fost următorul:

„Toți civilii executați au fost prinși cu arme și au tras în armata română pe la spate, apoi se ascundeau prin catacombe sau prin diverse case care erau locuri de întâlnire a lor pentru noi acțiuni împotriva ostașilor noștri și chiar civililor din administrația guvernamentală.

În privința asasinării unor civili, în special evrei și chiar români în locurile unde erau deportați ca elemente dușmănoase ale țării noastre, să fie întrebați partizanii sovietici și ostașii lui Vlasov, care erau sub comandă germană, știut fiind că ucrainenii erau mai antievrei decât soildații din Wermacht."

În ceea ce privește jafurile comise de unii salariați care făceau parte din administrarea provinciei, Guvernatorul a răspuns Mareșalului că: „pădure fără uscătură nu există". El a luat măsuri de îndepărtare a lor din administrație și fie i-a trimis acasă, fie i-a trimis în judecată pentru furt.

În final, se pune întrebarea dacă Mareșalul a stat aproape doi ani de zile la Moscova pentru a-și scrie memoriile sau pentru a fi prelucrat să renunțe la cinstea sa ireproșabilă și să accepte, ca și Feldmareșalul von Paulus, să-și trădeze poporul din care făcea parte și să scape cu viață.

Semnal

O NOUA CARTE DESPRE MAREȘAL

Panoplia cărților despre Mareșalul Ion Antonescu, incredibil de largă — dacă ne gândim la oponența acerbă a autorităților postdecembriste la orice încercare de restabilire a adevărului istoric despre perioada 1940-1944, se îmbogățește cu o nouă și interesantă lucrare, „MAREȘALUL", eveniment datorat editurii Miracol și bineînțeles autorului Radu Theodoru.

Pentru cititorul zelos al lui Radu Theodoru (am evitat cuvântul „fan"), transfigurarea scriitorului de la naratorul plin de har al scenelor din palatele voievodale sau ale sultanilor de la Stambul (referindu-ne la cele șapte cărți ale sale cu subiecte istorice), cu încărcătura de arhaisme adecvate epocii, sau chiar de la aceea a cronicarului de război ce ne relata cu nerv o luptă aeriană (dacă ne gândim la amintirile din război), la autorul de literatură politică apărută după 1990 (mai exact, începând din 1996), surpriza este probabil justificată.

La o analiză mai atentă, putem însă descoperi „antecedente" în laboratorul scriitorului. Dacă *documentarea* — și chiar una aprofundată — este evidentă în aceste ultime apariții semnate Radu Theodoru („România ca o pradă", „Nazismul sionist" și „Hungarismul astăzi"), să ne imaginăm câtă muncă de documentare au necesitat romanele „Brazdă și paloș" sau „Vulturul", ca să le amintim doar pe cele de mai mare întindere. Deci scormonirea în surse dintre cele mai diverse, fișarea a zeci sau sute de autori sau lucrări au devenit „obiceiuri de-ale casei" de la malul Argeșului, din Grădiștea de Vlașca.

Cu atât mai puțin nu mai surprinde recenta

apariție a cărții lui Radu Theodoru, „MAREȘALUL", dificil de încadrat: la literatura politică sau istorie. Cred că greșim cel mai puțin, afirmând că poate fi catalogată în ambele categorii literare.

Este o carte de istorie, întrucât consemnează fapte și date, le explică contextul socio-politic și economic, păstrând chiar o oarecare cronologie a celor relatate (de la „1939-Calendar însângerat", până la „Mareșalul și armistițiul"),

cu unele reveniri în timp (ex.: „Mareşalul şi Ardealul“).

Îndrăznim să apreciem că „MAREŞALUL“ lui Radu Theodoru este un compendiu de istorie a anilor 1939-1944, cu unele reflectări ale evenimentelor acelor ani în timpuri mai apropiate. Este o lucrare sistemică, încadrată într-o schemă apriori gândită, cu „precizări“, cu numerotarea succesivă a ideilor ce se referă la un anume subiect (ex.: „În loc de Postfaţă“), cu „concluzii“ etc., care uneori te duc cu gândul la agenda unui *maestru al barei* care nu vrea să îi scape nici un detaliu ce-i va folosi într-o viitoare pledoarie „pro-causa“. Citând adesea din documente mai puţin cunoscute, autorul descoperă faţete mai puţin tratate ale personalităţii lui Ion Antonescu, aşa cum este cazul în capitolul „O componentă neglijată: Diplomaţia“.

Este însă şi o carte de literatură politică, deoarece autorul reia câteva teme predilecte din lucrări anterioare, pe care le dezvoltă şi le tratează legat de subiectul central: Mareşalul Ion Antonescu. Reia chiar unele scheme de *Cuprins*, debutând cu o „motivaţie“ şi încheind cu „în loc de postfaţă“.

Încă un argument în favoarea încadrării bivalente a acestei lucrări pe care îl avansăm cu certitudine după ce am citit-o pe nerăsuflate — deşi cu multă atenţie: ea va fi căutată atât de istorici, cât şi de publicul larg, doritor să îşi clarifice o proprie atitudine în ceea ce îl priveşte pe omul de stat şi Mareşalul Ion Antonescu.

Cartea „MAREŞALUL“ îi conferă comandorului de aviaţie (r.) Radu Theodoru „certificatul“ de *antonescolog*, iar scriitorului Radu Rheodoru, confirmarea de *antonescian*, atitudine pe care nu se sfieşte să o facă publică, fiind în fruntea Fundaţiei „Mareşal Ion Antonescu“ de la înfiinţarea acesteia în 1990.

Andri POPA-STRÂMBEANU

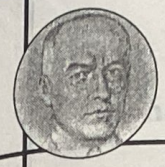

Semnal

O recunoaştere din interior a prefacerii ideologice a Holocaustului

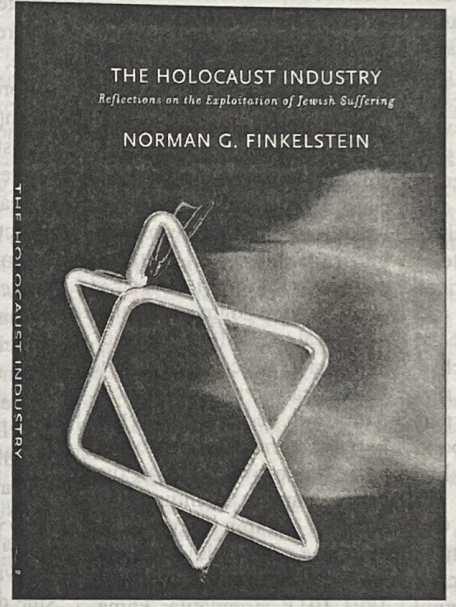

O apariţie editorială care a stârnit un viu interes şi numeroase comentarii, care vor rezona mai departe, a avut loc la sfârşit de mileniu 2 în Marea Britanie, sub auspiciile editurii VERSO (London – New York).

Norman G. Finkelstein nu este primul evreu care dă dovadă de obiectivitate în judecarea atitudinii şi manifestărilor coreligionarilor săi, de exacerbare a suferinţelor şi pierderilor evreieşti de-a lungul istoriei şi cu precădere în timpul celui de al doilea război mondial.

Pentru cititorul român de limbă engleză (căci cartea nu a fost tradusă decât fragmetar până în prezent) se deschide un orizont nou, mai larg, asupra procedurii uzitate în tratarea holocaustului, în sensul că se convinge că nu numai dimensionarea aşa-zisului Holocaust din România este forţată şi distorsionată, ci practica are atribut de universalitate. Fireşte, asta nu înseamnă o mângâiere!

Sarcina recenzării acestei cărţi este foarte dificilă dacă admitem că o bună recenzie caută să redea cât mai complet conţinutul de idei al lucrării prezentate.

Dar *Industria Holocaustului* („The Holocaust Industry“) a lui Norman Finkelstein este atât de densă în idei revelatoare, încât vrând să exemplifici cu un citat, doreşti să reproduci toată cartea.

Încă din *Introducere*, autorul face unele precizări cu valoare de definiţii sau argumente ale credibilităţii afirmaţiilor. Astfel, noţiunea de *Holocaust*, în sensul folosit astăzi – din păcate foarte des, până la saturare – trebuie înţeleasă ca reprezentarea ideologică a holocaustului nazist, adică evenimentului istoric real. „Holocaustul“ s-a dovedit a fi pentru evreime „o armă ideologică indispensabilă“. Tot dintr-un început, Norman Finkelstein argumentează că în modul cel mai personal a fost interesat de holocaustul nazist, părinţii săi fiind supravieţuitori ai Ghetoului din Varşovia şi lagărelor de concentrare naziste, iar rudele din partea amândurora fiind exterminate. Tot din „Introducere“, adică din capul locului, autorul se explică de ce adesea era indignat de falsificarea şi exploatarea genocidului nazist, pentru că *indubitabil* („obvious“ – în original) aceasta se uzita pentru „a se justifica politica criminală a statului Israel şi suportului Statelor Unite pentru această politică“, adică o *industrie a Holocaustului* care să stoarcă bani din Europa.

Structurată pe trei capitole („Capitalizarea Holocaustului“, „Mistificatorii, neguțătorii și Istoria“ și „Îndoita tapare de bani“) și o „Concluzie“, cartea are virtutea de a face trimiteri la documente (peste 250), autorul făcând dovada că operează în registrul științific și nu în cel propagandistic.

Pentru a nu ne opri la cifre (numărul victimelor, numărul supraviețuitorilor Holocaustului, sumele depozitate în bănci elveține etc.) sau procente (profesori evrei din total profesori universitari din SUA, evrei premiați din total laureați ai premiului Nobel etc.), considerăm că mai interesant de urmărit este evoluția în timp a poziției evreilor – în general și elitelor evreimii americane („American Jewish elites“) – în special, față de *soluția finală nazistă* („Nazi Final Solution“), pornind chiar din primele zile de după război al doilea mondial și parcurgând diferite etape: războiul rece, războiul arabo-israelian din iunie 1967, războiul din octombrie 1973 și după. Cuplarea intereselor evreiești la planurile strategice americane s-a făcut gradual de-a lungul acestor etape. Dacă până în iunie 1967, Israelul nu ocupa o poziție importantă în planificarea strategiei americane, după războiul din octombrie 1973, suportul american a atins un vârf.

Cartea abundă de termeni definitorii, care incită – în cazul reeditării cărții în limba română – la încorporarea unui minidicționar de expresii și locuțiuni specifice, folosite în lucrare. Numai lectura acestora, a titlurilor capitolelor, introducerii și „concluziei“, edifică pe cititor asupra fundamentatei orientări a lui Norman Finkelstein în problema vastei propagande evreiești privind Holocaustul.

Autorul vine cu argumente solide să demonstreze că Holocaustul nazist nu este unic în istorie, nici ca amploare, nici din punct de vedere al cruzimii metodelor folosite și combate și cea de a doua dogmă a cadrului general al teoriei Holocaustului, exprimată vehement de Elie Wiesel că „Evreii sunt unici“. Amintind de genocidul turc împotriva armenilor, genocidul nazist împotriva țiganilor, dispariția a aprox. 10 milioane de africani în timpul exploatării europene a fildeșului și cauciucului din Congo în perioada 1891-1911, atrocitățile „khmerilor roșii“ în Cambogia etc., Finkelstein demitizează unicitatea Holocaustului, pentru care au înființat numeroase muzee, catedre de profil în universitățile americane etc.

În capitolul despre „dubla taxare“ a celor direct sau indirect „vinovați“ de Holocaust, preponderent axat pe relațiile interbancare sau ale evreimii, în special cu băncile elveține, se precizează că după ce guvernele germane postbelice au început să plătească compensații evreilor care au fost în ghetouri sau lagăre, mulți evrei și-au „fabricat“ propriul lor trecut în concordanță cu legislația referitoare la aceste compensații.

Deci, să ne mai mire enormitatea cifrelor avansate privitor la victimele „Holocaustului“ din România?!

Această propagandă și luptă economică a loby-urilor evreiești (care vrea să ucidă *lupta* de idei) nu ne mai miră nici când editarea cărții lui Norman G. Finkelstein, *Industria Holocaustului* (subtitrată „Reflecții asupra exploatării suferinței evreiești“) în limba română, anunțată în mai multe rânduri, cu ceva timp în urmă, se amână „sine die“.

Andri POPA
STRÂMBEANU

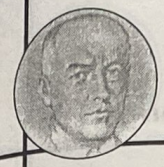

De ultimă oră

RĂSPUNS LA PROVOCARE

În ultimul moment, am primit la redacție săptămânalul „Observator Cultural“ nr. 66 din 29.05.2001, care ține să contrazică afirmația din *editorialul* revistei noastre referitor la unele semnale critice privind nr. 1 al acesteia. Dar după ce am citit mai atent însăilarea fără titlu și fără semnătură din pag. 15 (stânga - jos), neam dat seama că nu este nici o critică la obiect în sensul celor subliniate de noi, ci doar o sumă de invective abjecte, fără referire concretă la subiectul atacat, ceea ce nu onorează o revistă ca cea a **Fundației „Cultura XXI“**. Drept pentru care am vrut să nici nu o luăm în seamă, dar cum știm din viață că orice *mârșăvie* necontracarată, nepusă la punct, capătă o falsă aură de credibilitate, am hotărât să clarificăm lucrurile.

Ei bine, domnule **Anonim**, cum ați ajuns la concluzia că sub titlul revistei noastre „se regrupează spectrele unui trecut totalitar de coloratură *fascistoidă*“? Cum constatași **matale** (nu folosim formula de adresare „dumneavoastră“, care ne-ar obliga la acordarea verbelor cu persoana a doua plural - ceea ce este privilegiul persoanelor respectabile) că „spectrele“ (?!) astea ar fi „trecute prin ciurul și *dîrmonul* regimurilor securisto-comuniste“? (apropo: ai rămas cu sechele de pe vremea „aia“, de folosești „î“ în loc de „â“?).

Care este covalența numelui redactorului șef cu revista, de este pe aceeași „măsură?“ Vorbe goale, fără acoperire, izvorâte doar din setea de insultă și abjecție.

Că totul la matale, domnule Anonimescu (de ți-oi fi schimbat vreodată numele), este tendențios, o dovedește faptul că te legi de „fanii cazoni ai dictatorului - mareșal Antonescu, trecuți pe linie moartă“, omițând că aceștia sunt persoane deosebit de active în câmpul literaturii, în viața universitară: Radu Theodoru este un scriitor prolific, autor - printre multe altele - a tetralogiei „Vulturul“ - o frescă literar-istorică a domniei lui Mihai Viteazul; prof. univ. dr. Jipa Rotaru este prezent la catedră la câteva universități din țară. De ce n-ai reținut matale și alte nume de semnatari de articole din revista noastră ca prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu, prof. univ. dr. Ion Coja, prof. univ. dr. Augustin Deac ș.a.? Le cunoști opera? Ce ai a le reproșa în afară de faptul că între preocupările lor, se numără și tratarea perioadei cât mareșalul Ion Antonescu a fost șeful Statului Român? Și o fac chiar pentru dreapta judecată a Mareșalului.

Ce te deranjează la „conștiințele românești“ care apără adevărul istoric? Poate te îngrijorează faptul că „adevărul istoric“ îl „va înălța pe Mareșal“. N-ai greșit când ai ales ca „mostre“ de „conștiințe românești“ pe dl. prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan (numai înșiruirea titlurilor publicate de acesta, suportul - inclusiv material - acordat unor ample manifestări și unor instituții de cultură - îi dau girul de „mare român“) pe care-l consideri „agent de *influență legionaro-ceaușist*“ (atenție la acordul gramatical!). Matale stai tare prost și cu logica: De unde astfel de asociații legionaro-ceușist?! Sau ai auzit matale de legionar care să-l iubească pe Antonescu? Și bineînțeles că n-ai greșit când l-ai ales ca „mostră de conștiință românească“ și pe maestrul Paul Everac - poate cel mai marcant reprezentant al dramaturgiei române contemporane, Român prin tot ce scrie, inclusiv în gazetărie.

Tocmai matale vorbești de „mistificări“, de

„tendenţiozitate“, când avansezi cu atâta uşurinţă cu „sutele de mii de victime“ ale Mareşalului, fără nici un temei, aşa cum au mai făcut-o şi alţii!

Îţi este greu (matale şi altora) să înţelegi, sau poate în mod interesat nu vrei să înţelegi, că prin disculparea Mareşalului - probată ştiinţific, noi vrem să disculpăm poporul român.

Pe Mareşalul Ion Antonescu l-au urât de moarte comuniştii, legionarii, ţărăniştii, liberalii şi - mai recent (după decembriadă) - evreii. Matale printre care te numeri? Căci altfel nu se poate explica de unde atâta ură, ca plecând de la titlul revistei noastre (fii sincer şi recunoaşte că n-ai citit articolele din interior!), să ne acuzi de „onctuoasă propagandă de extremă dreapta“. Numai faptul că ţi-a fost teamă să-ţi semnezi blasfemia, ne dă convingerea că de-alde matale sunteţi tot mai puţini, dintre cei ce ţipă anonim din mulţime, aşa cum în primii ani postdecembrişti, când în tramvai prindeai hoţul cu mâna în buzunarul tău, acesta se smulgea, se ascundea în aglomeraţie şi striga cât îl ţinea gura: „Comunistule! Securistule!“

O minimă doză de bun simţ, te-ar chema la rampă, ai abandona anonimatul şi - după ce neai citit cu răbdare materialele publicate (nu doar „poezele“-le), să inventariem adevăratele crime şi victime ale mareşalului Ion Antonescu şi să stabilim mai exact poziţia adevărului.

Am spus „adevărului“, căci *adevărul absolut* nu aparţine nici unui pământean.

Hai s-o vedem şi pe-asta!

Colegiul de redacţie

Semnal

UN SIMPOZION COMEMORATIV:

„60 de ani de la intrarea României în războiul împotriva URSS“

În cadrul acţiunilor dedicate comemorării a 60 de ani de la intrarea României în cel de-al doilea război mondial, pentru reîntregirea ţării, Fundaţia „Mareşal Ion Antonescu“ în colaborare cu Asociaţia Naţională „Cultul Eroilor“ şi Asociaţia Naţională a Veteranilor de Război, organizează în ziua de 22 iunie orele 10:30, simpozionul **„Ostaşi! Vă ordon treceţi Prutul!“.**

Simpozionul îşi propune să valorifice cele mai recente cercetări referitoare la contextul intern şi internaţional al evoluţiei României în cea mai grea perioadă a istoriei sale contemporane (1940-1944), când la cârma statului s-a aflat generalul, respectiv Mareşalul Ion Antonescu, precum şi împrejurările şi mobilurile adevărate ale intrării ţării în războiul împotriva URSS.

Cei interesaţi sunt invitaţi a lua parte la lucrările simpozionului, care se vor desfăşura în Sala de Festivităţi a Fundaţiei Europene Drăgan din Calea Rahovei nr. 153. Pentru doritorii de a face o comunicare sau a avea o intervenţie pe tema simpozionului, rugăm a primi un semnal referitor la aceasta, până luni 11 iunie 2001.

Pentru detalii suplimentare, vă rugăm să vă adresaţi domnului comandor (r) prof. univ. dr. Jipa ROTARU — prim-vicepreşedinte al Fundaţiei „Mareşal Ion Antonescu“ la telefoanele: 01/410.28.89 sau 093-955.247.

Semnal

RĂSPUNS LA O ARDENTĂ DORINŢĂ DE ADEVĂR:

SIMPOZIONUL „HOLOCAUST ÎN ROMÂNIA?“

La iniţiativa unui grup de persoane şi fundaţii culturale reprezentative pentru societatea românească, în perioada 14-16 iunie 2001, la Bucureşti – Sala Dalles, se va ţine un simpozion ştiinţific cu tema „HOLOCAUST ÎN ROMÂNIA?“, care îşi propune să dea un răspuns, cât mai temeinic argumentat, la două probleme:

1. A existat un Holocaust antisemit în România anilor 1940-1944? (Secţiunea 1)

Grupul de organizatori apreciază că, îndeosebi în ultimii 10 ani, pe această temă s-au vehiculat cifre şi aprecieri inacceptabil de exagerate, iar pe de altă parte, informaţii extrem de importante sunt în mod sistematic blocate, împiedicate să participe la stabilirea adevărului.

2. Cât este de real şi de puternic antiromânismul instituţionalizat? (Secţiunea 2)

Se propune a se examina ipoteza că în secolul al XX-lea o serie de evenimente istorice nu pot fi înţelese corect fără a lua în calcul existenţa unor strategii antiromâneşti elaborate, concepute şi executate prin instituţii înfiinţate ad-hoc. Se ia astfel act de faptul că o serie de voci autorizate ale opiniei publice româneşti, dar şi ale lumii academice, s-au pronunţat pentru a susţine ideea că în România secolului XX s-a produs un veritabil **holocaust antiromânesc,** pe multiple planuri, căruia încă nu i s-a pus capăt, un genocid provocat cu mijloace şi procedee extrem de insidioase şi de complexe, gravitatea acestei ipoteze obligând la o cercetare serioasă.

*

Persoanele care doresc să prezinte comunicări, informaţii, mărturii, puncte de vedere etc. în cadrul Simpozionului, se vor adresa comitetului de organizare printr-o scrisoare sau fax (la nr. 01-230.08.76, cu menţiunea „Pentru Simpozion“), precizând titlul textului şi felul acestuia (comunicare, mărturie etc.).

Corespondenţa poate fi adresată d-lui Ion Coja, fie la **C.P. 41-30 Bucureşti,** fie la **Uniunea Vatra Românească, str. Moliere, sect. 1, Bucureşti.**

Pentru alte relaţii, telefon **094-903.890.**

Cei care nu s-au înscris, dar se prezintă la simpozion cu textul unei comunicări sau intervenţii, vor fi programaţi strict în limita posibilităţilor, fără a fi afectată desfăşurarea programată a Simpozionului. Asemenea comunicări, chiar rămase fără prezentare în plenul simpozionului, vor fi publicate în **Documentele Simpozionului.**

E de preferat ca autorii înşişi să precizeze secţiunea la care se înscriu, chiar şi în situaţia în care conţinutul comunicării se potriveşte ambelor secţiuni.

Se aşteaptă de la participanţi o dezbatere serioasă, documentată, argumentată şi cu bună credinţă purtată, **sine ira et studio,** care să ne apropie de **adevărul adevărat** cu privire la subiecte ca:

- românii refugiaţi, evacuaţi şi deportaţi în secolul al XX-lea;
- românii în prizonierat;
- militarii străini prizonieri în România;
- românii ca armată şi administraţie de ocupaţie (în Transnistria, la Budapesta etc.);
- România ca teritoriu ocupat în primul şi al doilea război mondial;
- dimensiunile represiunii antiromâneşti de după 23 august 1944;
- românii ca minoritari în ţările învecinate;
- politici de deznaţionalizare a românilor;
- problemele populaţiei româneşti majoritare;
- amestecul german (nazist) în viaţa evreilor din România etc.

ASOCIAŢIA NAŢIONALĂ "CULTUL EROILOR"
COMITETUL DE ACŢIUNE "MAUSOLEU 2000"
Piaţa Trandafirilor nr.2
4300 Târgu-Mureş, judeţul Mureş
Telefon 065/214312

APEL

PENTRU SPRIJINIREA CONSTRUIRII MAUSOLEULUI EROILOR NEAMULUI - OARBA DE MUREŞ -

Istoria românilor, veche de 2.500 ani, este marcată de marile bătălii duse împotriva tuturor năvălitorilor care au trecut peste noi.

Urmaşi ai dacilor şi romanilor, românii, cetăţeni-soldaţi, au apărat pământul ţării, credinţa, limba şi porţile Europei, timp de 2.000 de ani.

În ultimii 125 de ani, Armata Română a luptat în trei războaie, cucerind independenţa (1877), pentru întregirea neamului (1916-1918), pentru eliberarea Ardealului (1944).

În memoria sutelor de mii de eroi căzuţi în luptă s-au ridicat numeroase monumente.

Pentru marcarea a 2000 de ani de luptă neîntreruptă pentru apărarea fiinţei naţionale, de vieţuire continuă pe pământul nostru, SE IMPUNE ÎNĂLŢAREA MAUSOLEULUI EROILOR NEAMULUI, în care să fie înscrise două milenii de istorie a neamului românesc.

Mausoleul va fi zidit la Oarba de Mureş, în mijlocul ţării, pe osemintele celor 11.000 de eroi din Divizia 8 Cavaleria, Diviziile 9 şi 11 Infanterie, căzuţi în luptele din septembrie 1944, pentru eliberarea Ardealului.

Pe plăcile de granit vor fi înscrise numele unităţilor şi marilor unităţi care au luptat în campania din Est şi din Vest şi vor duce gloria neamului românesc peste milenii.

Membrii Asociaţiei CULTUL EROILOR, veterani de război, cadre active şi de rezervă din M.Ap.N. şi M.I., Asociaţia Culturală AVRAM IANCU, Biserica Ortodoxă, organele locale şi populaţia judeţului Mureş adresează acest APEL către sufletul românilor:

"SPRIJINIŢI CONSTRUIREA MAUSOLEULUI EROILOR NEAMULUI – OARBA DE MUREŞ!"

Această lucrare va fi ctitoria întregii TĂRI ROMÂNEŞTI şi a românilor de pretutindeni.

DONAŢIA fiecăruia se poate depune în următoarele conturi, deschise la BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ - CENTRAL TG.MUREŞ:

- *Cont în lei: 2511.31-1437-2;*
- *Cont în dolari SUA: 2511.31-14373;*
- *Cont Euro: 25.11.31-14374.*

GLORIE VEŞNICĂ EROILOR NEAMULUI ROMÂNESC!

Preşedintele comitetului de acţiune,
General de divizie (r) ION SCRIECIU

Contabil şef,
Col. (r) VASILE GABOR

Jurist,
Col. (r) ION LEANCĂ

Tg. Mureş, iulie 2000

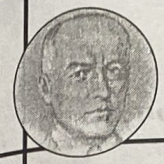

La dezvelirea bustului MAREŞALULUI ION ANTONESCU, ridicat lângă ctitoria sa, Biserica „Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena" din Bucureşti

Astăzi comemorăm împlinirea a 55 de ani de la trecerea în nefiinţă a unui brav Oştean al Neamului, conducător al Statului într-o perioadă destul de grea pentru Ţara noastră, România.

Mareşalul Ion Antonescu reprezintă una din cele mai luminoase figuri dintre fiii Neamului Românesc, fiind un permanent exemplu de dăruire, până la jertfa supremă, pentru Ţară şi Neamul său. Sunt cunoscute momentele cumplite în care se găsea România la începutul anilor '40, când se ajunsese, datorită unei politici iresponsabile a regelui şi camarilei conducătoare, ca Ţara să fie amputată de întinse teritorii străbune.

Ion Antonescu a fost chemat la conducerea Ţării pentru a opri această teribilă prăbuşire, ca Oştean neînfricat şi competent în conducerea Statului. S-a apelat la uriaşa sforţare de reîntregire a Ţării în hotarele ei inalienabile şi care îi aparţin dintotdeauna, de la începutul istoriei europene.

Mareşalul reuşise să readucă Basarabia şi Bucovina, răpite prin ultimatumul Moscovei şi mai rămânea să recucerească Ardealul de Nord, răpit de unguri prin Diktatul de la Viena. În vremurile cât a stat la cârma Ţării, Mareşalul Ion Antonescu a realizat multe pentru poporul şi Ţara sa. În acest sens, se înscrie şi această Sfântă biserică ctitorită de dânsul şi soţia sa, martira Maria Antonescu.

Astăzi suntem prezenţi la slujba de comemorare şi la dezvelirea monumentului ce i s-a ridicat de către Fundaţia Europeană Drăgan pentru cinstirea de-a pururi a acestui Erou printre Eroii Naţiunii noastre.

Considerăm că este cea mai preţioasă însuşire a unui neam, cinstirea permanentă a eroilor pe care i-a avut în frunte, cu toate împlinirile, calităţile şi neajunsurile inerente.

Fie ca luminoasa figură a celui care a fost Mareşalul României Ion Antonescu, să fie pildă de-a pururi pentru cei de azi şi de mâine şi să dăinuie peste secole spre gloria poporului şi Neamului Românesc.

Datată: 1 iunie 2001

Prof. univ. dr. Josif Constantin Drăgan

Cuprins

De ce revista „Mareşal Ion Antonescu“? - Editorial 3
Andri POPA STRÂMBEANU

• Argumente pentru recunoașterea istorică a unuia dintre cei mai mari șefi de stat ai României

Eterna capcană 5
Paul EVERAC
Mareşalul Ion Antonescu în faţa eternităţii 6
Prof. univ. dr. Gheorghe BUZATU
Locul Mareşalului Ion Antonescu în istoria militară a poporului român 12
Comandor (r) prof. univ. dr. Jipa ROTARU
Mareşalul Ion Antonescu la Şcoala Superioară de Război din Bucureşti 15
Dr. Aurel PENTELESCU
Recunoaşterea de către Hitler a personalităţii Mareşalului Ion Antonescu 20
Comandor (r) prof. univ. dr. Jipa ROTARU
Mareşalul Ion Antonescu şi Ardealul 24
Istoric Maria IFRIM
Mareşalul Ion Antonescu şi petrolul românesc în anii 1940-1944 31
Dr. Gavriil PREDA
Un document puţin cunoscut despre poziţia Mareşalului faţă de ***ultimatumul*** generalului
Wilson-comandantul forţelor anglo-americane din Mediterană - Redacţia 34
Scriitorul Dumitru Almaş despre Mareşalul Antonescu 36
Colonel (r.) Valeriu CREŢU
Mareşalul către regele Mihai I 38
colaj de Silvian ȘERBĂNESCU
O manifestare pro-antonesciană de amploare naţională 39
Andri POPA STRÂMBEANU
• Medalistica și Mareșalul
Distincţii conferite Mareşalului Ion Antonescu 43
Drd. Laurenţiu POPESCU
Mareşalul Ion Antonescu în medalistica românească 50
Colonel (r) dr. Cristache GHEORGHE.

• HOLOCAUSTUL - „reprezentare ideologică“ a suferinţelor reale ale evreilor din timpul celui de-al doilea război mondial

Dreptul sacru la istoria naţională 54
Radu THEODORU
Mareşalul Ion Antonescu - protector al evreilor, nu autor de holocaust 58
Prof. dr. Augustin DEAC
Holocaust în România? 67
Prof. univ. dr. Ion COJA
Amintiri despre Mareşalul Antonescu 70
Gheorghe MATEEVICI

• Semnale

O nouă carte despre Mareşal - recenzie 73
Andri POPA STRÂMBEANU
O recunoaştere din interior a prefacerii ideologice a Holocaustului - recenzie 75
Andri POPA STRÂMBEANU
Răspuns la provocare 77
Un simpozion comemorativ: „60 de ani de la intrarea României în războiul împotriva URSS“ 78
Simpozionul „Holocaust în România?“ 79

*Vitrine cu cărţi despre **Mareşalul Ion Antonescu***

Expoziţie ocazionată de Conferinţa Naţională "Mareşal Ion Antonescu".

*Vitrină cu medalii pe tema **Mareşal Ion Antonescu.***

Biserica "*Sfinţii Împăraţi CONSTANTIN şi ELENA*"
din Bucureşti, ctitorie *Maria şi Ion ANTONESCU*

"Un popor care nu respectă trecutul şi datina creştină, un popor care îşi pierde credinţa, un popor care nu cultivă iubire pentru moşii şi strămoşii săi, este un popor condamnat."

(Ion ANTONESCU - "Cuvântare" - 23 decembrie 1940).

ISBN 973-8158-12-5